

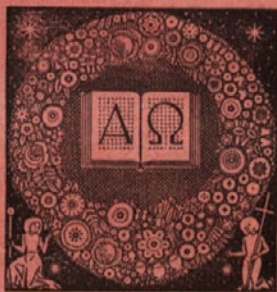
Zvezek za junij, julij

DUHOVNI PASTIR

S sodelovanjem več
duhovnikov urejuje

Alojzij Stroj

Šestintrideseti letnik

Ljubljana 1919

Jugoslovanska knjigarna

Natisnila Jugoslovanska tiskarna

Cena: 12 K na leto

VSEBINA:

	Stran
Pridigar in sveto pismo. (Ivan Filipič)	241
Le eno je potrebno! Govori za može.	
III. Odpad od Boga. (P. Bonaventura Resman.)	244
IV. Dva tabora. (P. Hugolin Sattner.)	254
Ostanimo Kristusu zvesti tudi v sedanjih težkih časih. (Dr. Greg. Rožman.)	262
Pridiga pri zahvalni službi božji iz vojne vrnivših se vdjakov. (Dr. Gregor Rožman.)	265
Pridige za nedelje in praznike:	
Šesta nedelja po veliki noči. — Dobro in prijetno je bivati v presv. Srcu Jezusovem. (Priložnostni govor za prvo nedeljo Jezusovemu Srcu posvečenega meseca junija. — V. Bernik.)	269
Binkoštna nedelja. — Nauk o Sv. Duhu. (Ivan Kovačič.)	274
Binkoštni ponedeljek. — Mašnikov blagoslov koncem sv. maše. (Ivan Kovačič.)	277
Praznik presvete Trojice. — Sv. Trojica in naše krstne obljube. (Andrej Šimenc.)	280
Praznik presvetega Rešnjega Telesa. — Blagoslov s presv. Rešnjim Telesom. (Ivan Kovačič.)	283
Druga nedelja po binkoštih. — Ljubezen Jezusova v najsvetejšem zakramentu. (Val. Bernik.)	286
Praznik presv. Srca Jezusovega. — O češčenju presv. Srca Jezusovega. (P. Dionizij Dušej.)	292
Praznik sv. Petra in Pavla. — Trajnost in vpliv svete stolice. (P. Hugolin Sattner.)	297
Četrta nedelja po binkoštih. — 1. O duhovni miloščini v korist misijonom. (Za nedeljo molitve po namenu apostolstva sv. Cirila in Metoda. — Ivan Filipič.)	301
2. O blagoslovih, ki jih duhovnik podeljuje izven božje službe. (Ivan Kovačič.)	306
Peta nedelja po binkoštih. — Skrbimo, da ne postanemo podobni pismarjem in farizejem. (Rev. Jos. Pollak.)	309
Šesta nedelja po binkoštih. — Zakaj dandanes čudeži niso tako pogosti. (Rev. Jos. Pollak.)	312
Sedma nedelja po binkoštih. — O dvojni trnjevi kroni. (P. Dionizij Dušej.)	314
Gradivo za govore ali predavanja. — Kaj moramo storiti zoper alkoholizem. (Za nedeljo, ko se obhaja občni zbor »Svete	
Katehetični govori o veri in apostolski veroizpovedi. Spisal vojske. — Ivan Filipič.)	319
dekan Anton Skubic. — IV. O angelih.	326
Nagovor za prvo sv. obhajilo. (P. Arhangelj Appej.)	331
Pogled na slovstvo. — Bourget-Kopitar: Zmisel smrti. (Josip Šimenc.) — Bug med nami. (A. S.) — Dr. Jakob Schäfer: Die Wunder Jesu in Homilien erklärt. (Ivan Filipič.) — Dr. Joseph Ries: Die Mischehe, eine ernste Pastoralionsorge. (Ivan Filipič.) — Slovenski Korotan. — Jugoslovanski Obrtnik.	

DUHOVNI PASTIR

Izhaja vsak mesec

Velja 12 K na leto

6.-7. zvezek

V Ljubljani, junij, julij 1919.

XXXVI. let.

Pridigar in sveto pismo.¹

Važne so odredbe, ki jih je določil Benedikt XV. v svoji okrožnici Humani generis za cerkvene govornike; vendar so vmes tudi taka navodila, ki zadevajo le bolj lokalne razmere posameznih dežel. Ena odredba pa je nad vse važna za vsakega cerkvenega govornika. Glasi se: »Concionator prae oculis semper habeat et in proxim deducat, quae s. Hieronymus Nepotiano commendabat. Divinas Scripturas saepius lege: immo nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur... Sermo presbyteri Scripturarum lectione conditus sit...« Cerkvni govornik torej študiraj in vporablaj sveto pismo! Pa zakaj? Več je razlogov; a najvažnejši je obsežen ravno v tem navodilu z besedami: »Sermo presbyteri Scripturarum lectione conditus sit,« to se pravi, uporaba svetopisemskih besedi daje pridigarju največjo avtoritativno moč.

Da je temu resnica, nam najlepše priča z gled Kristusov, apostolov, cerkvenih očetov in sploh vseh velikih govornikov. Pač je Kristus s čudeži dokazoval resničnost svojega nauka, vendar ga vidimo, da se češče sklicuje na sveto pismo. S svetopisemskimi besedami dokazuje svoje božanstvo in božje poslanstvo, z njimi poučuje in podkrepljuje svoj nauk nasproti apostolom. Iz svetega pisma jemlje dokazov napram Farizejem in Saducejem in celo satana zavrača z besedami svetega pisma. Umirajoč se poslovi od sveta z izrekom svetega pisma, in ko vstane od mrtvih, ga zopet razlaga svojim učencem. — Isto opazimo na apostolih. Čeprav so bili obdarjeni s čudodelno močjo in so se je tudi po potrebi posluževali, vendar so po besedah Leona XIII. predvsem s svetim pismom zlomili trdovratnost Judov, pridobili pagane, zatrli zmote. Priča zato nam je

¹ Prim. Kirche und Kanzel, 1918.

zlasti sv. Peter s svojo pridigo na binkoštni praznik, pa tudi evangelista sv. Matej in Janez se rada sklicujeta na stari zakon, zlasti pa še sv. Pavel, ki se je že v mladih letih ob nogah Gamalielovih navzel Mozesove postave in prerokov. — In apostolom sledijo cerkveni očetje. Kakor preroki v stari zavezi, tako poudarjajo radi tudi oni: »Haec dicit Dominus,« »dicit Dominus omnipotens.« Sploh niso njih govori nič drugega kot razlaga sv. pisma in aplikacija istega na življenje. Pa zakaj to? Zato, ker se zavedajo, da daje sveto pismo njihovim besedam tako moč, da proti njim ni ugovora. Zato sledijo cerkvenim očetom tudi papeži, škofje in vsi avtoritativni dušni pastirji. Kadar hočejo kako stvar vernikom krepko povedati, vselej pokličejo sveto pismo na pomoč.

Da! Svetopisemske besede dajejo govorniku tako prepričevalno moč, kakoršne mu ne more dati ne razum, ne cerkveni očetje in tudi ne nezmotljive razsodbe svete Cerkve. So pač božje besede: *Deum habent auctorem* (Conc. Vat. Sess. III. c. 2.). Zato piše sv. Pavel Timoteju: *Omnis Scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in iustitia, ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus* (2. Tim. 3. 16.).

Vendar pa mora cerkveni govornik, ki hoče doznati na svojih poslušalcih to notranjo silo svetopisemskih besedi, posebej paziti na nekatere stvari. Tako ni še dovolj, da navaja besede sv. pisma. Že to je veliko, vendar je pa še važnejše, da se poslušalci zavedajo, da so besede, ki jih pravkar slišijo, povzete naravnost iz svetega pisma. V ta namen naj jih večkrat naravnost opozori, vendar tako, da ne postane enoličen ali celo vsiljiv. Pravi naj n. pr.: Zapomnite si, predragi v Gospodu, tako govori o tej stvari Gospod Bog sam! ali: Nikakor se ne motite! Tako sodi o tej zadevi večna Resnica sama! ali: To ni moja sodba! To ni sodba zmotljivih ljudi, ali: Ne jaz! Tako govori o tej stvari Bog (Zveličar, Sv. Duh) sam po besedah preroka, apostola... Pa ne le zunanji opomin, ampak glas sam, s katerim oznanja govornik božjo besedo mora biti tak, da razodeva spoštovanje in pokorščino govornika samega napram božji besedi... Zato pa je seveda tudi potrebno, da ne potvarja svetopisemskega teksta. Da ne bo vedoma in namenoma tega storil, je umljivo, mogoče pa bi bilo, če ima slab prevod pred seboj. Zato ni prav, če jemlješ svetopisemske besede iz raznih zbirk, izvlečkov, homilij in pridig. Kakor je potrebno, da sam predelaš hrano, ki ti jo drugi ponudi, tako je potrebno, da se ozreš v celoten tekst, ko gre za svetopisemski citat, da tako spoznaš zvezo medsebojnih

besedi. Zlasti je važno, da ne zavijaš svetega pisma, ko gre za kak dokaz. V takih slučajih ne velja noben *sensus accomodatus*. Treba je prav dobro poznati medsebojno zvezo. Da bo pa to mogoče, ni dosti, da v naglici poiščemo nekaj citatov; treba je, da neprestano beremo, preišljujemo in poučujemo staro in novo zavezo. Tako so delali vsi veliki cerkveni govorniki. Pred očmi jim je bila beseda: *Praedica verbum, insta opportune, importune, argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina* pa tudi beseda: *Attende lectioni*.

IV. Filipič.

Dostavek uredništva. O sv. pismu, ki mora biti vir vseh naših pridig in govorov, je Slovencem najlepše pisal presvetli lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik v svoji knjigi »Sveti Pavel, apostol sveta in učitelj narodov.« Presvetli vladika je v III. izdaji svojega veleznamenitega dela objavil vzorni prevod poslanice Leona XIII. »*Providentissimus Deus*« z dne 18. nov. 1893 in apostolskega pisma »*Vigilantiae*« z dne 30. oktobra 1902, ki govorita o sv. pismu, in dodal dve temeljiti razpravi o sv. pismu, »vedno češčenem in branem v katoliški Cerkvi.« »Zlasti potrebno je prebiranje in preišljevanje sv. pisma za pridigarja; zanj je prvi, preizvrstni in bogati vir, iz katerega zajemlje misli in črpa navdušenost pri oznanjevanju božje besede.« (l. c. str. 10.) Zato s posebnim veseljem naznanjamo, da bode »Duhovni Pastir« v prihodnjem letniku poleg nedeljskih homilij prinašal tudi homiletično razlago raznih delov sv. pisma (odlomkov evangelijev, pisem apostolov itd.), ki niso v nedeljskih perikopah. Tako homiletično razlago bomo dobili iz peresa večšega strokovnjaka in pridigarja, vabimo pa tudi vse sodelavnike k sodelovanju. Koliko tvarine za najlepše pridige je v pismih in govorih sv. Pavla! Koliko zakladov je v sv. pismu sploh, ki jih moramo dvigniti v procvit slovenskega cerkvenega govorništva!

Le eno je potrebno.

Govori za može.

III. Odpad od Boga.

Bog je, Bog biva, je Gospod nebes in zemlje, vse je njegovo, tudi mi smo njegova last, smo popolnoma zavisni od njega, kot taki imamo dolžnosti do Boga; častiti ga moramo, služiti mu moramo in to tako, kakor on hoče. Kako hoče Bog, da ga častimo, mu služimo, o tem nas je poučil po svojem Sinu, ki se včlovečil, oblagodaryl svet z nebeškimi nauki, ustanovil Cerkev in ji poveril nalogo, da vodi ljudi do časne in večne sreče. Ta cerkev je, kakor ste čuli že — katoliška Cerkev.

Ker ima pa človek prosto voljo, se sam odloči za Boga in za božje češčenje, ali zoper Boga in dolžno češčenje božje. Prosta volja je namreč osebno pravo človekovo, ki mu je Bog nikdar ne krati, nikdar s silo ne poseže vmes. Vedno imajo veljavo besede božje: Postavil sem pred te vodo, ogenj, po čemur hočeš, stegni svojo roko. (Sir. 15, 17.)

Nekaj presenetljivo-čudnega imamo priliko opazovati pri vseh razumnih bitjih z ozirom na njih odločitev za ali zoper Boga. Odkar bivajo, uči zgodovina, se upirajo razna bitja Bogu, mu nočejo sploh služiti, ali vsaj zvesto ne, često celo popolnoma odpadejo od Boga — vseskozi tedaj se vrši velika ločitev duhov.

Spominjam na angele, na človeka v raju, na ljudi pred potopom, po potopu, na prvo veliko ločitev duhov pri Noetovih potomcih, na otroke božje, pravoverne Semite, na otroke sveta, odpadle Kamite, spominjam na vseobčen odpad od pravega Boga, kulturnih in nekulturnih narodov v starem veku, opozarjam na skorajda nepojmljiv pojav — čim bolj razvito kulturo so imeli, tem strašnejši je bil odpad od pravega Boga. Zelenica v puščavi starega poganstva je bil izraelski narod, ki je, kakor znano, edini nepoganski narod starega veka, ki se je pa tudi izneverjal Bogu in se je pozneje kot narod odločil zoper Mesijo, zoper Boga.

Odločitev za ali zoper Boga, neprestana ločitev duhov vse čase krščanske dobe do naših dni, se istotako ne da tajiti.

Bog, gospod vesoljstva, pušča sicer vedno ljudem prosto voljo, ali, ko bi menili, da mu je eno, ali so njegove stvari zanj ali zoper njega, bi bili v veliki zmoti. Kdor odpove Bogu službo, odpade od njega, krši prvo zapoved večnega Boga, zakrivi zločin žaljenja božjega veličanstva,

izziva Boga — zato zapade osveti božji. Vsakemu posameznemu, kakor celim narodom, ki so zagrešili veleizdajo nad svojim Bogom, veljajo besede preroka Jeremije: Vedi in glej, kako grenko je, da si zapustil Gospoda svojega Boga. Preteklost in sedanost spričujeta resničnost prerokovih besed: Odpad od vere, od Boga, je res grenkost, nesreča tako za narode, kakor za posameznega človeka. To bodi predmet našega razmišljanja. Da je predmet važen, o tem bi mogel dvojiti le-ta, ki omalovažuje, kar je Bog tekom tisočletij zapisal z ognjenimi črkami v zgodovino narodov, le-ta, komur ni znano, da se nobena zabloda tako rada ne prikrade v človeško srce, kakor ravno zabloda zastran Boga in vere. Proč tedaj z mislijo: to nas ne tiče, na odpad ne mislimo! Tudi nas tiče — in še kako tiče!

Dejstvo je, da človek ne more živeti brez Boga. Kakor ni mogoče, da nas ogenj ne bi grel, voda ne zmočila, da bi živeli brez zraka, tako ne moremo živeti brez Boga. Svojega Boga mora imeti vsako razumno bitje — če zavrže pravega, si ga prikroji po svojem okusu in če to stori, zakrivi zločin odpada od pravega Boga. Bog pa je po besedah sv. pisma: gorečnik, ki hoče sam, in celo človeško srce, ki nikdar ne trpi in ne more trpeti izneverjanja, odpada svojih stvari, ga kaznuje. Ah, in kako strašne so kazni za odpad od Boga! Poglejmo v davno preteklost, zasledujmo razne odpade tekom tisočletij in njih posledice! — Prva človeka sta postala nezvesta Bogu — posledica: izguba raja, vsa reva, vse gorje človeškega življenja na zemlji. Odpad Kajna. Posledica: obupanje, beganje po zemlji brez miru in pokoja; odpadu morda na milijone broječega človeškega rodu je sledilo uničenje z vesoljnim potopom. Pri Noetovih potomcih gledamo staro zgodbo v novi izdaji. Kam in njegovi potomci so zagazili v odpad, kako strašna je bila, je še njih usoda že nad 4000 let. Pa pogledjmo na izraelski narod, o kako bridko se je maščeval nad njim vsak odpad od Boga.

Ko je šel Mozes po sporočilu sv. pisma tretjič na sinajsko goro, je ljudstvo pozabilo na blisk in grom, na Boga in je molilo zlato tele. Na tisoče je bilo zato pokončanih. Sledil je kmaľu nato drugi odpad, pa tudi druga kazen. V Setimah so darovali zopet Izraelci bogovom Moabljanov. V kazen je prišla kuga, ki jih je pobrala 2400. Ko so prišli v Kanaansko deželo, so vnovič odpovedali službo Bogu, za kazen so morali zdihovati osem let pod krutim jarmom

kraljev Mezopotamije, 18 let pod Moabljani, Amorejci, Amalečani, 20 pod Kananejci — in kolikorkrat so še pozneje odpadli od Boga, zmirom je sledila kazen, nesreča, zgubili so celo svojo največjo narodno svetinjo skrinjo zaveze, dokler se ni naselila z vero v Jehova pod Davidom in Salomonom zopet sreča in blagoslov v Izraelu. Ko je pa zažigal Salomon bogovom svojih žena kadilo, je zopet zatemnel sijaj izraelskega ljudstva — kraljestvo je bilo razdeljeno v severno izraelsko in južno judovsko. Izraelsko je prvo razpadlo, ker je prvo odpadlo od pravega Boga. Pa tudi judovsko se je izneverjalo Bogu in veri, je postalo plen nevernikov in se je pokorilo za svoj odpad 70 let v sužnjosti. Cela zgodovina izraelskega ljudstva do razdejanja Jeruzalema po Titu dokazuje resnico syetopisemskih besed: *Beatus populus, cuius Dominus Deus eius* — čigar Gospod je Bog — nesrečen narod, ki odpade od vere in Boga.

In kako je bilo z drugimi narodi? So postali mari srečnejši, če so se jim porazgubili vsi pojmi o pravem Bogu? Kaj uči zgodovina? Je res, da sta grški in rimski narod prva kulturna naroda. Toda njuno kulturo je spodjedal smrtonosni črv. Namesto enega Boga, ki so ga častili prvotno po nauku zgodovinarjev Grki in Rimljani, je stopilo nebroj bogov in boginj, podvrženi vsem mogočim strastem. In le-ti so upropastili Grško in Rim. Z bogovi v Olimpu in s 30.000 s celega sveta v rimski Panteon znešenimi bogovi je zagospodarila vsepovsod ničvrednost, mehkužnost, ki je uničila najlepše cvetove kulture.

Vprašam, ali je srečna država, ki se v nji večina prebivalcev niti med ljudi ne prišteva? v kateri ima življenje tako majhno vrednost, da se moré ljudje med sabo v kratek čas nekaterih po cirkusih, ali padajo v boju z divjimi zvermi? kjer se ženske kosajo v nesramnosti z najrazuzdanejšimi pustolovci? Sodobnik sv. Pavel nam popisuje, kako nesrečen more postati narod pri vseh svojih lepih naravnih zmožnostih, če se odvrne od pravega Boga. Žalostno spričevalo daje poganom klasičnega veka; pravi, da so bili »polni vse krivice, hudobije, nečistosti, lakomnosti, napačnosti, polni nevoščljivosti, ubijanja, krega, goljufije, hudodelnosti, brez ljubezni, brez zvestobe, brez usmiljenja«. (Rim. 1, 29.) In kako so zašli tako daleč? Čujte odgovor sv. Pavla: Ker so spremenili veličastvo neminljivega Boga v podobo minljivega človeka. Zato je prišla i nad nje, kakor davno prej nad nezvesto izraelsko ljudstvo, kazen božja. Divji narodi so udrli v gnilo rimsko cesarstvo ter so pogazili odpadnike in njih bogove v prah, zakaaj tudi zanje je veljala beseda Najvišjega: Jaz sem Gospod tvoj Bog, razen mene ne imej nobenih drugih bogov.

Pa čemu tako daleč segati? Samo za dobrih sto let poglejmo nazaj, pa vidimo isto resnico potrjeno! Dobrih sto let je, ko se je začela zaganjati v prestol Gospoda Boga in ga izpodkopavati peščica prostomislecev, Herbert Cherbury, Tomaž Hobbes in Anton Schaffsbury na Angleškem, Diderot, Rousseau, Voltaire na Francoskem. Njih neprestani bojni klic, ki se je glasil vsepovsod, je bil: Uničimo jo, doli ž njo s cerkvijo Kristusovo. Česar niso mogli doseči z vedo, so skušali doseči z zasmehovanjem, česar ni dosegla duhovitost dovtipa, to je imelo nadomestiti prostaštvo, satanski namen namreč: narodu francoskemu izrvati iz srca vero v Boga. L. 1789. se je na videz res začel majati prestol božji v Franciji, stari Bog prvorojene hčerke krščanstva je jel izginjati iz src. Njegove služabnike, svetnike, so črtali iz koledarja, zelišča in živali so jih nadomestile. Zvonove so snemali z zvonikov in jih nosili v tovarne za topove, iz svetih posod so pili žganje, onečaščali jih, kakor nekdam Baltasar v Babilonu, cerkvi zveste duhovne so pomorili, namesto starega Boga so postavili boginjo pameti in na oltarju je stoličil izvržek človeštva, sramota iz poklica v ženski podobi.

Mari je prinesel odpad od vere v Boga Franciji srečo? Veste to, da Francoska ni postala tedaj srečna, marveč neizrekljivo nesrečna. Leta 1794. se je pisalo. Je eno najbolj krvavih let v svetovni povestnici. Tedaj je bila na Francoskem strahovlada, ki je vkovala ognjeviti, velikodušni francoski narod v tako sramotne suženjske verige, da je bil v stanu en sam mož — Robespierre — cele množice tirati na morišče pod žilotino, ne da bi naletel na kak odpor. Več nego 400.000 ljudi je bilo žrtvovanih novemu Molohu. In med tem, ko je vse kričalo: prostost, enakost, bratstvo, je slavilo tiranstvo največje zmage.

Eno najbolj pretresljivih mest sv. pisma je ono, kjer govori Bog po svojem preroku: Ker sem vas klical, pa ste se branili, sem stegoval svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se bil ozrl, ker ste ves moj svet zaničevali in moje svarjenje zanemarjali, se bom tudi jaz smejal k vaši pogubi in posmehoval, kadar vas zadene, česar se bojite ... klicali me boste, pa vas ne bom uslišal. Uživajte tedaj sad svojega obnašanja in s svojimi sveti se nasičujte. (Preg. 1, 24.) — In res so uživali sadove svojega obnašanja Francozi tedaj in so se nasičevali s svojimi sveti, da se je že samim gabilo. In Bog je bil, ki se je končno smejal. Menili so, da Bogu kopljejo grob, pa so si tesali svojo lastno krsto in prestol, ki so ga končno sami zasedli, je bila žilotina.

In danes, ali so narodi srečni v znamenju odpada od vere v Boga, ki se suče v njem naš svet? Ali je boljše za narode, odkar so se začeli klanjati

novodobnim malikom, naj imajo že to ali ono ime? Ali je človeštvo na boljšem, odkar so se milijoni odtujili Bogu in Cerkvi, ko brez vere in Boga živijo in čakajo na to, kako bi razbili ves obstoječi družabni red?

Naj le napenjajo svoje moči junaki brezboštva, da bi spravili Boga s sveta, naj le mirno gledajo in pohlevno trpijo poklicani čuvarji, kako se košatijo in kličejo: proč z Bogom iz šole! Proč z Bogom iz javnega življenja! Proč z Bogom iz družine! Svet je postal polnoleten, goden — le otroci so še in pobožne ženice, ki jih še tlači pod svoj stari jarem. Naj se jih le pusti zaganjati se v Boga in njegove zapovedi: prišel bo dan, če vse ne vara — je že tukaj, ko bo tudi naša doba spoznala: še živi stari Bog.

Ali ne opazujemo tega že na lastne oči? Če drvijo naprej ljudje naših časov, premotljeni po blesku napredka, omamljeni po svojih navideznih zmagah nad Bogom in sveto Cerkvijo na zmagovalnem vozu brezboštva, in jim hoče Bog pokazati, da še živi, kaj stori? Za tem vozom pošlje nagajivca, ki jih vedno draži, sili ozirati se. In ta nagajivec, ta maščevalec?! Le-ta je npravna in socialna beda našega časa. Kakor nalezljiva bolezen se razširja brezboštvo in posledica — socialno hiranje pri visokih in nizkih. Se ne spuščam v podrobnosti, ni časa, opozarjam: mari ni res družabno hiranje življenje stotisočev nižjih slojev zlasti po velikih mestih? Mari ni na drugi strani zopet res hiranje človeške družbe brezmiselno vživanje in zapravljanje boljših slojev? Res — prekletstvo je delež brezboštva.

Zlasti se je uresničilo pred petimi leti napovedano prekletstvo nad današnjim svetom, ko je prišla grozna svetovna vojska. Koliko gorja, koliko solz, koliko prelite krvi, koliko trpljenja je prinesla — smo sami doživeli, doživljamo. Le brezbožec more preslišati glas vsemogočnega Boga, ki z grozno kaznijo svetovne vojske kliče narodom, ki so šli preko Boga in njegovih zapovedi: če me zavržete, bo prekletstvo vaš delež.

Odpad od vere v Boga še ni nikdar in ne bo nikdar prinesel narodom sreče, blagoslova, prinaša vedno nesrečo, prekletstvo. Vera v Boga je mogočen klicar, ki stoji pred narodi s pozivom: Odločite se! Ali — ali! Ali si izberite srečo in blagoslov v zvestobi do Boga — ali neizrekljivo nesrečo in prekletstvo — v odpadu od vere in Boga.

Kar velja za cele narode, velja tudi za posameznega človeka! Zvestoba do vere in Boga je njegova sreča, odpad — »grenkost« — nesreča. — »Pa na to niti ne mislim, da bi postal odpadnik! Pomni! Od Boga ne odpade le ta, ki pretrga vse vezi z Bogom in življenjem po veri, od Boga odpade v gotovem pomenu vsak, ki kako

stvar bolj ceni, na njo bolj zaupa, kakor na Boga, kdor želi drugačnega Boga imeti, kakor ga imamo. Kar zavzema v našem srcu prvo mesto — to je naš Bog.

Je res, da število ljudi, ki Boga sploh taje, ni veliko, ali takih je premnogo, žal, tudi med kristjani, ki ne dajejo Bogu prvega mesta v srcu. Po naših ulicah sicer ne stojе bogovi, kakor so stali po atenskih in rimskih trgih, ali, če bi mogli pogledati v srca, o koliko bi jih našli v njih! Koliko je človeških src, ki so podobna rimskemu Panteonu, kjer je cela vrsta bogov, ki se jim klanjajo. Vsi taki so, dasi se morda tega ne zavedajo, odpadniki od edinega pravega Boga, bogati in ubogi, učeni in neučeni so med njimi.

Rimljani so imeli svoj Panteon, Napoleon se je bavil z mislijo, da bi napravil v Parizu razstavo bogov vseh narodov sveta. V tako razstavo raznih malikov sedanje človeške družbe vas sedaj popeljem. Znabiti si bo moral ta ali oni priznati: moj je tudi med njimi!

Francoski zdravnik Lauvergne je spisal študijo o smrtnem boju, ki ga je pri sto in sto svojih bolnikov opazoval. Med drugimi pripoveduje o bogatem možu, ki je bil varčen, je ljubil red, bil prikupljivega vedenja in je ves gorel za svoj posel. Pa zboli, pokliče tudi duhovna, da bi prejel tolažila sv. vere. Slabost raste, zavednost ga zapušča, domišljija pa je čudovito bujna še, tako, da nadaljuje v nezavesti posel, ki ga je v življenju opravljal. Blede, da sklepa kupčije, dela pogodbe, izplačuje, prejema denar, izposoja na obresti itd. Pride do smrtnega boja. Jezik že odpoveduje službo. Kar se dvigne nekoliko, odpre oči in zakliče: denar! denarja hočem! Eden navzočih mu prinese iz pisalne mize res vrečico denarja in jo položi na posteljo. Že s skoro mrzlo roko jo ljubeznivo poboža. Čez nekaj časa zdihne zopet že z umirajočim glasom: več denarja hočem! Zopet mu ustrezajo, ga mu prineso. Pa še enkrat se mu izvije komaj slišno vzdih: denar mi dajte! — in potem izdihne. — Ta mož je imel svojega boga, ki je zanj drhtela sleherna žilica njegovega srca.

Tudi naša doba živi v znamenju tega malika. Koliko jih je, ki obožujejo denar, ki ga ljubijo nad vse, ki mu govore: ti si moja tolažba, ljubezen — vse. Kdor tako ljubi denar, svetno premoženje, je odpadnik od pravega Boga in zgodi se mu, kar je Bog zažugal vsem odpadnikom: prokletstvo je njih delež, pri vsem bogastvu ni srečen. Kaj pa prinese človeku pravo srečo? Srečen je le človek, ki je zadovoljen, ki vživa srčni mir. Ali je kdaj zadovoljen človek, ki je na denar navezal celo svoje srce? Ki ima denar za boga? Nikoli! Čim več ima, več želi imeti.

Ali vživaj kdaj mir srca? Tudi nikoli! Čim več bogastva, tem več skrbi, ki ga mučijo podnevi in ponoči. Oboževanje denarja ne prinese nikdar prave sreče in zamori poleg tega vse, kar je v človeškem srcu res plemenitega. Čast, ljubezen, prijateljstvo, usmiljenje, vera, vse to je človeku, ki ima denar za boga, stvar, ki nič ne pomenja, gre preko vsega, potepta vse — če le nese, če le pride tako zopet do denarja. Naj jočejo vdove, zdihujejo sirote, naj kličejo tožbe zatiranih k nebu; naj trpi cel narod — vse to ga ne gane kar nič. Njegova vera je denar, prepričanje, če ga sploh kaj ima, denar, ali vsaj na prodaj za denar; kakor nesrečni apostol Juda, govori, če ne z jezikom, v dejanju: Koliko mi daste, pa vam izdam Kristusa, izdam vse, kar hočete. — Ah, koliko nesreče zakrivi ta grozna bolezen naše dobe, ta nesrečna želja po bogastvu, ki se bolj ceni nego Bog. Mislite na borzo, koliko tisoč žrtev ima na vesti, koliko izgubljenih eksistenc, koliko uničenih družin! Koliko jih zabrede v nesrečo z igro, s stavo?! In, ali ne poročajo skoro vsak dan časopisi, kako strast po denarju množi število hudodelcev, kako polni ječe z nesrečnimi žrtvami? Ali ni naša doba doba poneverjenj zaupanega denarja? — Res je tedaj prekletstvo in nesreča vsakega, ki si je denar volil za boga.

Zopet drugi in žal, veliko jih je, ki imajo za Boga raznovrstno vživanje. Jesti, piti, zabavati se, streči čutnosti — to jim je nad vse. Kakor evangelijski bogatin govorijo: duša moja, jej, pij in dobro si privošči, ali kličejo, kakor znani lahkoživci, ki o njih govori sv. pismo: jejmo, pijmo, trgajmo cvetke, venčajmo se z njimi — jutri pride smrt! — Razveseliti se o pravem času, po pameti, je zdravilo za duha in telo; ali, zabavo, veselje, vživanje napraviti za poglavitno nalogo življenja, posnemati metulja, ki leta od cvetlice do cvetlice, to je odpad od Boga in njegove prve zapovedi, to je malikovanje. In posledice! Konec vsega veseljačenja! Kar je vsem odpadnikom zažugal večni Bog: če me zavržete — prekletstvo in nesreča. Kjer se zažiga kadilo vživanja, razkošju, zapravljanju — prej ali slej sledi takemu življenju izguba zdravja, obubožanje, nezadovoljnost, zdvojenost. — Le pogledjte malo v družine, kjer se klanjajo starši in otroci maliku vživanja. Vse mu žrtvujejo. Zadnjo stvar, ki je še kaj vredna, staknejo, jo prodajo, zastavijo, da si le smejo privoščiti kako zabavo. Pojdite v zastavljalnice — tam so nakopičena darila bogu razveseljevanja. In koliko drugih templov ima še ta bog! Kako verno se mu služi! Starši mu izročajo svoje otroke s tem, da jim dajejo slab zgled, da jih jemljejo sabo na zabavališča, ki niso za otroke, ki jim zastrupe srce. Lahkomišljeni sinovi, hčere terjajo zopet od staršev svoj delež, da ga po-

ženejo po zgledu izgubljenega sina, če ne gre zlepa, mora iti zgrda, da le dosežejo svoj namen, da se le morejo izživeti. Koliko mora prestati marsikateri mož, ali žena, ker je njegov zakonski tovariš vdan maliku vživanja. Mari se ne dobe žene, ki naravnost mučijo in izžemajo svoje može, da smejo same tem bolj blesteti v družbi, pri zabavah? Ali se ne dobe možeje, ki se tako daleč izpozabijo, da izkoriščajo svoje žene, ki morajo delati, za vse skrbeti, kakor bedne sužnje — sami pa zapravljajo, poženo vse v slabi družbi. Ali je tako življenje srečno? Vse prej, ko to. — Če hočete srečo za čas in večnost, varujte se pred to nevarno boleznijo nezmerne vživanja, ki je slično umetalnemu ognju — le za hip se pokažejo lepe, svetle krogle, dolgo se pa vlačijo okrog dim in neprijeten vzduh. Smo za kaj boljšega tu, kakor za zabave — zlasti v današnjih tako resnih časih.

Oboževanje samega sebe jih privede dalje mnogo do odpada od Boga. Če se zanašal le na svojo razumnost, na svojo dobro glavo, le na svojo spretnost, le na svojo čast in veljavo, in misliš, da je to tvoje edino in vse na svetu, da razen tega ne potrebuješ nobenega Boga, h kateremu moraš moliti, si sam svoj bog, obožuješ samega sebe. Ta zmotaj je radi tega zelo nevarna, ker je človek dostikrat niti ne zapazi, zna se namreč odeti v plašček čednosti, pobožnosti, kajpada je ta pobožnost slična oni svetopisemskih farizejev. Če tak v se zaljubljeni človek moli, govori kakor iz Gospodove prilike znani mož: Bog, zahvalim te, da nisem nikogar ogoljufal, da sem pošteno izredil svoje otroke. Bog, zahvalim te, da sem bil celo svoje življenje soliden človek. Kdo mi more kaj očitati? Ne preklinjam, nisem pijanec ali kaj podobnega. Boljši sem, kakor drugi. Če jaz ne pridem v nebesa, potem ne vem, kdo bo zveličan.

Tako govori, moli, kdor obožuje samega sebe. Včasih se seveda tudi malo vznemirijo taki ljudje, zakaj zmirom le niso bili tako dobri, brez hibe, kakor bi radi dopovedali sami sebi — pa si znajo pomagati, potolažiti se — saj so bili potem enkrat lepo pobožni, celo v cerkve so pogledali — in malik, ki stoluje v njih srcu, je zopet neomejen gospod njih srca. In v kolikih srcih kraljuje dandanes ta malik! Veliko krivdo pri tem ima tudi naša šola. V naših šolah se namreč vsa važnost polaga edinole na vedo, na znanost, na leposlovje, naravoslovje — vse le na izobrazbo razuma, zanemarja se pa izobraževanje srca in volje in ta način vzgojevanja prinaša potem žalosten sad zaljubljenosti v sebe, oboževanja svojega razuma, ki jih tira nebroy v odpad od vere in Boga.

Strah pred ljudmi je dandanes nadalje važni činitelj pri odpadu od vere in Boga. Žalostno je, če je člo-

vek človeku satan, nič manj žalostno, če mu je bog. Ako staviš vse svoje upanje na koga, ki meniš o njem, da ti more koristiti, ti pomagati naprej, če svojega Boga zatajiš, da ne bi morda pri par ljudeh dobil črne pike, če ceniš ljudi bolj kot svojega Boga in njegove namestnike — si pač pomilovanja vreden oboževalec strahu pred ljudmi. Jih ni malo dandanes takih, ki menijo, da treba druge prositi dovoljenja, če smejo sploh sopsti, kaj smejo misliti, kaj verovati. Nobene stvari se ne boji bolj, kakor govorjenja drugih. Kaj bi ta mislil o meni, kaj rekel, to jim je najbolj na srcu. Pa ne gredo v cerkev, pa se ne upajo prekrižati, se izogibajo mašniku, ki gre z Najsvetejšim na obhajilo, da bi jih kdo ne imel za pobožnjake. Ali je to možato? Ali ni to sramotna strahopetnost, nevredna vsakega moža? O ubogi, pomilovanja vredni sužnji strahu pred ljudmi, ki jih strah pred ljudmi izneverja Bogu. Zakaj znati, kaj predpisuje vest in zapoveduje Bog in vendarle tega ne vršiti, zato ne, ker kdo drugi le-to graja in nasprotno hvali — to se pravi Gospodu Bogu dolžno čast krasti, izneveriti se mu, odpasti od Boga!

Zmota naše dobe, ki veliko mož izneverja Bogu, tira v odpad, je dalje — m o d a. Ne mislim mode v obleki, le-ta je bolj ženska slabost, ki dela marsikateremu možu sive lase, upropasti marsikatero družino. Mislim na novodobne nazore, ki nasprotujejo večnim božjim resnicam, naukom sv. Cerkve, ki so naše čase zlasti dosti moškimi vodilo, po katerem se ravna. To je moderno, to ni moderno, ono storim, to opustim, če je le-to tudi v nasprotju z mojo vestjo in postavbo božjo. Ali se ravna po tem pravilu res veliko moških? Da le doznajo: to je danes moderno, tako delajo tudi drugi — sklep je takoj gotov: po tem se ravnam, pa je konec besedi. Ni več v modi postiti se — ne jemo torej postno! itd. In s tem naj bo potem dovoljeno dobro in pošteno, kar ni po vesti, kar Bog prepoveduje, in s to puhlico naj bo odpravljeno, kar Bog zapoveduje.

Pomnite, dosti je mod, po katerih morete živeti — samo ena pa je, po kateri se boste enkrat ločili s sveta — smrt — in ta ne bo ne dobra ne srečna za vas, ako se boste izneverjali Bogu in veri radi tega, ker ste druge videli, da so tako ravnali.

Opozarjam še na eno vrsto odpada od Boga. Jih ni malo, ki odpadejo od vere in Boga s tem, da o b o ž u j e j o n a r a v o. Troedini Bog, kakor vekomaj živi in dela, marsikomu ni po volji. Zato si priredi Boga po svojem okusu. Določne, resne poteze zbriše, osebnega Boga razkroji v nekaj meglenege, nedoločnega, posnema mazača, ki umetniško dovršen kip iz marmorja z lakom prevleče, da bi se bolj — svetil. Skrbno se varuje, da bi mu ja nikdar ne ušla

beseda Bog, zato ima pa tem češče na jeziku naravo, da, narava, ta je, pred katero jih je od sile veliko na kolenih. Naravo imajo za boga, občudovanje narave za pobožnost in službo božjo, bivanje v prosti naravi jim nadomešča cerkev, narava in nje moči jim izpodrinejo večnega Boga iz srca — pa se jezijo nad zatohlim zrakom v cerkvi, nad kadilom, nad pobožnjaštvom množic.

Kaj je to skrbno izbegovanje besede Bog, te prazne marnje o gozdni ali gorski pobožnosti, to navduševanje za svetišče narave, ki zabi na večnega Boga, prezirljivo gleda na pravo pobožnost! To ni nič drugega, nego odpad od Boga in vere — in v koliko knjigah se dela zanj, koliko src mu odpira vrata!

Da bi pač mogel zaklicati z močjo prerokovo vsem, ki se klanjajo naštetim in še drugim bogovom, odvrtaajo od pravega Boga: Ljudstvo izraelsko, ki služiš napačnim bogovom, mari nisem jaz tvoj edini Bog, tvoj oče? Ljudstvo krščansko, čemu si izbiraš prazne bogove, ko sem vendar jaz tvoj Bog, tvoj oče, tvoj največji dobrotnik! Ali te nisem ustvaril, odrešil, ali te ne ohranjujem, ali ni vsak dan, vsaka ura, vsak trenutek, vsak dihlej tvojega življenja dar moje dobrote? Kaj imaš od svojih izmišljenih bogov? Nesrečo, prevaro, prazno, neutešeno srce. — Prav res! V odpadu od vere in Boga, naj bo že odkrit ali prikrit, ni sreče, ni blagoslova, kakor smo videli.

Je ni druge poti k sreči, kakor pot, ki nam joka že vera, zvestoba do Boga, do Kristusa, do njegove Cerkve. — Morda ste že čuli o velikem slapu, ki ga dela reka Ren pri Schafhausnu. Nekaj veličastnega je ta slap! Prekrasen prizor za oko je gledati, kako pada voda mogočne reke v globočino, poslušati tisto gromovito bobnenje nje padca. Pa je tudi zelo nevarno v ladji, v čolnu biti v bližini slapa. Pred leti sta vesljala po reki v čolnu dva moža, in ko sta zapazila, da sta v bližini slapa, je bilo že prepozno. Silni tok ju je zgrabil, ni jima bilo več mogoče čolna obvladati, hitreje in hitreje je drvil dalje, še malo — in izginil bo v globočino. Izgubljena sta, ako ne pride hitra pomoč. Ljudje na obrežju so spoznali strašni položaj, ki sta se v njem nahajala in so jima zagnali v vodo dolgo vrv. Eden izmed mož skoči hitro iz čolna, da bi ujel rešilno vrv. Prav v tem hipu pa prineso valovi sabo neko desko: Tovariš skoči tudi srčno iz čolna — ali v svoji zbežanosti in smrtnem strahu prime za desko, se ne oklene rešilne vrvi, ki jo je drugi srečno ujel. To je bila zanj usodepolna zmeta. Še par minut in izginil je v strašnem slapu. Drugega so srečno potegnili na suho.

Tudi ladja našega življenja je v današnjih časovnih razmerah v veliki nevarnosti, kakor čoln v bližini slapa.

Naša rešilna vrv je vera, ki nas veže z Bogom, s Kristusom. O oklenite se te rešilne vrvi, oklenite se Kristusa in naukov, ki jih uči njegova Cerkev. Na dan s praktičnim krščanstvom, z življenjem po veri! Proč s slepilno desko brezverskih, protikrščanskih nazorov. Čujte! Proč ž njimi, da ne zapadete najusodnejši zmoti, da vas ne zagrnejo valovi pogube!

P. Bonaventura Resmaa.

IV. Dva tabora.

Štiriletna, grozovita vojska je za nami. V tej vojski sta si stala dva velikanska tabora sovražno nasproti: na eni strani antanta, na drugi čveterozveza. Vojna sreča se je menjavala, nazadnje pa se je obrnila na stran antante. Razsuli so se cesarski in kraljevi prestoli, razpadle so močne države; narodom se določajo nove meje in nova doba se napoveduje vesoljnemu človeštvu. Že več mesecev se sklepa v Parizu mir; bode-li prišlo do zaželjenega miru, bode-li mir trajen? — To je skrivnost, ki jo pozna samo ljubi Bog.

Tudi na verskem polju imamo velik boj, v katerem si stojita nasproti dva velikanska tabora, tabor Kristusov in tabor satanov; boj, v katerem si stoji nasproti dvojno svetovno naziranje, naziranje krščansko in naziranje svobodomiselnost. Kdo bo zmagal? Zmaga se je že dostikrat obrnila na to in ono stran; že večkrat so v zgodovini na videz zmagali Kristusovi sovražniki, ali vojskovalna sveta Cerkev se je vsikdar zopet ojačila in je na razvalinah začela znova zidati poslopje vere, poslopje krščanske kulture.

Kmalu po ustanovitvi sv. Cerkve se je pričel velikanski boj paganstva s krščanstvom. Kristjani so šli v boj z geslom: »Z m a g a, k i p r e m a g a s v e t, j e n a š a v e r a.« I. Jan. 5, 4. — Tristo let je trajal ta boj; paganstvo je podleglo, krščanstvo je zmagalo.

Toda komaj sto let je trajal mir in že se pojavi nov sovražnik, namreč divji narodi, ki so se valili po Evropi in vse pomandrali, kar jim je prišlo pod noge. Časi so bili tako strašni, da je sv. Gregor mislil, zdaj pa zdaj bo sodnji dan.

To je trajalo malo več ko dvestolet, tedaj pa so se narodi pomirili, nastale so nove države, nove razmere; Cerkev je narode pokristjanila, oblačila, volkovi so se spremenili v ovce in nastala je velika krščanska družina narodov, polna globoke vere, družina narodov, ki je rodila v srednjem veku najlepši cvet in sad. — Tako je šlo naprej skozi vsa stoletja. In danes?

Vojska je minila, možje in mladeniči so se vrnili na svoje domove; toda vojska je zapustila v njih globoke sledove. Ne da se tajiti, da je vojska imela tudi dobre posledice. Marsikateri mladenič, ki je bil prej lahkomisljen, je postal resnoben mož, in marsikateremu možu, kateremu je že ugašala luč sv. vere, se je zopet užgal ogenj ljubezni do Boga, ki ga je obvaroval smrti in ga srečnega in zdravega pripeljal domov. Toda solnčna stran vojske se niti ne da primerjati s senčno stranjo, dobre posledice niso v nobenem razmerju z žalostnimi nasledki vojske, in z opustošenjem, ki ga je vojska povzročila marsikateri duši; saj sami opazite, kako se je vojakom omajala vera, otrpnilo srcé, propadla med njimi morala, pravni čut, razpasla se pa pohlepnost, oderuštvo, krivičnost, poboji, ropi in tatvine, pogubilo se spoštovanje vsaktere oblasti. Tudi danes se natančno ločita dva tabora, tabor Kristusov, tabor satanov. Oglejmo si oba in premišljujmo

1. oba načelnika,
2. njune namene,
3. plačilo, ki ga ponujata.

I. 1. Na naši levi je Lucifer, nekdam prvi izmed angelov, danes prvak zavrženih duhov. Sv. pismo ga imenuje kneza teme, »očeta laži« (Jan. 8, 44.), ki vihti v svoji črni desnici zastavo, na kateri je pisano: Razkošnost, bogastvo, čast! Pridite, vživajmo blaginje sveta, ovenčajmo se s cveticami. Mar naj Kristus, moj sovražnik, zavlada na svetu? Naj li človeški otroci zavzamejo sedeže, iz katerih smo bili pahnjeni mi? Mar naj sodnji dan beseda Sodnika zadeva le nas? — Ne, to ne sme biti. Zatorej tovariši, pojdite po svetu, zapeljujte, lagajte, goljufajte, kjer in kakor morete. Obljubujte užitek, bogastvo, čast; užigajte strasti. Vzbučajte dvome, razdvojite srca. Naj se razsuje Kristusovo kraljestvo, naj zgine izpred obličja zemlje.

Satan je upornik od začetka sveta (Iz 14, 13), ki se je uprl Bogu, pa je upornega duha zanesel v raj; in sedaj se ta duh razširja po vesoljnem svetu, vžiga napuh, samoglavnost in se upira vsaki od Boga postavljeni oblasti. Kjer se pojavlja ta duh, tam ima Lucifer bogato žetev.

2. Na naši desnici se nahaja Kristus, najlepši izmed človeških otrok. On je kralj kraljev, kateremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, pred katerim se pripogibajo kolena vseh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo. On je luč svetá (Jan. 8, 12), ki posije v vse skrivnosti, ki posije v našo dušo, da gleda vse stvari v nadnaravni luči, in jih ceni po vrednosti, ki jo imajo z ozirom na večnost.

Ko je bival na zemlji, je hodil po sveti deželi dobrote deleč, na vse strani učil, tolažil, ozdravljaj. Očarane od njegove ljubeznivosti in dobrote so množice hitele za njim celo v puščavo, ne meneč se za lakoto in žejo. Jezus jih ljubeznivo sprejme in pravi: »Ne bom vas več imenoval služabnike, marveč prijatelje« (Jan. 15, 15); in če boste spolnjevali voljo mojega nebeškega Očeta, »mi boste brat, sestra, mati« (Marka 3, 35). Tako ljubeznivega gospoda še ni bilo na zemlji.

Da bomo še bolj spoznali vrednost obojih vojskovodij, ozrmo se še na njihove učence. Učenci Luciferjevi so v svojem nastopu prevzetni, domišljavi, v govoru predrzni, v obnašanju strastni in vihravi, do drugih trdosrčni in nevpogljivi, pravi odsev peklenskih moči.

Otroci božji pa so priprosti in skromni, v obhoji prijazni in ljubeznivi. Nebeški mir odseva iz njihovih lic, nedolžnost in čistost se zrcali iz njihovih oči. Dobro je, da motrimo mi svoje obnašanje, hitro bomo spoznali, čigav duh veje v nas, Luciferjev ali Kristusov.

II. Ko smo naslikali oba vojskovodja, kaže preiskavati, kaj hočeta od nas, kakšen je načrt njihovega vojskovanja.

1. Kaj hoče Lucifer? On hoče kraljestvo božje na zemlji pokončati. Katerih sredstev se poslužuje v ta namen? Po tristoletnem preganjanju sv. Cerkve je zasejal na zemlji razna krivoverstva. Vendar ni dosegel svojega namena, kajti dvignili so se krščanski modroslovci in pojasnili katoliško vero na vse strani. Satan je dosegel ravno nasprotno, nastali so namreč cerkveni očetje, ki so spisali cele skladnice učenih knjig, iz katerih črpa krščanski svet skozi vsa stoletja neskaljeno resnico.

Ker to ni izdalo, je zapeljal vladarje, da so si prisvajali cerkveno oblast, se vmešavali v zgolj cerkvene zadeve in hoteli cerkev zaslužniti kot prvo služabnico države. Temu stremljenju so se papeži ustavljali na vso moč in tudi zmagali. Pa tedaj, ko so se papeži potegovali za cerkvene pravice, so se obenem potegovali tudi za pravice narodov in jih varovali tiranstva vladarjev.

Ker tudi to ni izdalo, nadel si je Lucifer krinko vede in umetnosti, vzel je modroslovje v svojo službo. Modroslovci so drug za drugim postavljali svoje modroslovne hipoteze ali podmene; kar je eden učil, je drugi podrl, samo v sovraštvu do sv. vere so bili vsi edini. Vprli so se zoper svete evangelije, spodbijali Kristusove čudeže, tedaj njegovo božanstvo, degradili so ga za človeka, človeka pa za žival. Velik trn v peti jim je sv. Peter kot poglavar cerkve, zategadelj ga niti ne pustijo umreti mučeniške smrti v Rimu. Zakon črtajo

iz vrste zakramentov in ga smatrajo zgolj le za naravno pogodbo, ki se lahko razveljavi, kadar se hoče. Sv. razpelo in duhovnike tirajo iz šol ter vpeljujejo v njih neko medlo moralo, dasiravno celi svet ve, da brez verskih resnic tudi ni morale. Brezverstvo hoče novo dobo brez osebnega Boga, brez Kristusa, brez cerkve, brez verskih resnic. Vera naj izgine iz javnega življenja in naj več ne posega v socialne in državne razmere. Zasebni človek naj ima vero, če jo hoče, in če je pripravljen zavoljo nje prenašati sramoto, zaničevanje in zapostavljanje. Otroci pa se bodo vzgojevali v brezverski šoli, in skrbelo se bo zato, da vera v njih srcih polagoma zamre. Veri nasprotni spisi naj se vržejo med ljudstvo, luč vere naj ugasne, zasveti naj luč proste vede. Cela država bodi visoka šola brezverstva, cerkev naj bo zadovoljna, da jo trpimo, odreči se pa mora starim pravicam in udobnostim. Nova doba tirja, da človek verjame le to, kar sam spozna, nič noče pa slišati od nadnaravnega razodetja.

Ko so duhovi teme čuli ta načrt, so sami dvomili, če se bo dal izpeljati, dvomili so, jeli jim bodo ljudje hoteli verovati. Njihov načelnik pa jim pravi: Verujte mi, da je ni take neumnosti, ki bi jo ljudje ne verjeli, samo da gre zoper Cerkev, zoper Kristusa. In tako je. Evangelije imenujejo bajke, dasi prihajajo iz božjega razodetja; svoje podmene pa imenujejo dognano resnico, dasi so minljive človeške stavbe. Nekaj enakega se je zgodilo tudi že v prvem stoletju. Berem namreč v II. listu Pavlovem do Timoteja te-le stavke: »Oznanuj besedo . . ., prepričaj, prosi, svari . . .; zakaj prišel bo čas, ko zdravega nauka ne bodo trpeli, temveč si bodo po svojih željah izbirali učnike, kateri ušesa zgačejo, in bodo ušesa odvrtačevali od resnice, pa se obračali k basnim.« (II. Timot. 4, 4.) Naravoslovci se vtikujejo v nadnaravne, metafizične stvari, dasi celi svet ve, da za ta vprašanja ni poklicano naravoslovje, marveč modroslovje in bogoslovje. Stvar gre tako daleč, da nasprotniki ne morejo več prenašati nobenega spomina na Boga, na večnost. Zvonove so nam vzeli, na mnogih krajih so orglje utihnile, procesije so jim trn v peti, pogreba ne morajo videti, zatoraj silijo po krematorijih, sežiganju mrličev itd.

Pri nas še ni prišlo tako daleč, ker je bila vera dosedaj pregloboko vkoreninjena v ljudstvu. Na nas je, da jo ohranimo, da ji ostanemo zvesti. Berete pa, kaj se godi po drugih krajih, in če katoličani ne bomo oprezní, se bo vse to sistematično vpeljal tudi pri nas.

Preskrbljeno je pa tudi za to, da ljudje ne pridejo k sebi. Četudi bi se kdaj pojavile resnobnejše misli, svet ima

dovolj sredstev, da jih hitro uduši. Zdi se mi, kakor da je celi svet eno samo zabavišče, ki ne da ljudem mirnega trenutka premišljevanja. Cela dežela je kakor eno samo plesišče in tudi sveti postni čas se oskrunja z lahko-mišljenim rajanjem. To je delo Luciferjevo, to so njegovi načrti.

2. Kakšen je načrt Kristusov, kaj tirja on od nas? Jezusova zahteva je ena: »Ako hočeš iti v življenje, spolnjuh zapovedi!« (Mat. 19, 17.) Katere zapovedi? Glavna zapoved, ki izhaja iz najvišje modrosti in je najprikladnejša človeški naravi, se glasi: »Ljubi Boga čez vse in bližnjega, kakor sam sebe.« (Mat. 22, 37, 39.) In da nam bo spolnjevanje te zapovedi lažje, gre on pred nami in jo spolnjuje na najpopolnejši način. »Njegova jed je bila, da je spolnjeval voljo nebeškega Očeta.« (Jan. 4, 34.) In kako je spolnjeval ljubezen do bližnjega, vam je predobro znano. Vojskovodja, ki gre na čelu svoje armade in z njo vred prenaša vse težkoče in nevarnosti, ima svoje ljudi popolnoma v rokah. V čast si štejejo, da smejo iti za njim, četudi jih pelje v vojsko in v smrt. Ko je cesar Friderik Barbarosa jezdil na čelu križarske vojske skozi Malo Azijo, mučila je njega in celo armado pekoča žejja. Na neki postojanki se je posrečilo za cesarja dobiti kupo sveže vode. Cesar jo vzame v roke in pravi: Dokler moja vojska ne pride do studenca oživljajoče vode, je tudi cesar ne bo pil. Reče in vrže kupo ob tla in ne pokusi niti kapljice. — Karkoli je Kristus Gospod zapovedal, je tudi sam spolnjeval. Zategadelj je lahko rekel: Pojdite za menoj! — — —

Ako nam nalaga zatajevanje in nas svari, naj se nikar preveč ne navežemo na stvari, ker »tukaj nimamo obstoječega mesta, marveč iščemo prihodnjega« (Heb. 13, 14), tedaj nam lahko samega sebe postavi za zgled, ker on ni imel, kamor bi bil položil svojo trudno glavo. — Ako nas teži trdo delo, pa majhen zaslužek, ozrmo se vanj, ki je od svoje prve mladosti do 30. leta opravljal službo tesarskega pomočnika pri svojem redniku Jožefu in si s trdim delom služil vsakdanji kruh. — Smo zaničevani, preganjeni, ozrmo se na Zveličarja, na sramotnem križu visečega, nasičenega z zasramovanjem in zaničevanjem.

Ako vam nalaga dolžnost, da ste vsako nedeljo in praznik s spodobno pobožnostjo pri sv. maši, vam da sam najlepši zgled, ker tudi on je šel s svojimi starši vsako leto v Jeruzalemski tempelj. Ako vam priporoča ob gotovih dneh post, vedite, da je on šel v puščavo in se postil 40 dni in 40 noči in se tako pripravljaj na svoj

evangeljski poklic. In slednjič, če nas vabi, da vsaj vsako veliko noč prejmemo sv. obhajilo, je to več kot zapoved, je ljubeznivo povabilo, kateremu se pač ne more in ne sme odtegniti noben kristjan. Krščanski možje, da se pač vsi vidimo letos pri obhajilni mizi, ker vi ste krona in veselje matere katoliške Cerkve. Mož bolečin, pridi k možu bolečin, Jezusu Kristusu, on te bo pokrepčal, potolažil, pomiril. V moči te hrane boš premagal vse težkobe sedanjega trudapolnega življenja, saj je Jezus obljubil: »Pridite k meni, ki ste trudni in obteženi, jaz vas bom pokrepčal.« (Mat, 11, 28.)

III. Kakšno plačilo dajeta ta dva vojskovodja?

1. Najprej Lucifer? Velika večina človeštva je v njegovi službi. Tisoči in tisoči mu pomagajo razširjevati njegovo kraljestvo na zemlji; na vseh krajih in mestih natikajo njegova bandera, bandera upornosti zoper Boga, zoper sv. Cerkev, zoper vse, kar nam je bilo dosedaj dragega in svetega. V to svrho se poslužujejo raznovrstnega orožja, vede, lokavosti, očitnega zapeljevanja, pretenja in žuganja. Neumorno so na delu, ne strašijo se truda, ne plašijo se boja, samo da trmoglavijo duše v propad. In s kakim uspehom!

Ozrite se nekoliko krog sebe in opazujte, kako hlepijo ljudje po imetju; kako so nekateri med vojsko krivično obogateli, cene brez potrebe navijali, zadrego siromašnih slojev izkoriščali. Kam je prišla stara poštenost? Nobena ključavnica več ne drži in zgodi se, da ljudem pri belem dnevu jemlje denarnice iz rok. In ti angelska nedolžnost, kam si se preselila? Včasih se je nečistost ustavila vsaj pred zakonsko zavezo, zdaj tudi ta ni varna. Zakoni se nepremišljeno sklepajo in še bolj lahkomišljeno razklepajo. In zunaj zakona se obožava meso in se naprodaj nosi, angelci božji si pa zakrivajo obraze. — Nihče se noče več podrediti, vse se upira, vse diha napuh življenja. Veda je brez Boga, brez vere, vsepovsodi se oznanuje evangelij svobodomiselnosti.

Svoboda! Kako krasna je ta beseda! Toda ne v smislu sedanjega sveta, marveč v smislu sv. evangelija. Žal, da se svoboda priznava za vsako stvar, samo za cerkev in verske resnice ni nobene svobode. Svoboden ni tisti, ki streže svojim strastem, ki živi po svoji poljubnosti. Ne, ta je suženj strasti, ta je suženj satanov. Svobodni so samo otroci božji, ki so svojo svobodno voljo tako podvrgli volji božji, da se zdi le ena volja. Osvobodimo se tedaj strastnosti, vrzimo od sebe verige hudobnega duha. Njemu služiti je največja sramota, njega slediti je največja nesreča. Kar more on dati, da samo za ta svet; svet pa ni vse, kar je

na njem, mine. V večnosti pa nima drugega dati, kot delež svoje žalostne večne usode.

2. **K a j d á K r i s t u s ?** Za to življenje nam ne obljube dosti, k večemu zadovoljnost in mir srca. Ravno nasprotno. On sam pravi: »K d o r n e v z a m e k r i ž a n a s v o j e r a m e i n m e n i n e s l e d i , m e n e n i v r e d e n.« (Luk. 14, 27.) Apostolom je napovedal, da jih bodo preganjali, iz shodnic metali, bičali, in kdor jih umori, bo mislil, da je Bogu storil kako uslugo. Te besede so se spolnile do pičice in se še spolnjujejo. Cerkev je morala v vseh stoletjih prestati strašne boje, in le malokdaj je imela mir. Nobeno drugo veroizpovedanje se ne preganja; protestantje, pravoslavni imajo mir, židom noben človek ne sme stopiti na prste, sicer nastane strašen šum v židovskem listju, ki se imenuje žurnalistika ali časopisje. Ob katoličana se obregne vsakdo, komur se poljubi. Seveda so katoličani dostikrat sami krivi, ker niso dosti pogumni, ker se strašijo vsakega nasprotja, ker ne zastopajo svojih pravic, ker se sramujejo svoje vere, katera je vendar edino prava, od Kristusa — Gospoda na svet prinešena, z njegovo sveto krvjo potrjena in posvečena. Skoraj bi rekel: Če hočete vedeti, katera vera je prava, ozrite se po svetu in prepričajte se, katera se najbolj preganja, katera se zatira, katera se sovraži. Prošli teden smo čitali v časnikih, da so framasoni imeli v Veroni shod, na katerem so sklenili, da se odpravi katoliška vera, da mora papež iz Rima in da Vatikan vzame v posest italijanska vlada. Ali ni to satansko sovrašтво? Mogoče je, da bo šel papež iz Rima, ali Cerkev bo kljub temu obstala, ker ima obljubo Kristusovo. V zgodovini bremo, kolikokrat že so se zaprisegli sovražniki Cerkve, da jo hočejo zatreti in da so vse storili, kar so mogli, v njen pogin. Toda zastonj! Kadar je bila največja sila, je bila božja pomoč najbolj mila. Leta 1871. po nemško-francoski vojski, je tudi nastal na Nemškem velik kulturni boj. Bizmark na višku svoje slave je tudi sanjal o zasužnjenju katoliške Cerkve. Železni kancler, kakor ga imenujejo, je tudi poskusil svojo glavo ob skali svetega Petra. Zapiral je škofe, izganjal duhovnike in redovnike, katoliško Cerkev vklenil v verige. Kaj se zgodi? Katoliško ljudstvo, videti svoje škofe v ječah, se dvigne, zasnuje se katoliški centrum v državnem zboru in prisili Bizmarka, da je šel v Kanoso, da je odjenjal od preganjanja. Petrova skala je ostala, Bizmarkova glava se je razbila. — Kakor v zasmeh vsem sovražnikom stoji v Vatikanski kupoli zapisano z velikimi zlatimi črkami: »T i s i P e t e r , s k a l a , i n n a t o s k a l o b o m z i d a l s v o j o c e r k e v i n p e k l e n s k a v r a t a j o n e b o d o p r e m a g a l a t.« (Mat. 16, 18.) Zakaj vendar se noče človeštvo ničesar naučiti iz

zgodovine? Zakaj poskuša znovič, kar se nikdar ne bo posrečilo?

Kristus torej za ta svet ne obljubuje dosti, vse pa za večnost. V večnosti hoče on sam biti naše preveliko plačilo. So pa brezbožniki na svetu, ki pravijo: Le imejte vi vaša nebesa, nam pa pustite svet! O nespamet, o slepota, ki večno zamenja s časnim, neminljive blaginje s časnimi! Ko bi kedaj tudi nad vas prišle take skušnjave, tedaj se vprašajte: Kaj pa, ko bi bilo le res tako, kakor uči vera? Potem smo pa mi goljufani? — Kajpada, in še kako goljufani! Tukaj nič, tam nič, strašna prevara!

Splošna je bila misel, da bo po vojski na svetu vse drugače. In res, spremenile so se razmere bolj, kakor smo pričakovali. Toda Bog ostane isti, prej ko slej. S staro vero pojdemo tedaj v nove razmere! Po deseterih božjih zapovedih hočemo uravnati naše bodoče življenje, ne po novi modi in metodi; pomiri naj se vsa vojna razburjenost in kar je vojna razdrla, dajmo polagoma popraviti. Podajmo se vsak k svojemu delu, vzravnajmo družinske razmere, zlasti nam bodi skrb za otroke. Dajmo Bogu, kar je božjega, začnimo in končajmo vsak dan z molitvijo, naredimo vsak dan dober namen; in pokrepčani z božjo besedo in nasičeni z večkratnim sv. obhajilom bomo lahko prenesli vse težkoče zemeljskega življenja.

Premišljevali smo dva tabora; dva tabora; tabor Luciferjev, tabor Kristusov; spoznali načela obeh in obljube, ki jih nam delajo. Krščanski možje, v kateri tabor se bomo vstopili mi? Pod katerim banderom se bomo bojevali mi? Morda pod banderom Luciferjevim? Ah, ta ni umrl za nas, ta ni bil križan za nas. On nas išče ne iz ljubezni, marveč iz zavisti. Dobro ve, da se mi še lahko izveličamo, on pa je pogubljen. Ne privošči nam prijavnosti božje, marveč seboj nas hoče potegniti v prepad. Ne dajmo se! Ne vклонimo se, ne njemu, ne njegovim pomagačem na zemlji. Pri svetem krstu smo se odpovedali satanu, njegovemu dejanju, njegovemu napuhu; in pri tem naj ostane. Ti, o gospod Jezus Kristus, ki boš enkrat naš sodnik, ti bodi sedaj naš vodnik, naš odrešenik. Dobro vemo, da na sodnji dan ne bo več nobenega brezverca, nobenega svobodomislega, takrat bodo vsi videli, »koga so prebodli«. (Jan. 19, 37.) Da bomo takrat vredni stati na tvoji desnici, hočemo se že zdaj vstopiti na tvojo stran. Nič več nočemo služiti dvema gospodoma, in omahovati na dve strani, marveč tvojemu svetemu Srcu hočemo posvetiti sebe in svoje družine. Vkljeni nas v svoje sveto Srce, skrbi za nas, varuj nas, dokler nas ne zbereš vse krog svojega prestola v nebesih. Amen.

P. Hugolin Sattner.

Ostanimo Kristusu zvesti tudi v sedanjih težkih časih.

Kar doživljamo zadnje mesece na ozemlju, katero imajo naši sovražniki zasedeno, se nam zdi tako novo in nenavadno, kakor da bi svet kaj takega še nikdar ne bil videl. Pa tudi o teh nečutenih dogodkih veljajo besede svetega pisma, da ni nič novega pod solncem (Eccle 1, 10). Vse je nekoč že bilo, saj človeška narava je ostala vsa tisočletja vedno enaka. Da si v sedanjih dogodkih ohranimo močno vero in trdno upanje, pogledjmo v poduk in tolažbo dogodek iz prvih let po Kristusovem vnebohodu, kakor je popisan v 17. poglavju Dejanja apostolov. Dogodil se je v mestu Solunu, rojstnem kraju slovanskih apostolov sv. Ciri'la in Metoda, — tudi med vojno se je to mesto pogosto imenovalo.

Solun je bilo tedaj veliko, bogato obmorsko mesto, cvetela je v njem živahna trgovina, ljudje iz vseh krajev sveta so prihajali in odhajali, se tam naseljevali: Makedonci, Grki, Rimljani, Jutrovci raznih plemen, med njimi mnogo Judov. V to svetovno mesto je došel sv. Pavel, spremljal ga je učenec in pomočnik Silas. Prvič je stopila apostolska noga v Evropo, prvič je zaslišalo hrupno evropsko mesto nauk o Jezusu, Zveličarju sveta. Tri tedne je že bival sv. Pavel v mestu ter se trudil z oznanjevanjem Križanega. In neverjetno! V mestu, v katerem se je vsakdo pehal le za dobičkom, v obilnem bogastvu eni, drugi v trdem delu in suženjstvu, je imel obilo uspeha. »Nekateri izmed Judov so se dali prepričati, od pobožnih Grkov velika množica in imenitnih žen nemalo.« Ustanovila se je krščanska verska občina v veliko veselje in tolažbo sv. Pavla, ki je videl, kako je Gospod njegov trud blagoslovil.

Mirno je živel apostol v mestu, množica ga niti ni opazila; nikomur ni žalega storil, za trgovino in promet se ni zmenil, le za eno se je brigal, kako bi pridobil neumrjoče duše za Jezusa. In vendar, poslušajte, kaj se je zgodilo!

Judje so bili apostolu za njegov uspeh nevoščljivi, bali so se, da bi se prebivalstvo oklenilo novega nauka in s tem bi bil konec njihovega krivičnega gospodstva. Zato so nabrali »nekaj hudobnih mož izmed druhal« — no, saj takih ljudi se najde povsod, posebno v svetovnem, trgovskem mestu —, zbrali so velikansko trumo »ter napravili vstajo v mestu«, da opozorijo oblast na učenca Gospodova. Pavla in Silasa so hoteli dobiti v roke; vpili so pač in kričali po ulicah, da se je vedno več ljudi zbiralo, ženske in otroci, ki niso niti prav vedeli, kaj se

godi, nekateri zločinski elementi, ki so pričakovali, da se bo dalo kje krasti in ropati. Tako se je pomikala vedno večja, vedno bolj razburjena množica pred hišo nekega Jazona, ki je bil gostoljubno vzel oznanjevalca evangelija pod streho. Tu so ju iskali. Kako je pač nahujskana množica kričala in pretila! »Sem ž njima! Obesite ju! Na kosce jih raztrgajte« itd. Pa zakaj? Ali sta komu kaj žalega storila? Prinesla sta jim, ubogim, zapeljanim božjo besedo, žalostnim veselo oznanilo, trpečim vest vstajenja, vsem sta pokazala pot v nebesa. In zato takšno sovraštvo? Pa kdo izmed množice vprašuje po krivdi!

Pavla in Silasa pa ni bilo v hiši. Zato pograbi druhal Jazona in nekaj drugih kristjanov, ki so bili slučajno tam navzoči, ter jih tira pred mestno oblast. Lahko si mislimo, kako so ravnali z njimi: obkolili so jih, jih psovali z najgršimi priimki, jih suvali ter jim grozili. Priženejo jih pred poglavarje mesta! Zdaj jih morajo obtožiti. Kaj le poreko? »Ti, ki ves svet narobe prevračajo, ti so tudi sem prišli in Jazon jih je sprejel in ti vsi delajo zoper cesarjeve postave!« Dokazati jim sicer ne morejo ničesar, a ljudstvo s takimi tožbami vendar le vznemirjajo. Še-le ko so Jazon in tovariši obljubili in besedo dali, da bodo mirno živeli svojemu poklicu, da ničesar protipostavnega ne nameravajo, so jih spustili domov. Ponoči pa so kristjani skrivaj in tiho spravili sv. Pavla in spremljevalca njegovega iz mesta, ki sta bežala nato pred nahujskano tolpo v Berejo.

Recite sami, predragi v Kristusu, ali ni to slika iz naših dni? Kakor bi čitali novice iz naših časnikov, ne pa iz Dejanja apostolov dogodke, ki so se vršili komaj kakih 17 let po Gospodovem vnebohodu. Vidite: nič novega ni pod solncem! Človeška strast in zaslepljenost je vedno bila enaka in bo. Tudi danes se obrača vse zoper oznanjevalce božjih resnic. Zakaj? »Ker ves svet narobe prevračajo!« Ker hujskajo, ker nemir sejejo, ko opominjajo in svarijo, ko delajo, da bi se krščanska načela v javnem in zasebnem življenju izvrševala. Ali ne slišite Judov solunskih, ki hujskajo ljudstvo zoper Pavla, da bi jezo ljudstva odvrnili od svojih lastnih krivic. Mnogi se pa vendar dajo zbegati ter trpijo škodo na duši, vera jim pojema. Kaj si naj mislimo o dogodkih, ki jih dan zadnevom izvemo o preganjanju katoliških duhovnikov? Poglejmo še nadaljne dogodke v Solunu!

Razburjenje v Solunu se ni tako hitro poglelo. Vsi, ki so sprejeli oznanilo evangelija, so bili sumljivi. Marsikaj so morali prestat. Pa mlada čreda dobrega Pastirja se ni ustrašila, ni se zbala! Držali so se zvesto resnice, niso obupali v preganjanju, vedeli so, da bo Bog ob go-

tovem času ponižal sovražnike svoje Cerkve. Sv. Pavel je s skrbnim srcem mislil na vernike solunske. Apostolsko srce se je treslo za nje — bodo-li dovolj trdni prestati težko preskušnjo? Ko pa je zvedel, kako stanovitni da so ostali, kako izborni so se izkazali v dneh zaničevanja, tedaj se je razveselil, ter jim poslal krasno apostolsko pismo, v katerem hvali navdušeno njih zvestobo. Tako-le jim piše: »Zahvaljujemo Boga vedno za vas vse, ko vas omenjamo v molitvah svojih, neprestano se spominjajoč dela vašega v veri in truda v ljubezni in stanovitnosti v upanju.« (I. Tes. 1, 2—3.) Apostol vidi s hvaležnostjo, da »evangelij ni prišel samov besedi, ampak tudi v moči in v Svetem Duhu in v mnogem prepričanju,« da je nauk in milost Gospoda Jezusa Kristusa pokazala čudovito nadnaravno moč svojo, ravno v času trpljenja in izkušnje — in zato radostno daje Bogu hvalo za nje vse.

Ker so zaradi vere toliko trpeli in bili v stiskah, so »postali posnemalci Gospodovi« (ibid. 6.) Jezus Kristus je trpel. Zoper njega je nastopilo nahujskano ljudstvo ter kričalo svojemu največjemu dobrotniku: Na križ ž njim! Križaj ga! Boj pa, ko so kristjani v vsem trpljenju podobni Križanemu, tem večja, tem bolj gotova je tudi slava, katero bodo dosegli.

S svojo zvestobo so Solunčani »vz gled vsem, ki verujejo v Macedoniji in Ahaji« (ibid. 7.) Vsi govore o njihovem krščanskem junaštvu, vsi občudujejo njihovo stanovitnost, »v vsakem kraju se je razglasila njih vera v Boga.« Lep uspeh je imela pridiga in molitev sv. Pavla! Zatorej se ozira s tem večjo hvaležnostjo k Bogu, ki je blagoslovil njegovo delo in dal učencem in njegovim moč in pogum Sv. Duha.

Predragi v Gospodu! Kaj pa bi sv. Pavel o vas mogel reči v sedanjih časih? Ali bi za vašo zvestobo ravnotako mogel hvaliti Boga? Ko gleda sv. oče Benedikt XV. opustošenje vere po vsej Evropi in ko vas vidi — ali more vsaj zaradi vas zahvaljevati Boga? Ali more vzklikniti z apostolom: Zahvaljujem Boga za vas vse, ko vidim vašo vero, ljubezen in stanovitnost.

Predragi! Tudi za nas, kakor za solunske vernike je najvažnejše, da se zdaj v času splošnega hujskanja in nasprotstva veri držimo zvesto resnice Kristusove. Res, treba je nekoliko več poguma in moči, kakor sicer — a ravno s tem pokažemo, ali ima vera dovolj globoke korenine v naših srcih ali ne. Kdor pravi: zdaj, ko so farji Srbe priznali, ne pojdem več v cerkev. K slovenskemu duhovniku ne grem več k spovedi itd., ta le to pokaže, da je ko-

renina vere v srcu njegovem že davno suha, da je le navidezno kazal vero, dočim je v srcu že ni bilo več. Ali kdor bo šele tedaj dober kristjan, kadar bodo vsi duhovniki angeli brez vsake napake in slabosti, ta bo gotovo pogubljen, ker prej ga bo smrt dohitela, preden bo to doživel. Bog ni angelov postavil za apostole, ampak ljudi, slabostim podvržene.

Ako bomo zvesti Kristusu, bomo prav gotovo morali nositi tudi del njegovega križa. Ko se je sv. Pavel spomnil vsega preganjanja, sumničjenja in obrekovanja, je rekel: »S Kristusom sem križan« (Gal. 2, 19) — in čim zvesteje se boste Jezusa Križanega oklepali, tem gotoveje boste smeli tudi tako govoriti. Pa nikar se ne bojte! »Kristus včeraj in danes, Kristus vekomaj!« (Hebr. 28.) Kristus bo zmagal tudi dandanes!

Moči in poguma za to zvestobo — ali veste kje jo dobimo? Tam-le pri mizi Gospodovi! Hodite tja, ne samo otroci in ženske — tudi moške in mladeniči, vi posebno, katerim hoče vera omahovati, katerim se zdi zvestoba težka! Od sv. obhajila pojdete navdušeni, pogumni in veseli tudi v najžalostnejše razmere, v najhujši boj z mirnim srcem, ker le v Jezusu se bo spolnil nad vami pozdrav sv. Pavla Solunčanom: »Milost vam in mir.« Amen.

Dr. Greg. Rožman.

Pridiga pri zahvalni službi božji iz vojne vrnivših se vojakov.

To je zmaga, ki je premagala ves svet, vera naša. I. Jan. 5, 4.

Predragi v Kristusu moške in mladeniči!

Kako smo si mislili vašo vrnitev! Ko bo po dolgi vojni zasijal prvi žarek miru, tedaj se boste vrnili — tako smo si mislili — in slovesno bi vas sprejeli. Vsi bi vam hiteli nasproti s cvetjem in godbo, z nepopisnim veseljem v srcu bi vam stiskali roke. Zvonovi bi zvonili, kresovi gorili, topiči bi pokali — vse prav tako kakor nekdan na najlepši praznik v letu, na Veliko noč. Orgle bi zadonele v razsvetljeni in ovenčani cerkvi in pevci bi zapeli Te deum, da bi odmevalo od obokov, da bi drhtela srca hvaležnosti.

Kako pa je vse drugače prišlo! V smrtni nevarnosti ste hiteli domov, ko se je zrušala stara država — in marsikateri je še domov gredè našel smrt, ko mu je srce bilo že polno veselega pričakovanja spolnjenih želj. Zvonove je vzela vojna, da vas niso mogli pozdraviti; orgle so oro-

pane, v naših srcih pa je ostalo še dovolj skrbi in potrnosti, da ni bilo nazunaj videti tiste radosti, kakor bi jo bila zaslužila vaša vrnitev.

Zdaj ste doma! Od grozote štiriletne vojne so vam ostali zli sledovi: na telesu bolehnost in pohabljenost, v duši pa trpek spomin na prestano trpljenje, dostikrat krivično in nepotrebno. Vkljub temu ste se danes zbrali k zahvalni službi božji, ker ste se vrnili — stotisoči se niso! Kaj naj stori junak, ki se je vrnil iz boja, nas pouče Makabejci. Junaško so se zadnja stoletja pred Kristusom bojevali za svobodo naroda, za sveto vero očetov. Ko so zmagali in se vrnili v domovino so storili trojno — in to trojno storite danes vi.

Prvič so »poveličali s slavospevi in pesmimi Gospoda, ki je storil velike reči« (2 Mak. 12, 41.) Kakih 600 let pred prihodom božjega Zveličarja je doživelo judovsko ljudstvo strašen polom. Babilonski kralj Nebukdnezar je podjarmil vso deželo, razpršil narodno vojsko, porušil glavno mesto Jeruzalem, večino prebivalstva odpeljal v sužnost. Štrahovita žalost je bila v deželi in obup. Potoke solz so točili tisti, ki so ostali doma v opustošeni, izropani deželi; potoki solz so tekli pri onih, ki so živeli v trdem ujetništvu. Prerok Jeremija je ostal v Jeruzalemu. Sedel je na razvalinah in tudi jokal. Videl je kri po ulicah, gledal nepokopane mrliče, videl žalostne, obupane postave tavati med podrtijami. In tedaj so se mu dvignile iz duše žalostne molitve, žalostinke, katere poje sv. Cerkev veliki teden, ko objokuje smrt Jezusovo. In kaj je rekel božji mož, ko je vse to razdejanje videl? »Usmiljenje božje je, da nismo pokončani« (Tren. 3, 22.) Pripoznal je, da se je njega, in vseh, ki so še pri življenju ostali, Bog usmilil. Ako bi ne bilo nad njimi posebno božje usmiljenje, bili bi ravno tako pokončani in pobiti, kakor drugi, nad katerimi so žalovali.

Dragi v Gospodu! Ali ne moremo tudi mi vsi tako reči ter pripoznati: Usmiljenje božje je, da nismo pokončani! Zakaj sem jaz srečno prišel iz vseh neštetihi nevarnosti? Zakaj je moj tovariš na desni padel, in oni na levi bil ubit, meni pa je smrt prizanesla? Zakaj so umirali na tisoče po bolnicah, jaz pa sem vkljub hudi in nevarni boleznim okrevaj? Zakaj? Usmiljenje božje je! Pravijo: Srečo sem imel; usoda mi je bila mila; znal sem se varovati itd., v resnici pomeni vse to le: Usmiljeni Bog me je varoval in vodil srečno ter me rešil pokončanja.

Slavospeve, odkritorčne vzdihne naj s hvaležnimi Makabejci tudi vi pošiljajte pri današnji sveti daritvi v nebo. Otroško vdana zahvala za božje varstvo! Vsak izmed vas more gotovo pripovedovati naravnost čudeže božjega

varstva. Gotova smrt mu je bila namenjena, a nevidna roka ga je čuvala. Morda je marsikateri čutil v dnu srca bližino božjo, a je pozneje v metežu in vrvenju vojne, v preklinjanju in razuzdanosti tovarišev na take trenutke pozabil. Zdaj naj se spomin oživi in naj poživi tvojo molitev, da bo slovesni Te Deum po sv. maši res otroškovdana, odkrita zahvala za usmiljenje božje.

Drugič pravi sv. pismo o Makabejskih junakih: »In potem so se obrnili k molitvi in so prosili, naj se storjeni grehi pozabi« (2. Mak. 12, 42). Kakor za časa Makabejcev tudi sedanja vojna ni bila brez grehov.

Kaj ne, v najbolj rednih razmerah doma se dostikrat pripeti, da zaideš po slabosti in lahkomišljenosti v greh, da, v velik greh morda. Vojna pa, ki razpali človeške strasti, ki vrže človeka v nenavadne in zle razmere, ki najpoštenjšega privede siloma v slabo tovarišijo — kako naj bi tam bilo brez greha? Saj ni skoraj mogoče drugače! Tudi Makabejci, ki so se vojevali za svojo sveto vero, ki so šli iz ljubezni do Boga v boj, da bi očistili sveti tempelj jeruzalemski poganskih malikov, katere so tja postavili, celo ti so v sveti vojni storili greh; njih vest ni bila povsem čista. Zato so ob prvi priložnosti, ko so se enkrat vrnili in Boga zahvalili, očistili svojo vest, prosili Boga, naj pozabi in izbriše grehe, katere so med vojno storili.

Ravno isto naj bi tudi vi storili. Grehe, ki so se nakopičili med vojno v vaša srca, grehe, kakor jih prej morda še po imenu niste poznali, morate na vsak način odstraniti. V skesani in odkriti spovedi izbrišite vse sledove vojne iz svojih duš. — Nova, lepša pomlad naj se razcvete v vaših srcih, bodite zopet žive plodonosne mladike na pravi vinski trti, ki je Jezus Kristus, naš najljubši, najsvetejši Zveličar. Kakor bo na izravnanih strelnih jarkih zopet pognala zelena travica in se razcvete cvetke polja, tako tudi vi, junaško in v sveti hrabrosti izravnajte vse krivice, grehe in zablude vojne, da zacvete po dobro opravljeni spovedi, po vredno prejetem sv. obhajilu nova pomlad srečnega krščanskega življenja v miru Jezusovem.

In tretjič so Makabejci zbrali vsoto denarja, ga poslali v Jeruzalem, naj se v templju opravlja daritev za vse, ki so v vojni padli, da najdejo njihove duše večni mir in pokoj, »kajti sveta in zveličavna je misel moliti za rajne, da bodo odvezani greha« (2. Mak. 12, 46).

Tako tudi vi onih tovarišev ne pozabite, s katerimi ste nosili vsa težka bremena vojne, s katerimi ste skupne

telesne in dušne nevarnosti prestali — ki pa so morali dati življenje in danes niso med vami, da bi se zahvalili za srečno vrnitev. Morda ste jih mnogokrat zavidali, da so srečni, ker zanje je bil ves trud končan. Kaj jih je čakalo v večnosti, je nam skrito. Sodnik je pravičen in usmiljen obenem. Gotovo pa je, da mnogoteri naše priprošnje potrebujejo in je od vas tudi pričakujejo. Danes se hočemo — veseleč se vrnitve — prav posebno tudi spomniti njih, ki počivajo v Galiciji, v Karpatih, na Krasu in v tirolskih planinah ali pa na velikanskih pokopališčih vojaških bolnišnic po vsej širni bivši Avstro-Ogrski. Bodi jim Bog plačnik!

V ta trojni namen: v zahvalo, za odpuščanje grehov, za vse vaše rajne tovariše se bo opravila zdaj sv. maša. Združimo se v skupni molitvi, duhovnik pri oltarju in vi v cerkvi, vsi bodimo ene misli, enih želj in prošenj, da bo večni Bog imel dopadenje nad nami in našo daritvijo.

A danes naj čuje Jezus v zakramentu tudi obljube za bodočnost. Življenje vam je ohranil, njegovo naj bo! Trdno se držite njega in svete vere. Vera vas je spremljala po vseh nevarnih potih. Vera je bila upanje onih, ki so padli, v tej veri ste jim zasadili križ, če še tako priprost — na grob — ta vera je bila in bo vaša zmaga. »To je zmaga, ki je premagala ves svet, vera naša.« Mnogo je trpela vaša vera napadena zunaj od tovarišev z besedo in slabim zgledom, znotraj od lastnih dvomov in obupov — a zmagala je. Vera popolnoma nikdar ne podleže! Če tudi jo preganjajo, vera ostane in bo ostala. Enkrat vsak spozna, da je imel Kristus prav, ki je o svoji Cerkvi rekel: »Vrata peklena je ne bodo premagala.«

Obljuba naša sveta naj bo ta: Vero hočemo ohraniti zvesto in neomahljivo, ker vemo in smo prepričani, da nas vera privede srečno skozi vse težave življenja na večni Tabor, kjer bomo zrlí častitljivega, neskončno veličastnega Odrešenika, kjer bomo srečni in veseli vzkliknili: »Tukaj nam je dobro biti!«
Amen.

Dr. Greg. Rožman.

Šesta nedelja po veliki noči.

Dobro in prijetno je bivati v presv. Srcu Jezusovem.

(Priložnostni govor za prvo nedeljo Jezusovemu Srcu posvečenega meseca junija.)

Ko se je Jezus veličastno spremenil na gori Tabor vpričo svojih treh najljubših učencev, zaklical je ves iz sebe sv. Peter: »Gospod, dobro nam je tukaj biti!« (Mat. 17, 4.) Zakaj, vprašam, je bilo apostolu tako dobro? Ne le zato, ker je imel pred sabo živo podobo nebeškega pove-ličanja, ampak tudi, ker je bil v bližini trenutno pove-ličanega presv. Srca Jezusovega! Zato pravi sv. Bernard: »Ker že govorim o presladkem Srcu Jezusovem in ker je dobro za nas tu biti, se nikar ne pustimo izlahka odtrgati od njega, o katerem je pisano: Kdor se oddaljuje od tebe, bo zapisan v zemljo (v pesek, kar se hitro zbriše). Pojdimo torej k tebi, in veselili se bomo in radovali, spominjajoč se tvojega Srca. O, kako je dobro in prijetno bivati v tem Srcu!«

Poglejmo danes — prvo nedeljo Jezusovemu Srcu posvečenega meseca junija — zakaj je dobro in prijetno bivati v presv. Srcu Jezusovem, bivati s svojimi mislimi, z željami, s čuvstvi, z vso dušo, s celim srcem? Rečem: a) zaradi ljubezni Jezusovega presv. Srca, b) zavoljo obljub Jezusovega presv. Srca.

»Vse zate, presv. Srce Jezusovo!« (300 dni odpustka vsakikrat.)

I. Znano vam je, da se je Jezusovo presv. Srce večkrat razodelo pobožni nuni Mariji Marjeti Alakok, katero so sv. Oče Benedikt XV. slovesno proglasili za svetnico. Bilo je to v Paray-le-Monial na Francoskem, katero božjo pot so slovenski romarji iz Lurda nazaj grede tudi obiskali v letu 1908. Vtopljeni v presrčno molitev pred tabernakljem se ji je božje Srce prvič razodelo 27. decembra leta 1673., na god sv. Janeza evangelista. Tu se ji prikaže nebeški Zveličar in ji pokaže svoje Srce kakor v ognju in plamenu, obdano od žarkov, svetlejše od solnca in prozorno kot kristal. Rana, ki jo je prejel na križu, se je dobro videla. Trnjeva krona se je vila okrog presv. Srca in nad njim se je dvigal križ. Potem reče Zveličar Marjeti: »Moje Srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več pri sebi zadrževati žarkov te goreče ljubezni, temveč je prisiljeno, da jih s

tvojo pomočjo razširi in ljudem razodene, da jih obogati z zakladi, ki so v tem Srcu. Ti zakladi so milosti zveličanja in posvečenja, ki edino morejo človeka rešiti iz prepada pogubljenja.«

Naslednje leto se ji je božji Zveličar razodel drugi č in se bridko pritožil nad nehvaležnostjo ljudi ter rekel: »Ako bi ljudje povračevali mojo ljubezen z ljubeznijo, bi se mi malo zdelo vse, kar sem storil zanje, in želel bi še več storiti zanje.«

Tretje in glavno razodetje, ki je postalo tako sloveče, pa je bilo 16. junija 1675. Bila je nedelja v osmini praznika sv. Rešnjega Telesa. Tedaj se ji pred tabernakljem spet prikaže Jezus v vidni podobi ter ji odkrije in pokaže svoje Srce rekoč: »Glej, to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbal, ampak se popolnoma izcrpilo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen.« Ko se dalje spet pritoži nad nehvaležnostjo večine ljudi, pravi še: »Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu.«

»Glej, to Srce, ki je ljudi tolikanj ljubilo, da se ni ničesar zbal, ampak se popolnoma izcrpilo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen.« S temi besedami je Zveličar sam jasno označil, da naj častimo njegovo telesno Srce, ki je bilo upodobljeno po moči Sv. Duha v Devici Mariji, je utripalo in utriplje v njegovem presv. Telesu, ki je na Oljski gori občutilo celo težo in grenkobo trpljenja in ki je bilo prebodeno na križu. Ker pa je ob svojem razodetju Jezus opozarjal na svojo ljubezen in naglašal njeno velikost, hotel je, da ljudje spoznajo velikost te ljubezni.

Po teh besedah Jezusovih spada torej brez dvoma telesno Srce in neizmerna ljubezen njegova k pobožnosti Jezusovega presv. Srca. Tudi sv. Cerkev umeva tako to pobožnost. V cerkvenih spisih vedno beremo: Srce Jezusovo se časti kot znak, podoba, znamenje ljubezni Jezusove do ljudi. Saj tudi večna luč pred oltarjem kaže in pomeni, da je v tabernaklju pričujoč Jezus Kristus pod podobo posvečenega kruha. In ta znak, to znamenje zasluži samoobsebi, da ga molimo, ker je Srce Zveličarjevo, z njegovo božjo osebo bistveno zedinjeno, torej božje Srce in del njegove božje osebe. Ker pa velja v vseh jezikih srce vedno za znak ljubezni, ki se kaže čutno v srcu, zato molimo in častimo s presv. Srcem Jezusovim tudi njegovo neskončno ljubezen do ljudi. Saj si je iz ljubezni do nas dal prebosti svoje Srce ter tako hotel žrtvovati še zadnje kapljice svoje Rešnje krvi.

Srce Jezusovo pa hrepeni, da bi njegovo ljubezen vedno bolj spoznavali, da bi se vnelo naše srce ljubezni do njega, in da bi postali deležni njegove božje narave. Zato nam kaže svoje sladko, sveto, ponižno, krotko in ljubezni polno Srce, obdano z žarki božanstva, in nam kliče: Glejte, to Srce, ki vas je tako zelo ljubilo!

Ali je kakšna stvar v nebesih in na zemlji bolj vzvišena, bolj ljubezni vredna, kakor ljubezen Boga - človeka, ki se nam vidno predstavlja v njegovem presv. Srcu? Kateri človeški jezik bi jo mogel opisati in hvaliti tako, kakor zasluži? To je božja ljubezen, neizmerna, kakor božja narava sama. Od vekomaj je mislila na nas, ljubila nas, delovala za nas, nji so služile in pomagale vse druge lastnosti božje: vsemogočnost, modrost, svetost in usmiljenje. Zato je prišel Sin božji iz nebes, 33 let se je trudil na zemlji, zato se je dal pribiti na križ, zato prebosti in zato nam pove po današnjem evangeliju, kako veselo je njegovo Srce najdene ovce, ki je bila izgubljena.

Ljubezen včlovečenega Boga je pa tudi hkrati človeška ljubezen. Ljubezen božja, ki je gorečnejša kakor serafska, ustvarila si je telesni del iz mesa in krvi, da nas more ljubiti tudi s človeškim čutom in sočutjem in z vso nežnostjo, s katero ljubi materino srce.

V Srcu Jezusovem bije za nas neskončna božja in človeška ljubezen. To Srce je božje in človeško srce.

In to Srce še vedno živi v Jezusu Kristusu, našem Zveličarju, ki je slavno premagal svet, ki sedi na desnici božji, to je njegovo božje - človeško Srce.

Vzdigni svoje oči k tabernaklju, tam je pričujoče zveličano Srce Jezusovo! Obenem pa je ravno to Srce na desnici Očetovi v nebesih, svetlo kot solnce, čistejše kot svetloba, obsijano z bliščem božanstva, središče nebeške slave. Trume nebeških angelov leže pred njim na svojih obličjih ter ga molijo: Srce svojega kralja in svojega Boga, tabernakelj in zakladnico presv. Trojice. In to Srce v nebesih se v svoji večni ljubezni tudi za nas zanima in vedno misli na nas, otroke svoje Cerkve na zemlji, ki smo v njegovi krvi oprani in posvečeni.

Tukaj v tabernaklju nam pokazuje ljubeznivi Zveličar — prijatelj človeškega rodu — svoje Srce in nas vabi k sebi rekoč: »Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obteženi, in jaz vas bom poživil! (Mat. 11, 28.) Tu je ljubezen božja v človeški, presrčni ljubeznivosti.

Ljubezen pa zahteva za povračilo spet ljubezen. Zato, verni kristjani, spoznajmo ljubezen božjo, ljubimo božje Srce! Saj je »posoda ljubezni in pravice«.

II. Da nas božji Zveličar še uspešnejše pridobi za pobožnost svojega Srca, dal je častivcem svojega Srca mnogotere obljube, kakršnih še ni dal nikdar nobeni drugi pobožnosti.

V spisih svete Marije Marjete je veliko število obljub za češčenje Jezusovega Srca. Toda vsaka obljuba ni dana za vse ljudi in vseh časov brez izjeme. Kdor jih hoče izkusiti na sebi, mora izpolniti pogoje one vaje, za katero so bile dane. Vestni in natančni preiskovavci pisem svete Marije Marjete dele obljube, ki so raztresene v njenih spisih v te-le vrste:

1. Za tiste, ki prejmejo na praznik Srca Jezusovega zadostilno sv. obhajilo in opravijo javno spravno molitev: »Zato ti obljubim, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilico svoje božje ljubezni na vse, ki mu bodo izkazali to čast in spodbujali tudi druge k temu.«

2. Za tiste, ki sploh časte Srce Jezusovo:
»Obilico vseh darov, ki napolnjujejo njegovo Srce, bo izlil v srca onih, ki ga bodo častili.«

3. Za tiste, ki se velikodušno in za vselej posvete presv. Srcu, in to stanovitno izvršujejo: »Nihče se ne bo pogubil, kdor pobožno časti presv. Srce in se mu je posvetil.«

4. Za tiste, ki časte podobo Srca Jezusovega: »Vse blagodare, ki izvirajo v tem Srcu, bo delil povsod, kjerkoli se bo izpostavi!a ta podoba v povzdigo ljubezni in češčenja tega ljubezni polnega Srca. S tem sredstvom bo razdvojene družine spet združil. Varoval bo tiste, ki so v stiski; izlil sladkost svoje goreče ljubezni na vsa društva (družbe), ki bodo častila to podobo. Če so z grehom izgubila njegovo milost, bo odvrnil od njih kazni pravične jeze božje in jih spet sprejel v stan milosti.«

5. Za vse, ki pospešujejo to pobožnost: »Vse one, ki Srcu Jezusovemu na vso moč izkazujejo svojo ljubezen in čast ter jo širijo tudi pri drugih, bo bogato obdaroval z nebeškimi zakladi, ki jih najdemo v tem Srcu.«

Posebej so obljube 6. za redovne osebe, da bodo natančno izpolnovale pravila, in 7. za duhovnike, da bodo ganili tudi najtrdovratnejša srca, potem 8. za krščansko ljudstvo sploh: »Zedinil bom spet razdvojene družine. Varoval in podpiral bom one, ki so v potrebi, ako se bodo le z zaupanjem zatekli k temu Srcu.«

Svetnica še dostavlja: »Ljudje med svetom bodo našli s to pobožnostjo vsako potrebno pomoč za svoje družine, podporo pri svojem delu, nebeški blagoslov pri svojih podjetjih, tolažbo v stiskah. Da, v tem Srcu bodo našli varno zavetje v svojem življenju in posebno ob smrtni uri.«

6. Omenim še tako imenovano »veliko obljubo«. Jezus je rekel sveti Mariji Marjeti: »V neizmernem usmiljenju svojega Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sv. obhajilo devet mesecev zapored vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njih varno zavetje.« Seveda s tem še ni rečeno, da se bo vsak nezmotno gotovo zveličal, kdor opravlja to pobožnost, vendar lahko gotoveje upa, ker je Jezus to obljubil. Pripomnim, da se ta pobožnost ne sme prekiniti; kdor bi kak tak prvi petek (izvemši veliki petek) zamudil, moral bi začeti vnovič.

Gospod torej obljubuje milosti v življenju in še več, v odločilni smrtni uri, in še je pristavil, da »ne bo postavil ne mere ne kraja za one, ki jih bodo iskali v njegovem presvetem Srcu.« Ni čuda, da ga sveti cerkveni učenik Bernard imenuje »sedež milosti«.

Nekega dne je dejal Gospod slovesno sveti Mariji Marjeti: »Jaz sem večna resnica, ki ne more varati; jaz sem zvest v svojih obljubah, in milosti, ki sem jih izkazal tebi, lahko prestanejo vsako preizkušnjo ali preiskavo.« Zares, ni zvestejšega srca, kakor je to Srce, ni ga ne v nebesih in na zemlji tako zvestega, nesebičnega in ljubezni polnega.

Kadar je Gospod resničen in zvest v svojih obljubah, bodimo tudi mi pravi in zvesti častivci njegovega božjega Srca. In tudi bomo, ako si bomo prizadevali božje Srce pobožno moliti, mu s spravnim sv. obhajilom zadostovali, njegove čednosti, zlasti ljubezen, ponižnost, krotkost, pokorščino, vdanost v božjo voljo kar največ posnemali, kako lepo podoba ali kip presv. Srca imeli in čistili, se božjemu Srcu pred njo posvečevali ter se vedno zavedali, da smo za vedno posvečeni presvetemu Srcu in da torej greh ne sme v našo dušo, ampak čednost z božjo milostjo. Tako bomo potem sami skušali, kako prav molimo v litanijah s sv. Cerkvijo: »Srce Jezusovo, bogato za vse, ki te kličejo, Srce Jezusovo vir vse tolažbe, Srce Jezusovo naš mir in naša sprava — usmili se nas!«

In ko sem začel današnjo pridigo z besedami sv. Petra: »Gospod, dobro nam je tukaj biti,« jo tudi končam z njegovimi drugimi besedami v nedeljskem berilu: »Bogu vse milosti bodi slava in oblast vekomaj! Amen.«

Val. Bernik.

Binkoštna nedelja.

Nauk o Sv. Duhu.

Danes praznujemo rojstni dan svete matere, katoliške Cerkve, spomin prihoda Sv. Duha...

Temu ali onemu se zdi morda čudno, da pridigamo duhovniki navadno le o Bogu Očetu in Bogu Sinu, tako poredkoma pa o Sv. Duhu. Ali ni tudi Sv. Duh pravi Bog? Ali nismo krščeni v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha? Ali se ne pokrižujemo v imenu vseh treh božjih oseb? Kaj vam odgovorim nato? Res je, da ne govorimo o tretji božji osebi tako pogostoma, kakor o Bogu Očetu in Bogu Sinu; toda Bog varuj, da bi hotel katoliški duhovnik s tem prezirati tretjo božjo osebo, Sv. Duha. Kadarkoli namreč govorimo o Bogu, o božji ljubezni, o božjem usmiljenju, ne mislimo samo na Boga Očeta in Boga Sina, ampak vedno tudi na Sv. Duha: ker božje osebe so sicer tri, a Bog je le eden. Bog Oče je sam od sebe od vekomaj; Bog Sin je rojen od Boga Očeta od vekomaj; Bog Sv. Duh pa izhaja od Boga Očeta in Boga Sina od vekomaj. Če tudi govorimo torej le o eni božji osebi, vendar te osebe nikdar ne ločimo od drugih božjih oseb, ker so vse od vekomaj zedinjene in združene v enem samem Bogu.

Ker pa obhajamo danes praznik Sv. Duha, posvečeno bodi danes naše premišljevanje zlasti Sv. Duhu, kateremu v čast smo praznovali tudi preteklo devetdnevno.

1. Kdo je torej Sv. Duh?
2. Kaj imamo od Sv. Duha?
3. V kom biva Sv. Duh?

1. Kdo je Sv. Duh. — Sv. Duh je tretja božja oseba in pravi Bog. Tri božje osebe imamo, in vse tri so enega bitja in ene narave. To pomeni: Kakor je Oče Bog, tako je tudi Sin, tako je tudi Sv. Duh pravi Bog. Kakor je Oče večen, vsemogočen, neskončno moder, vseveden, svet, dobrotljiv, pravičen, usmiljen; tako je tudi božji Sin, tako tudi Sv. Duh. Vse lastnosti, ki pripadajo Očetu, pripadajo tudi Sinu in Sv. Duhu; zato pravimo: vse tri božje osebe so enega bitja in ene narave. — Ko je Oče stvarjal svet, ni ga stvarjal brez Sina in Sv. Duha; ko nas je božji Sin odrešil, ni nas odrešil brez Očeta in Sv. Duha; in ko nas Sv. Duh posvečuje, nas ne posvečuje brez Očeta in božjega Sina. — Sv. Duh je pravi Bog, to nam pričajo besede Je-

zusove: »Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha.« — »Vsak greh in vsako preklinjevanje bo človeku odpuščeno; kdor pa preklinja Sv. Duha, ne bo mu odpuščeno ne v tem, ne v prihodnjem življenju.« — »Jaz izganjam hudobne duhove s prstom božjim,« t. j. s Sv. Duhom, pravi Kristus. Sv. Duh se imenuje »prst božji«, ker prihajata Bog Oče in Bog Sin samo po njem z nami v dotiko. Sv. Duh je bil tisti prst, s katerim je Bog Oče na gori Sinaj zapisal na kameniti tabli deset božjih zapovedi.

2. Kaj imamo od Sv. Duha?

Vže otrok, ki je komaj prestopil šolski prag, nam ve povedati, da nas Sv. Duh posvečuje. Ta beseda, preljubi, ima veliko v sebi, da ne rečem, celo naše zveličanje. — Sv. Duh nas posvečuje v sv. krstu in vseh drugih svetih zakramentih, ako jih vredno prejemamo. On nam deli nadnaravni kruh milosti, katere nam je pridobil in zaslužili Jezus Kristus s svojo smrtjo na križu. On pa ne posvečuje samo tistih, ki sv. zakramente prejemajo, ampak tudi tiste, kateri se jih izogibljejo. On je, kakor solnce, ki ne greje samo tistih, ki ga vidijo, ampak tudi slepce, ki ga ne vidijo. —

Neki ropar je čakal v gozdu s samokresom v rokah kupca, ki je imel priti s sejma, da bi ga umoril in okradel. Čakal je že več ur, kupca pa le še ni hotelo biti. Kar nenkrat zasliši iz daljave korake. »Zdaj je tu,« misli si in pripravi samokres na strel. — In v tem pride po poti duhovnik z Najsvetejšim. Pred njim stopa cerkvenik z lučjo in majhnim zvončkom v rokah. — Ta prizor roparja tako presune, da skrije morilno orožje, vzame klobuk raz glavo in gre ves potrt in skesan za duhovnikom. Na štiri oči razkrije mu vso svojo hudobnost; in duhovnik mu resno in ljubeznivo reče: »Kakor vidiš, te Kristus noče zavreči. Ker nisi hotel ti k njemu priti, prišel je on k tebi v gozd. Spokori se torej in bodi odslej drugačen človek.« Res se je ropar popolnoma poboljšal in si vedno prizadeval, da bi s spokornimi deli in z miloščino poravnal svoja prejšnja hudodelstva. — Glejte, preljubi, kako daleč sega moč in milost posvečevalca našega, — Sv. Duha. Spreobrnjenje toliko trdovratnih, zastaranih grešnikov je njegovo delo.

Koga posvečuje Sv. Duh? — Vsakega, ki se mu ne ustavlja. Gorje pa onemu, ki se mu ustavlja. Kaka strahovita kazen je zadela mesto Jeruzalem l. 70. po Kr., ker ni hotelo spoznati časa svojega obiskanja. Žal, da je tudi med nami veliko število tistih, ki se ustavljajo milosti in navdihovanju Sv. Duha. Sv. Duh pošilja žarke svoje milosti v naša srca pri pridigah, pri prejemanju sv. zakramentov, pri raznih cerkvenih slovesnostih, pri pogrebih; a večina

ljudi rodovitno moč teh žarkov zaduši s posvetnimi skrbmi, z veselimi družbami, s kratkocasi, s pojedanjem in popivanjem... Zato pa doleti tega in onega izmed nas strašna obsodba Kristusova: »Nevrednega hlapca pa vrzite v vnanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi.« —

Sv. Duh nas pa tudi razsvetljuje. On je razsvetljeval očake, kralje in proroke v stari zavezi, in celo pogane. Razsvetljeval je v novi zavezi apostole in cerkvene učениke. On, ki je Duh resnice, razsvetljuje še sedaj in bo razsvetljeval do konca sveta sv. kat. Cerkev, učil jo bo vso resnico, varoval zmote in laži ter vodil čolnič sv. Petra, da ga ne potegnemo v svoje temne globočine razdraženi valovi. — On vodi srečne, da se v sreči ne prevzamejo; tolaži nesrečne, da v nesreči ne obupajo; krepča bolnike, da svoje bolečine z bogoljubno potrpežljivostjo prenašajo; sveti grešnikom, da iz črnih brezdnov grešnega življenja pridejo na stezo pokore.

Sv. Duh nas razsvetljuje posebno po svojih sedmerih darovih.

Pobožnega meniha, Notkerja, je vprašal cesar večkrat za kak svet. Neki cesarjev spremljevalec je hotel iz nevoščljivosti tega svetega moža očitno ponižati in osramotiti. Ko je nekoč molil v cerkvi, je stopil ta nevoščljivec k njemu ter ga porogljivo vprašal: »Povej mi, ti učenjak, kaj dela Bog v nebesih?« — Menih odgovori: »Povedati vam hočem, kaj dela. — On povišuje ponižne, in ponižuje prevzetne.« Nevoščljivec je zardel in umolknil; vsi pričujoči so se mu smejali. Še tisti dan pa je padel prevzetnež s konja in si zlomil nogo. — Kdo je neki vdahnil menihu ta modri odgovor? — Jezus Kristus sam nam to pove z besedami: »Ne skrbite, kaj in kako boste odgovarjali in kaj govorili: ker Sveti Duh vas bo tisto uro naučil, kaj imate govoriti.«

3. V kom biva Sv. Duh? Težko je reči: v tem človeku je Sv. Duh, v onem ga pa ni. Kratkoviden, reven človek namreč težko pravično sodi. — Toliko pa vemo za gotovo, da Sv. Duh vsakega človeka ljubi, vsakemu svoje milosti in darove deli, ako najde le njegovo srce pripravljeno. V vsakega človeka pride Sv. Duh pri sv. krstu, in ostane v njem, dokler ga človek sam ne izžene iz srca.

Sv. Duh biva v vsakem človeku, ki je brez smrtnega greha, ki torej rad moli, sebe in svoje grehe in krivice varuje, božje in cerkvene zapovedi izpolnjuje. Tak človek je živ tempelj božji, katerega bo smrt sicer podrla, katerega bo pa Bog še lepše zopet sezidal na sodnji dan. — Prostora pa nima Sv. Duh v srcu človeka, ki mu je mar le za blago in denar, ki ne moli, nedelje in praznikov ne posvečuje, ki živi razbrzdano in brezbožno. Sv. Duh ni v

onih hišah, kjer so gospodarji leni in nemarni, krivični pravdarji in oderuhi, preklinjevalci in sovražniki Cerkve in duhovnikov; Sv. Duha ni tam, kjer matere svoje otroke nemarno izrežajo, jih moliti in delati ne učijo, jim potuho dajejo. Sploh Sv. Duha ni tam, kjer samovoljno gospodarita greh in njegov oče — satan. Sv. Duh je večna, živa, goreča ljubezen; kjer je On, tam je življenje, mir, zadovoljnost; kjer pa njega ni, tam je smrt, nemir, groza, prokletstvo.

Neki potnik je prišel v tujem kraju na pokopališče. Tam je zagledal lep nagrobni kamen s sledečim napisom: »Tukaj počiva N. N. Umrl je 90 let star, živel je pa samo 3 leta.« Potniku se je zdel ta napis čuden in nerazumljiv; zato je povprašal grobarja, kaj pomenijo te besede. Ta mu odgovori: »Mož, ki počiva v tem grobu, je živel 87 let grešno; bogaboječe je začel živeti pa šele tri leta pred smrtjo. Zato je prosil, preden je umrl, da bi mu tak napis na grob postavili.« Potnik je zamišljen in resen odšel. Moredbiti je tudi njemu vest kaj očitala...

Glejte, preljubi: kjer je greh, tam ni Sv. Duha, ni življenja.

Kaj smo torej dolžni Sv. Duhu? — On je pravi Bog, zato ga moramo častiti in moliti, zlasti v današnjih zmedenih razmerah, ko ljudje kar trumoma zapuščajo Duha resnice in se vračajo nazaj k poganskim zmotam. Sv. Duh je edini pravi tolažnik in vodnik nam, ki potujemo skozi nevarno puščavo življenja. On nas potrjuje v pravi veri, ki je najgotovejša podlaga miru in blagostanja v družinah, deželah in državah. Živimo torej po sv. veri, varujmo se greha, ne toliko iz strahu pred kaznimi, ampak bolj iz ljubezni do Boga. Ne pozabimo v svojih molitvah in dobrih delih pa tudi onih nesrečnežev, katerih še ni razsvetila luč prave vere, in priporočajmo jih Sv. Duhu. »Pridi torej Sv. Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.« Amen.

Ivan Kovačič.

Binkoštni ponedeljek.

Mašnikov blagoslov koncem sv. maše.

Človeku je že prirojena slabost, da se za dobrote, ki jih prejema pogostoma ali celo vsak dan, malo ali nič ne zmeni. Takim malo spoznanim in cenjenim dobrotam smemo z vso pravico prištevati razne svete blagoslove, ki jih duhovniki vernemu ljudstvu podeljujejo. Če je, kakor

trdno verujemo, katoliški duhovnik služabnik in namestnik božji na zemlji, če je duhovnik res srednik med verniki in Bogom, mora gotovo vse, kar on stori kot duhovnik, imeti za ljudstvo kako vrednost in moč. — Kdo si bo torej upal le misliti, da so razni blagoslovi, ki jih duhovniki ljudstvu podeljujejo, le prazni obredi brez pomena, koristi in veljave?

Mogočni rimski cesar Teodozij je zelo visoko cenil duhovniški blagoslov. On, ki je na vzhodu in zahodu zapovedoval velikim obširnimi deželam, je šel pred vsakim važnim delom sam ali pa je poslal zanesljive poslanca k duhovnikom, ki so živeli kot puščavniki v egiptski puščavi, da bi ga blagoslovili, preden prične važno opravilo. Puščavniki, ki so se sveta ogibali, niso hoteli večkrat cesarja ne videti, ne sprejeti; a on ni hotel iti od njih, dokler ga niso blagoslovili. — Na Tirolskem je še dandanes lepa krščanska navada, da prihajajo ljudje k duhovniku prosit, naj bi jih blagoslovil.

Je-li pa duhovniški blagoslov res nekaj tako velikega in imenitnega, da ga mora vsak zares veren katoličan visoko ceniti? Gotovo. — Pokazati vam hočem danes za enkrat samo, kako važen in koristen je blagoslov, ki ga mašnik podeljuje koncem daritve sv. maše.

Sv. maša sama, najpopolnejši in najsvetejši dar na zemlji, je sestavljena iz najlepših, najprisrčnejših molitev. Po posebni milosti božji se med sv. mašo pri povzdigovanju izrpenenita kruh in vino v presv. Rešnje Telo in Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa. — In glejte! Tako stoji mašnik kot naš poslanec in služabnik vsak dan, kadar daruje to presveto daritev, pred obličjem večnega Boga. — Angeli ga obdajajo; kerubi in serafi si zakrivajo od začudenja jasna obličja pred skrivnostmi, ki se gode na oltarju. Mašnik pa — reven človek — stoji pred največjim čudežem, pred Bogom, skritim pod podobo kruha. V njegovo roko in v njegovo oblast je položen Jezus, edinorojeni Sin božji! — Kaj menite, dragi moji, ali ni to za revnega človeka — mašnika, ali ni to tudi za vas čudapolna milost? — Kako moč mora imeti med tem angelskim opraviлом mašnikova molitev, ko prosi Boga milosti zase, za svoje verne, za žive in mrtve? — In sedaj, ljubi moji, sedaj se približa sklep mašnikovih prošnjâ: še nekaj minut, in najsvetejša daritev bo dovršena, končana. Izginil je »kruh angelski«, izginil je Kristus z oltarja: šel je v srce duhovnikovo. Dobri pastir se je skrtil v srce svoje ovčice, da bi od tam — kakor ponižen, skriven dobrotnik — blagoslovil

svoje ljudstvo. Ustnice, s katerimi izrekuje mašnik sveti blagoslov, rdečijo se — rekel bi — še od Krvi Jagnjeta božjega. Roke, katere povzdiguje, da bi blagoslovil ljudstvo, so nosile še ravnokar neskončnega Boga. Preden pa podeli mašnik sveti blagoslov, poljubi oltar: oltar pa pomeni Kristusa. Ta poljub je znamenje miru, ljubezni in edinosti, ki mora združevati vsa srca kristjanov na zemlji, vernih duš v vicah in svetnikov v nebesih s Kristusom. Nato se obrne mašnik proti ljudstvu, naredi nad njimi znamenje odrešenja — sveti križ in reče: »Blagoslovi naj vas vse-mogočni Bog: Oče, Sin in Sveti Duh!«

Ta blagoslov duhovnikov na koncu sv. maše je torej, preljubi, gotovo mnogo več, kakor samo prijazen pozdrav ali lepo voščilo: ta blagoslov je rodoviten, izveličaven, pri Bogu gotovo vedno uslišan. Duhovnik izreče blagoslov, Bog, ki v duhovniku biva, pa ta blagoslov v resnici da. — Blagoslov ob koncu najsvetejše daritve je podoba onega blagoslova, katerega je podelil naš Zveličar, ko se je poslovil od sveta. Na Oljiski gori se je dvignil vpricho svoje matere Marije in svojih učencev veličastno v nebesa in takrat jih je za slovo še enkrat blagoslovil. O, kakšni sveti občutki se morajo v naših srcih vzbujati, če ob koncu sv. maše premislimo, da nas mili Jezus po duhovniku blagoslavlja, kakor je blagoslovil nekdam Marijo in apostole na Oljiski gori! — Ta blagoslov nam pa predstavlja tudi oni največji blagoslov, ki ga bo podelil Jezus sodnji dan vsem izvoljenim z besedami: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, in vzemite v last kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!«

V neki vasi, ki je bila prav blizu železniške postaje, je prihajal neki železniški uslužbenec tiste nedelje, ko se ni mogel udeležiti cele sv. maše, h koncu sv. maše v cerkev, prav toliko, da je še dobil sveti blagoslov. Nekoč ga pa povpraša nekdo, zakaj prihaja v cerkev ob koncu svete maše. »Poprej ne morem priti,« odgovori mož, »ker sem v službi. Takoj, ko opravim službo, pa hitim, kolikor morem, v cerkev, da dobim sveti blagoslov. Brez tega ne maram pričeti novega tedna, ker na božjem blagoslovu sloni vsa moja sreča.«

O, da bi hoteli vsi blagoslov, ki se podeljuje na koncu sv. maše, prav ceniti in s hvaležnim srcem vzprejemati! Marsikomu bi se potem zopet vrnil izgubljeni mir, pripravljena sreča. Novo gorečnost bi čutil v molitvi; novo veselje do dela; novo moč v trpljenju . . .

Poslušaj, ljubi kristjan, lep, moder nauk! Če obsiplje Bog nas že tu v solzni dolini s tako čudovitimi blagoslovi in če nas bo še v večnosti z neusahljivim bogastvom svojega blagoslova oblagodaril, moramo tudi mi kot blago-

slovljeni otroci nebeškega Očeta, povsod, koder hodimo, širiti blagoslov in mir božji. Ko prineseš torej, o kristjan, od sv. maše duhovnikov blagoslov na svoj dom, glej, da boš doma dober, usmiljen, ljubezniv, prijazen z vsemi. — O Jezusu beremo v svetih evangelijih: »Hodil je od kraja do kraja in delil dobrote.« Posnemaj ljubega Jezusa tudi ti. Hodi s svetim veseljem k vsakdanjemu delu. Celó tvoje življenje, tvoje delo, tvoje trpljenje, tvoja molitev in tvoj počitek, vse naj bo neprenehoma hvala in zahvala Bogu, ki je do tebe tako dober, usmiljen, tako neizmerno radodaren. Amen.

Ivan Kovačič.

Praznik presvete Trojice.

Sv. Trojica in naše krstne obljube.

Pojdite in učite vse narode in
krščujte jih v imenu Očeta in Sina
in Sv. Duha. (Mat. 28. 9.)

Najiminitnejšo skrivnost in resnico naše sv. vere nas uči Jezus v današnjem prazniškem evangeliju, in na njo nas opominja sv. Cerkev, ker obhaja praznik presvete Trojice. Verovati v sv. Trojico tako, kakor je učil Kristus, in kakor sedaj sv. Cerkev uči, njo ponižno moliti in častiti, je temelj našega večnega zveličanja. Kristus ne terja od nas, da se zveličamo, da bi morali gore predstavljati, ali se po morju ali pod morjem voziti, ali po zraku pod nebom letati, ali kaj drugega težavnega storiti, kakor uči sveti Krizostom, pač pa hoče, da se zveličamo, da verujemo prav v presv. Trojico, da se damo v njenem imenu krstiti, in da spolnujemo vse, kar smo njej pri sv. krstu obljubili: rekel je svojim apostolom: Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Sv. Duha, in jih učite spolnovati vse, kar sem vam zapovedal. — In kaj uči še nadalje Kristus o sv. Trojici? Uči nas: da je eden, večni, živi Bog v treh osebah: Oče, Sin in Sv. Duh! Trije so, ki spričevanje dajejo v nebesih. Oče, Beseda in Sv. Duh, in ti trije so eno. (1. Jan. 5, 7.) Uči nas, da imamo v nebesih vsi enega Očeta, ki nas je po svoji podobi ustvaril ter vsem dal telesno in dušno življenje: uči nas, da ima ta dobri Oče — Sina, katerega je na svet poslal, da imajo večno življenje v njem, ki vanj verujejo, da nas je po njem odrešil od večnega pogubljenja; uči nas, da je še tretja božja oseba, Sv. Duh, ki se izhaja iz Boga Očeta in Sina od vekomaj, ki nas s svojimi milostmi prerojuje in posvečuje v

svoje svete templje. Vse to se zgodi pri sv. krstu v imenu sv. Trojice.

Pri sv. krstu nas je sprejel Bog Oče za svoje sinove in hčere, da se ne imenujemo samo otroci božji, temveč da smo v resnici postali otroci nebeškega Očeta. Pri svetem krstu nas je Bog Sin sprejel za svoje brate in sestre in sodediče nebeškega kraljestva; pri sv. krstu nas je Sv. Duh izvolil za svoj živ tempelj, v katerem želi prebivati! O, kolika ljubezen in dobrota troedinega Boga — presv. Trojice! Vprašam: kaj bi bili mi brez Boga Očeta! Stvarnika? Zgolj nič, vsaj nas niti ne bi bilo! Kaj brez Boga Sina Rešitelja? Zavrženi — pogubljeni! Toda, hvala presv. Trojici, da smo sedaj otroci božji, bratje in sestre Jezusovi, dediči nebeškega kraljestva in templji Sv. Duha! O, neizmerna ljubezen in dobrota presv. Trojice, zato kliče v današnjem listu sv. apostol: O, globočina bogastva božjega: Iz njega, po njem in v njem je vse; njemu bodi slava vekomaj! Zatorej smo tudi mi dolžni presv. Trojici posvetiti naše ustvarjene, odrešene in posvečene duše. Pa kako storimo to? S tem, da zvesto spolnjujemo svoje krstne obljube, katere smo ji storili; premislimo torej: k a t e r e i n k a k o ?

Za zveličanje še ni zadosti samo verovati v sveto Trojico in se dati krstiti na njeno ime, temveč moramo tudi spolnovati, kar smo pri sv. krstu obljubili. V čem pa obstoji ta naša krstna obljuba? V trojni odpovedi in v trojni zaobljubi presvete Trojici. Preden je Gospodov mašnik pri sv. krstu vлил blagoslovljeno vodo na našo glavo, nas je vprašal po naših botrih: Ali se odpoveš hudiču — njegovemu dejanju — in njegovemu napuhu? in smo odgovorili po naših botrih: se odpovem. Odpovedali smo se torej, da ne bomo doprinašali dela hudobnega duha, in ne poslušali njegovih skušnjav. Toda, kako vse drugače se je tolikrat pozneje zgodilo; kolikrat smo v jezi ali zgolj v navadi klicali ime hudobca, kakor da bi se bili zaobljubili le samo njemu služiti, ne pa Bogu! — In v dejanju? Dela hudobnega duha so vam po besedah svetega apostola znana (Gal. 5, 19.); in ta so: nečistovanje, nesramnost, malikovanje, zavdajanje, sovraštva, zdražbe, zavid, jeza, boji, kregi, razprtije, pijančevanje, požrešnost; kateri tako delajo, ne bodo dosegli kraljestva božjega! Premnogi so tem pregreham tako vdani, da jih nobeden učenik, ne spovednik, tudi najboljši prijatelj, ne more od njih odtrgati! Ravno s tem pa tudi očitno spričujejo, da služijo hudobnemu duhu, kateremu so se odpovedali. Odpovedali smo se nadalje napuhu, da ne bomo iskali

posvetne časti, ne prazne hvale, ne ljubili gizdavosti in nečimurnosti v noši. Ali glejte, naši prevzetni pogovori, samosvoja hvala, razbrzdana in pohujšljiva noša nas toži, da smo v službi hudega duha, kateremu smo se odpovedali, ne pa v službi živega troedinega Boga, kateremu služiti smo se zaobljubili!

Kaj vse pa smo zaobljubi!i pri sv. krstu presv. Trojici? — Obljubili smo vero v Boga Očeta, stvarnika nebes in zemlje ter biti njegovi dobri otroci ter mu vedno bolj podobni in popolni biti. — Če pa mi sedaj tako hitro pozabimo na Boga, in ga nekateri še celo tajé in njegove popolnosti ne posnemajo, in se ne trudijo mu v svetosti vedno podobnejši biti, temveč se le v posvetne dobrote in lepote zaljubijo, tedaj ne spo!njujejo svoje krstne obljube, dane Bogu Očetu! — Obljubili smo nadalje vero v Jezusa Kristusa, Sinu božjega, ki je bil rojen, trpel in umrl; obljubili, da bomo po njegovem evangeliju, po njegovem nauku in zgledu živeli, se med seboj ljubili, kakor nas je On ljubil. — Če pa mi sedaj njegov evangelij, njegove nauke le malo čislamo, eden drugemu škodo delamo, eden drugega zavidamo, sovražimo, tedaj slabo spolnjujemo krstno obljubo, Bogu Sinu dano. »Moji prijatelji boste,« je govoril Kristus, »ako boste storili, kar vam zapovem.« (Jan. 15, 14.) — Obljubili smo slednjič vero v Boga Sv. Duha, kateri nas posvečuje, vero v sv. katoliško Cerkev, vero v odpuščanje grehov ter pokorščino sveti Cerkvi; če se pa mi sedaj Sv. Duhu ustavljamo ter zane-marjamo njegove milosti in se mu ne damo posvečati; svete Cerkve ne poslušamo, ne ubogamo, kakor dobri otroci svojo mater; svete zakramente le malokdaj površno ali še celo nevredno prejemamo, tedaj slabo častimo sveto Trojico, slabo spolnjujemo svojo krstno obljubo ter očitno kažemo, da smo ma!ovredni kristjani!

Predragi kristjani! Krstne obljube so najimenitnejše in prve obljube; če pa že vsak človek, ki hoče kaj veljati, drži, kar svojemu prijatelju obljubi, moramo krstno obljubo, katero smo storili samemu živemu, večnemu Bogu, še bolj vestno in zvesto držati in spolnjevati, ker ravno na naši krstni obljubi in na njenem spolnjevanju se bo kdaj tudi naša večna sodba odločila, ali za večno življenje, ali za večno obsojenje v pogubo!

Če smo doslej malo ali slabo spolnjevali krstne obljube, sklenimo sedaj, da bomo zanaprej bolj zvesto spolnjevali, kar smo sv. Trojici obljubili ter jo tako dostojno častili. Ponavljajmo in obujajmo pogostokrat krstno obljubo, tako n. pr. kadar obhajamo svoj rojstni ali krstni god, ker ravno na dan našega rojstva ali krsta, smo postali otroci božji in nam je luč zveličanja zasvetila; obujajmo

krstne obljube o velikonočnih in binkoštnih praznikih, ko vidimo, da se blagoslavlja krstna voda in s hvaležnim srcem recimo: tudi mi smo bili v tem zveličavnem studencu očiščeni in v ljubljence božje prerojeni; kar smo takrat obljubili, moramo zvesto držati; obujajmo krstno obljubo, kadar stopimo v cerkev in ugledamo krstni kamen, se brž spomnimo, kaj smo pri sv. krstu obljubili, kajti krstni kamen je prst božji, ki nam kaže, kaj bo večni sodnik na dan povračila od nas terjal; obujajmo krstno obljubo, ako nas hudobni svet ali skušnjave v greh napeljujejo, da bomo ložje svet z njegovimi skušnjavami premagali; obujajmo krstno obljubo, kadar prejemamo sv. zakramente sv. pokore in sv. obhajilo, v katerih se z Bogom spravimo in z Njim združujemo, da bo nanovo božje kraljestvo v nas oživelo; spominjajmo se krstne obljube, kolikorkrat se prekrižamo: Kadar se prekrižamo na čelu in pravimo »v imenu Očeta«, nas to spominja, da morajo vse naše misli Bogu dopadljive biti; in ko se križamo na ustih, rekoč: »in Sina«, nas spominja, da morajo vse naše besede in govornice Bogu dopadljive biti; in kadar storimo križ na prsih in pravimo »in svetega Duha«, naj nas spominja, da morajo vse želje in nagnjenja našega srca Bogu posvečena biti. Kadar bo pa prišla naša zadnja ura ter bo vsemu posvetnemu konec, takrat bodo še naše krstne obljube naše veselje, naša tolažba in naše zaupanje, če smo jih svesto spolnovali; če bomo mi svoje krstne obljube, storjene troedinemu Bogu, zvesto držali in vedno ponavljali, bo gotovo tudi Bog storil, kar nam je obljubil: Bog Oče nas bo kot svoje dobre otroke; Bog Sin kot svoje brate in sestre, in Sv. Duh kot sebi posvečene templje, k sebi vzel ter nas z nebeško tolažbo, sladkostjo in blaženostjo nasičeval na vse večne čase. Amen.

Andrej Šimenec.

Praznik presv. Rešnjega Telesa.

Blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

Vojaški duhovnik v Ameriki je molil molitve za mrtve ob grobu ubitega vojaka. Kar prifrči sovražna krogla ter mu razdrobi roko, v kateri je držal knjigo. Ne da bi se bil kaj ustrašil ali vznemiril, je vzel knjigo v drugo roko in končal molitve. — Ta duhovnik je bil res neustrašen in trden.

Pa vso drugačno srčnost je pokazal še drug ameriškanski duhovnik. — Pomagal je pri slovesni procesiji z

Najsvetejšim. Župnik, ki je vodil procesijo, je hotel ravno podeliti sveti blagoslov in obrnil se je z monštranco proti ljudstvu. Kar zagleda duhovnik, ki je pomagal pri slovesnosti, med ljudmi brezbožneža, ki je meril s puško naravnost v sveto hostijo. In kaj stori goreči duhovnik? — Hitro stopi pred monštranco, tako da jo popolnoma zakrije. Puška počí — in neustrašen duhovnik se zgrudi smrtno zadet na tla pred Najsvetejše. Župnik mu podeli hitro sveto odvezo, potem vzame sveto hostijo iz monštrance, ga z njo obhaja in — čez nekoliko trenutkov je šla duša zvestega duhovnika v večnost — po plačilo...

Zadnjikrat,¹ predragi, sem vam pokazal, kak pomen in kako vrednost ima za nas sveti blagoslov, ki nam ga podeljujejo duhovniki na koncu svete maše. Danes pa pride na vrsto drug, veliko imenitnejši in večji blagoslov, to je blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

Bilo je prva leta po francoski prekuciji. Na Francoskem so zopet vpeljali prejšnji krščanski red. Kralj je med drugim tudi ukazal, naj se kolikor mogoče veličastno in slovesno priredi procesija na praznik presv. Rešnjega Telesa. — Neki častnik je dobil ukaz, da mora v polni paradi z vsemi svojimi vojaki spremljati procesijo in Najsvetejšemu očitno čast izkazovati. Častnik je bil še mlad in ne ravno hudoben, a skoraj popolnoma brezveren. — »Naj le poneso mimo Najsvetejše,« se je ponašal častnik vpričo svojih tovarišev, »bomo videli, ali se bom tudi jaz tako vedel, akor drugi neumni ljudje.«

Res, procesija pride — dolga, lepa, veličastna. Pod dragocenim nebom nosi v žareči se monštranci Najsvetejše sivi, častitljivi škof onega mesta. Ko pride nebo do prvega oltarja, ustavi se procesija; trobente zapojejo, vojaki, katerim je zapovedoval naš častnik, pokleknejo, pripognejo glavo pred Bogom vojnih trum in ga verno molijo. — Kaj pa brezverni častnik? — Visoko na konju sedi, a tudi on se uklanja — globoko. — Ves je presunjen, temni se mu pred očmi, trese se in dela se mu omotica. — Kaj se je zgodilo? Je-li morda padel žarek ljubezni božje iz monštrance v neverno srce častnikovo?

Nebo se zopet vzdigne in procesija se jame pomikati naprej k drugemu oltarju. Vsi so bili zapazili častnikovo prepadenost. Prvi podčastnik, močan a veren vojak, prevzame komando. Prepadenemu častniku pa pomagajo raz konja na tla. Takšen je bil kakor Savel na poti v Damask. Vojaški duhovnik prihiti k njemu ter ga vpraša: »Kaj se je

¹ Gl. pridigo na binkoštni ponedeljek.

zgodilo? Ali si se bal?« — Nato začne častnik pripovedovati: »Ko je podelil škof blagoslov z Najsvetejšim, sem občutil nekaj, česar ne morem ne dopovedati ne popisati. Odkar živim, ni se mi še pripetilo kaj enakega. Čutil sem se obdanega z neskončnim veličastvom, sam sebi zdel sem se tako nizek, da me je bilo samega sebe sram. Solze so mi stopile v oči in srce bilo mi je silno potrto in skesano, obenem pa tudi polno skrivnostnega hrepenenja in ljubezni.«

Zares, preljubi, blagoslov z Najsvetejšim je nekaj posebno imenitnega, slovesnega in vzvišenega. Ta blagoslov podeljuje namreč Kristus, večni, nebeški duhovnik sam svojemu ljudstvu, ki mu, kakor nekaj na cvetno nedeljo, veselo in navdušeno prepeva: Hozana... slava... Blagoslovljen bodi...

O da bi pač vsi katoličani prav občutili in razumeli visoki pomen zakramentalnega blagoslova! — Kako vestno bi se nanj pripravljali, kako pobožno in ponižno ga sprejemali! Kako močno bi bila naša duša presunjena od svetosti onega trenutka, kako popolnoma v Boga zamaknjena!

Misli si, ljubi kristjan, trenutek, ko ima duhovnik podeliti blagoslov z Najsvetejšim. — Utihiilo je petje, mir in tihoča vladata v hiši božji; sveta resnoba se bere na obrazih pobožnih vernikov. — Duhovnik se ogrne z belo, židano tančico, gre po stopnicah k oltarju in vzame v roke Najsvetejše — v nebesih in na zemlji. — Milo, veselo zapoje zvončki pred oltarjem in opominjajo vernike na sveti trenutek, ko bo — ne duhovnik — ampak Kristus blagoslovil svoje ljudstvo. — Duhovnik je namreč sedaj skoraj izginil pred veličastvom božjim. Njegovega obraza ne vidiš, ker zakriva ga z Najsvetejšim v monštranci; njegovega glasu ne slišiš, ker sedaj govori vernim srcem dovolj glasno Jezus sam; duhovnikovih rok ne vidiš, ker so zavite v belo tančico... Jezus, Jezus sam je torej sedaj tukaj: le On govori, le On blagoslavlja... S križa doli sta prišla nam vsem blagoslov in rešenje... Zato blagoslavlja na križu umrli Zveličar ponižno in skesano po cerkvi klečeče ljudstvo v podobi sv. križa.

»Pozdravljam te« odmeva iz mnogoštevilnih vernih src »pozdravljam te, resnično telo Jezusa Kristu'sa, ki si bilo darovano zame na križu. Najponižnejše te molim. — Jezus, tebi živim! Jezus, tebi umrjem! — Jezus, tvoj sem živ in mrtev.«

Še en pobožen pogled na oltar, in ljubi Zveličar se skrije zopet v tabernakelj. Verniki vstanejo, bogati na blagoslovu in milostih, polni iskrene ljubezni in hvaležnosti do Boga, — s trdnim sklepom v srcu, da bodo odslej zvesto

služili Jezusu in le njemu živeli, dokler ne bodo sladko in mirno v Gospodu zaspali.

Glejte, kako globok pomen, kako velike milosti ima zakramentalni blagoslov! — Umrjočega človeka besede — če bi bil tudi še tako zgovoren — ne morejo popisati skrivnosti in čudovitih milosti, ki jih krije v sebi zakramentalni blagoslov. — Če so pa človeške besede zato preokorne in prešibke, blagoslovi naj jih Bog, da bodo padle na rahlo zemljo in rodile stoteri sad! — Potem bomo blagoslov z Najsvetejšim zmerom z gorečo pobožnostjo sprejemali, potem bo iz obilnih milosti, ki se nam iz tega blagoslova neprenehoma v srce izlivajo, narastlo globoko morje, po katerem bo čolnič našega življenja mirno in varno plaval proti obrežju srečne večnosti. Amen.

Ivan Kovačič.

Druga nedelja po binkoštih.

Ljubezen Jezusova v najsvetejšem zakramentu.

Današnja nedeljo, v osmini sv. Rešnjega Telesa, nas sv. Cerkev opozarja po evangeliju na ljubezen Boga Očeta, ki je napravil veliko večerjo in jih je mnogo povabil, povabil tudi nas po svojem Edinorojencu, in sicer k dvojni veliki večerji: k prvi tu na zemlji v svetem obhajilu, k drugi v nebeškem kraljestvu. Z ozirom na prvo večerjo piše učenec ljubezni sv. Janez: »Ko je Jezus vedel, da je prišla njegova ura, da bi šel s tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, ljubil jih je do konca.« (13, 1.) To se pravi: Gospod Jezus je ljubil svoje do zadnjega trenutka in ljubil jih je tako popolno do konca, da že ni imel česa, kar bi jim mogel zapustiti, zato jim je dal kar samega sebe za vse čase do konca sveta. Postavil je največje znamenje svoje neskončne ljubezni zadnji večer pred svojo smrtjo — zakrament sv. Rešnjega Telesa. Dal je samega sebe, ko je spremenil kruh v svoje Rešnje Telo in vino v svojo Rešnjo Kri ter zapovedal apostolom, naj to vedno delajo v njegov spomin. In storil je to, akoravno je videl pred seboj vse trpljenje in vse zasramovanje, katero mu je imel prinesiti prihodnji dan, pa tudi brezbržnost, zaničevanje in nevero vseh prihodnjih časov. Zato molimo tolikokrat pred izpostavljenim Najsvetejšim: »O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil...«

Oglejmo si sedaj ljubezen božjega Zveličarja v najsvetejšem zakramentu iz dvojnega ozira.

Češčen in hvaljen bodi najsvetejši in božji zakrament!

Gotovo ste že slišali ali videli sliko o ptiču pelikanu, o katerem se pripoveduje, kako je ohranil pri življenju svoje mladiče. Ko namreč vsled hude zime ni bilo zanje najti nič živeža, izpulil si je nekaj perja in ž njim mladiče pokrila, da bi jih ogrel. Potem pa si je na tistem kraju prekljuval žilo, in vtila se je iz nje kri. Mladiči nastavijo kljunčke ter se nasitijo in potihnejo v mehkem perju, pa nič ne čutijo, kako se stara ptica vojskuje s smrtjo, zapira oči in pobeša glavo, dokler slednjič ne obnemore v smrtnih težavah.

1. Kako lepa, živa podoba ljubezni Jezusove v najsvetejšem zakramentu! »Ker je Jezus ljubil svoje, ki so bili na svetu, ljubil jih je do konca.« Ni jim zapustil svoje podobe, ne kakega prijatelja, ne kakega angela, ampak samega sebe, in sicer v jed in pijačo. Psalmist je to že naprej povedal rekoč: »Spomin svojih čudežev je naredil milostljivi in usmiljeni Gospod. Dal je jesti njim, ki se ga boje.« (110, 5.)

Kako pa je umeti besedo »svoje«, ko pravi evangelist: »Ker je Jezus ljubil svoje?« Svoji, Jezusovi so le tisti, ki so v stanu posvečujoče milosti božje, le tisti so deležni njegove narave v sv. obhajilu, ker le ti so pravi otroci božji, bratje in sestre Kristusove. Tem kar le mogoče se podeliti, je njegova najsrčnejša želja. »Iz srca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden trpim.« (Luk. 22, 15.) Te besede Jezusove izražajo še sedaj hrepenenje Jezusovega presv. Srca po naših dušah. Njegova modrost in vsemogočnost je iznašla sredstvo, kako se je mogoče revnemu človeku najložje združiti s svojim Bogom, namreč združitev tako, kakor se jed združi s telesom. Sv. Janez Zlatoust piše: »Zato nam daje Kristus svoje telo, da bi nas storil eno s seboj, kakor telo s svojo glavo.« Saj je tako potrdil tudi sam: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« (Jan. 6, 57.) Ako se pa hočeš z Jezusom natanko združiti in več sadu imeti od sv. obhajila, moraš skrbeti za to, da je tvoje srce, verni kristjan, kar le mogoče v podobljeno Jezusovemu presvetemu Srcu, tvoja volja soglasna z Jezusovo voljo, kakor mora biti tudi jed, da nam ugaja, našemu želodcu primerna.

Če se naša ljubezen k Jezusu popolnoma nagne, bodimo prepričani, da tudi Jezus svojo ljubezen nam nakloni, ker on kar koprni, da bi se združil z nami, kakor se v ognju sprime železo. Zato je rekel in ukazal: »Vzemite in jejte, to je moje telo.« (Mat. 26, 26.)

To ljubezen moramo Jezusu vračati, dragi kristjani in sicer s tem, da si prizadevamo posvečujočo milost božjo ohraniti, se na vso moč varovati smrtnega greha in bližnje grešne priložnosti. Brez posvečujoče milosti božje nas Jezus ne more sprejeti za svoje. In kdor se ne potruži, da si izgubljeno milost spet pridobi v zakramentu sv. pokore, ampak čaka mesece in morda celo leto, ta kaže, da mu na božji ljubezni ni nič ležeče, da za Jezusa ne mara. Kdor pa za Jezusa ne mara v življenju in mu ostane nekako boj do konca, ta si sam nakopava večno pogubljenje. Peklenska kazen mora biti že iz tega vzroka strašna, ako Bog koga kaznuje v večnosti zato, ker je odbijal od sebe ljubezen Jezusovo ter ostal trdovraten.

Od te žalostne podobe se rajši vrnem k goreči ljubezni Jezusovi do pobožnih obhajancev.

Blažena Marjeta Alakok, kateri je božji Zveličar v drugi polovici 17. stoletja razodel pobožnost svojega Srca, je zelo hrepenela prejeti Jezusa v sv. obhajilu in rekla je: »Tako koprnim po sv. obhajilu, da grem rada bosonoga skozi ogenj, samo da bi bila tako srečna, da se smem obhajati.« Po teh besedah se ji prikaže Jezus in ji odgovori: »Moja hčerka! Tvoje hrepenenje je tako ganilo moje Srce, da bi sedaj zaradi tebe postavil zakrament svoje ljubezni, ko bi ga ne bil postavil že prej. Meni je tako všeč, če me kdo želi prejeti v sv. obhajilu, da se moje oči obrnejo nanj in da bi ga rad pritisnil k sebi.«

2. Premišljujmo ljubezen Jezusovo še dalje. Zakaj razodeva se ne le v svetem obhajilu, ampak tudi v daritvi s v. m a š e.

»Večji ljubezen od te nima nihče, da kdo svoje življenje dá za svoje prijatelje.« (Jan. 15, 13.) V današnjem berilu govori spet sv. Janez: »Po tem smo spoznali ljubezen božjo, da je on svoje življenje dal za nas.« S tem je Jezus pokazal, da mu je več ležeče na naši sreči, kot na svoji časti pred svetom, ali na svojem zdravju in na svojem življenju; zakaj on je dal za nas svojo čast, svoje zdravje, svoje življenje. Rajši je hotel vse trpeti, samo da bi mi ne trpeli brez zasluženja, rajši je hotel vse darovati, samo, da bi nam ne manjkalo ničesar za večno zveličanje. To se pravi ljubiti, nesebično ljubiti. Da bi se spomin na to ljubezen obnavljal vse čase do konca sveta, rekel je apostolom veliki četrtek: »To delajte v moj spomin.« (Luk. 22, 9.)

Te ljubezni naj bi se mi vedno spominjali, jo vedno in vedno počlaševali, pa spet na tak način, kakršnega je mogla iznajti in omogočiti le njegova modrost in vsemogočnost, namreč v nekrvavem obnavljanju Jezus-

sove krvave daritve na križu. Na Kalvariji se je včlovečeni Bog pustil mučiti do smrti, da bi tako postal naša daritev; na oltarju postane pri sv. maši pod neživo podobo kruha in vina pričujoč in se tako daruje božjemu veličastvu kot spravi dar.

Ko ste, ljubi kristjani, pričujoči pri sv. maši, spominjajte se živo neskončne ljubezni božjega Odrešenika, s katero se je za nas daroval veliki petek in katero slavi apostol kratko z besedami: »On me je ljubil in dal sam sebe zame.« (Gal. 2, 20.) Torej za vsakega posebej se je Gospod daroval, daroval v strašno smrt.

O, kristjani, ali ne bomo tudi mi pripravljeni iz ljubezni do Jezusa kaj trpeti, iz ljubezni do njega premagovati grešno nagnjenje in zatirati hude strasti? Tako bomo mogli ulti peklenskim kaznim, pa si tudi prihraniti časne kazni v vicah, ako se stanovitno vojskujemo zoper vsakršen greh ter se marljivo urimo v svetih čednostih. Milost za tako zares krščansko življenje si pridobivamo ravno pri sv. maši, ako se je udeležujemo po cerkveni zapovedi »s spodobno pobožnostjo«. In to se zgodi, ako smo pazno in s svetim spoštovanjem pri sveti maši.

Zato pazite, kaj se godi na oltarju, ki je podoba gore Kalvarije, plašč mašnikov pa spominja na Jezusov križ, pas na vezi, bela alba na tisto »belo oblačilo«, v katero je Herod oblekel Jezusa, da bi ga bolj zaničeval in zasramoval. Tudi barve mašnega plašča, nadramnice ali štole in naročnice ali manipeljna so jako pomenljive. Bela barva je barva najsvetejšega zakramenta in brezmadežne Device Marije. Kaže na belo oblačilo božjih otrok, katero nam je nazaj pridobil božji Zveličar s svojim trpljenjem in svojo smrtjo. Bela barva je barva veselja in nedolžnosti. Rdeča barva priča o ljubezni, s katero so sveti mučenci po svoji krvi vračali Jezusovo ljubezen. Zelena barva je barva upanja nas zemeljskih potnikov, ki pričakujemo boljšega in večnega življenja, do katere sreče nam je pridobil pravico Sin božji na sv. križu. Z vijolično barvo nas opominja sv. Cerkev pokore, katero smo dolžni delati stanovitno, ako hočemo deležni postati odrešilnega dela Jezusovega. Mašna oprava črne barve kaže na smrtno usodo vseh Adamovih otrok, pa tudi tolažilna je, ko nas uči sv. vera, da nekrvava daritev nove zaveze rešuje duše iz vic vsled neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa.

Sv. maša se začne z nastopnimi molitvami pred spodnjo stopnjico. Od tedaj do predglasja premišljujmo bridko trpljenje Jezusovo na Oljiski gori, pa kako ga zvežejo, bičajo, s trnjem kronajo, vlačijo od sod-

nika in potem s težkim križem obloženega tirajo po nerodnih ulicah mesta Jeruzalema.

Ob tem premišljevanju se učimo od Jezusa p o p o l n e u d a n o s t i v božjo neskončno modro voljo in položimo jo z mašnikom vred na daritveno skledico ali pateno, pa tudi vse svoje težave izročimo Bogu najsvetejšemu, ki ga nevidno molijo angeli na oltarju.

Sv. maše nadaljnji del d o o č e n a š a nas postavi na goro Kalvarijo, k Jezusovi krvavi daritvi, po kateri je božji Sin zadostil nebeškemu Očetu za grehe vesoljnega sveta. Sedaj pa na nekrvav način ponuja svoje zadoščenje s svetega križa vsem, za katere se daruje sv. maša, in kateri se je udeleželi v resnici ali vsaj v duhu.

Spremenjenje ali p o v z d i g o v a n j e je trenutek, ko moremo od božje dobrote vse prejeti; tedaj moli pobožni kristjan skupno s križanim Sinom božjim in takorekoč z njegovimi ustnicami.

Od o č e n a š a dalje se spominjamo, kako so Jezusa položili v grob. Pri mašnikovem obhajilu vam posebno priporočam, da se obhajate na d u h o v e n a č i n, to je s pobožnim hrepenenjem po sv. obhajilu.

Pripomnim, da bi od predglasja (sanktuša) ali vsaj od povzdigovanja do končanega mašnikovega zavživanja morali vsi na obeh kolenih k l e č a t i. Ko se pri povzdigovanju in sv. obhajilu t r k a m o n a p r s i, spomnimo se skesani, da so tudi naši grehi krivi Jezusove smrti in smo že tolikokrat z grdo nehvaležnostjo povračali Jezusu vso njegovo ljubezen.

3. Občudujmo Jezusovo ljubezen tudi v tem, da o s t a n e vedno med nami v z a k r a m e n t u sv. Reš-njega Telesa. Njegova ljubezen ni pripustila kake ločitve ter je poskrbela, da nismo nič na slabšem, kakor nekdanji prebivalci Betlehema, Jeruzalema in drugih krajev svete dežele. Tudi med nami p r e b i v a v človečeni Sin božji, sicer ne v vidni telesni podobi, toda resnično in bistveno, ne le kot Bog, ampak tudi kot človek. I n z a k a j?

a) Zato, da nas b l a g o s l a v l j a, n a s t o l a ž i, n a m p o m a g a in nas u č i s svojim zgledom krščanskih čednosti, zlasti ponižnosti. Iz tega sledi, da smo dolžni tudi mi radi pri njem biti, g a o b i s k o v a t i, z njim živeti kakor dobri otroci pri ljubi materi. Naše blage namene pri tem razume dobro, naše molitve rad uslišuje ter nam vliva notranjo tolažbo. Pred njim kleče ne pozabimo p r o s i t i ga odpuščanja za vso brezbriznost, vso mrzloto in celo zaničevanje, katero prejema od mnogo ljudi še sedaj. Kako je vendar vsa ta o d u r n o s t proti njemu bolela njegovo presveto Srce v njegovem trpljenju! Sedaj pa j o d o ž i v l j a, sedaj žive tisti nehvaležneži tudi med nami.

b) Nekaj prav posebnega pri tem ne smemo prezreti. Božji Zveličar je dušna hrana samo svojim, samo tistim, ki so po posvečujoči milosti v ljubezni z njim združeni. Glejte, v tabernaklju pa prebiva in se daruje vse dni za vse, tudi za uboge grešnike, da, njim še prav posebno kliče: »Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.« (Mat. 11, 28.)

In to je drugi vzrok, zakaj hoče vedno med nami ostati.

Ali zapazite razloček med človekovo in božjo ljubeznijo? Nas ljudi vleče enega k drugemu nekaj to, ker je naš bližnji dober. Boga pa vleče k ljudem tudi to, da kdo ni dober, ne seveda, ker ni dober, ampak ker ga hoče dobrega storiti. V tem pomenu nam govori po preroku: »Z večno ljubeznijo te ljubim, zato te iz usmiljenja vlečem k sebi.« (Jer. 31, 3.)

Naš Zveličar vidi v vsakem grešniku božje umetno delo, podobo in podobnost božjo, toda neizrečeno grdo in oskrunjeno po grehu in v rokah peklenškega sovražnika, ki jo hoče popolnoma pokvariti ter dušo vreči v večni ogenj. Zato božjega Zveličarja ljubezen tako močno vleče, da bi rešil to dušo ter ji pridobil prvotno lepoto. Ne vleče ga grešnik nase, ampak podoba božja, da bi jo pripravil za nebeško kraljestvo. Odtod njegova ljubezen do grešnikov, katera je pravzaprav ljubezen do nebeškega Očeta. Da bi rešil dušo, ne jenja poprej, dokler ne stori od svoje strani vsega v njeno rešitev. Vabi jo k svetim zakramentom, ponuja ji samega sebe v sv. obhajilu, daruje se zanjo v sveti hostiji in je vesel, ako mu s pobožno molitvijo pomagamo dušo reševati. Zato je tako dobro moliti za trdovratne grešnike, da bi se izpreobrnili, in zanje darovati zadostilno sv. obhajilo, zlasti ob prvih petkih, kakor je Jezus sam naročil blaženi Marjeti Alakok; na to pobožnost so podeljeni tudi popolni odpustki.

Filip Avgust, kralj francoski, se je vojskoval z nemškim cesarjem Otonom. Pred začetkom bitke je podal vsem svojim generalom v zlati skledi kruha z vinom namočenega rekoč: »Pijte vsi iz tega, zakaj ta posoda vam bo vsem skupno ali v zmago ali v smrt.« Ta beseda jih je navdušila tako, da so šli v boj kot levi ter sijajno zmagali.

Neizrečeno odličnejši kakor ta kralj, edinorojeni nebeškega kralja Sin, je ponudil svojim učencem pri zadnji večerji kelih s svojo krvjo rekoč: »Pijte iz njega vsi! Zakaj to je moja kri nove zaveze, katera bo za njih veliko prelita v odpuščanje grehov.« (Mat. 26, 26.) »Kolikorkrat boste to storili, storite v moj spomin.«

Mi smo katoliški kristjani in vojak i nebeškega kralja. Pa mi nočemo smrti, ampak zmago, nočemo smrti duše, ampak zmago za večno življenje v nebeškem kraljestvu. Zato pa se moramo hrabro vojskovati za nebeškega kralja in za zveličanje svoje duše zoper grešne strasti, proti zapeljivemu svetu in zoper hudobnega duha. Za ta duhovni boj mora biti naša duša dobro oborožena s popolnim, da, vsakdanjim sv. obhajilom, s pobožnostjo pri sv. maši, z gorečim češčenjem nebeškega kralja v najsvetejšem zakramentu. Saj če ljubimo Jezusa, če se borimo zoper greh in za Jezusa, če z njim trpimo, z njegovo pomočjo tudi gotovo zmagamo. In dana nam je njegova obljuba: »Kdor premaga, mu bom dal sedeti z menoj na mojem sedežu; kakor sem tudi jaz premagal, in se vsedel s svojim očetom na njegov sedež.« (Raz. 2, 21.) Amen.

V. Bernik.

Praznik presv. Srca Jezusovega.

O češčenju presv. Srca Jezusovega.

Kakor krasijo mnogovrstne, dišeče cvetice lepo urejen vrt, tako zaljšajo cerkveno leto mnogoteri prazniki in bogoljubne pobožnosti. Nedavno so minuli milosti polni binškoštni prazniki, ki so nas spominjali, kako je poslal Odrešenik svojim apostolom tolažnika Sv. Duha. Spominjali so nas izpolnitve tega, kar je napovedal že prerok Joel s sledečimi besedami: »In potem bom razlil svojega Duha čez vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere, vaši starčki bodo sanjali sanje, in vaši mladeniči bodo videli prikazni.« (Joel 2, 28.) Čez nekaj dni po binškoštnih praznikih smo praznovali ljubki praznik presvetelega Rešnjega Telesa. Ta praznik nas je spominjal nepojmljive ljubezni Gospodove, ki ga je nagnila, da je postavil najsvetejši Zakrament, ki ga nagiba, da je vedno med nami pričujoč, ki ga nagiba, da je v zakramentu ljubezni naša duhovna hrana. Zato pa uporablja sv. Cerkev, zavedajoča se dolžnosti do evharističnega Zveličarja, na praznik presv. Rešnjega Telesa vse, kar zamore zemlja dragocenosti v zlatu, srebru, dragih kamnih, marmorju in biserih in lepoti oblek in sijaju luči in vzvišenosti obredov, da po skromnih močeh povračuje Jezusu njegovo ljubezen ter mu kaže svojo zahvalo in udanost. Danes pa obhajamo praznik presv. Srca Jezusovega. Ta praznik nas zopet živo spominja ljubezni, katero razodeva božji Zveličar v zakramentu ljubezni do vsakega človeškega bitja.

A spominja nas pa tudi vse zanikernosti, brezbriznosti, nehvaležnosti, s katero povračuje človeški rod svojemu Odrešeniku njegovo ljubezen v najsv. Zakramentu. Zato nas pa današnji praznik tudi poziva, da naj skrbimo, da bodemo goreči častilci Jezusa, pričujočega v presv. Zakramentu, da bodemo goreči častilci Jezusovega Srca, znamenja ljubezni in da mu bodemo zadoščevali za vsa razžaljenja v skrivnosti vseh skrivnosti. Da se bode z novo vnemo poprijeli pobožnosti do presv. Srca Jezusovega, vam hočem v današnjem govoru pokazati: I. z a k a j moramo častiti Odrešenikovo Srce, II. k a k o g a n a j č a s t i m o, III. k a k š n e k o r i s t i n a m d o n a š a t o č e š č e n j e.

I. Imenitna reč pri človeku je srce. Iz srca se izteka vsa kri po telesu in vsa se zopet steka nazaj v srce, da more človek živeti. In kadar neha srce biti, tedaj tudi ugasne oko, roka ovone, noga otrpne, — človek umrje. Srce je pa tudi središče, takorekoč ognjišče dušnega življenja. Že iz starodavnih časov je pri raznih narodih navada človeka soditi po lastnostih njegovega srca. Kakoršno je srce, tak človek, srce je pri človeku vse. Ako je srce dobro, je vse dobro, ako je srce slabo in izprijeno, je vse slabo in ostane tako dolgo slabo, dokler se srce ne izboljša. Lepšega priznanja pač ne moremo nikomur dati nego s tem, da mu priznamo, da ima dobro, plemenito, blago srce.

Srce je torej pri človeku imenitna reč. Če je vse dobro, zasluži človek, da ga spoštujemo, čislamo. Ni pa boljšega, popolnejšega, svetjšega srca, ko je Srce Jezusovo. To Srce je najsvetejše, to srce je božje Srce, ker je Jezus Bog in človek skupaj. Ni ga srca, ki bi bilo tako dobrotno in ljubeznivo, tako krepostno, kakor je božje Srce Jezusovo. V nobenem srcu se niso gojili tako sv. nameni, kakor v Srcu Jezusovem. Vsled tega si ni nobeno srce nabralo toliko zaslug kakor Srce Jezusovo. Prosto vsake nepopolnosti in ozaljšano z vsemi čednostmi je bilo prešinjeno najčistejšega, najbolj vzišenega namena, namena namreč: v slavo božjo in v korist in prid človeškega rodu storiti vse, kar je mogoče. Ta sv. namen je navdajal in vodil Zveličarja v njegovem skritelem nazareškem življenju, v njegovem javnem delovanju, zlasti še v njegovem bridkem trpljenju. Ta sv. namen mu je dajal moč, vztrajnost in tolažbo v življenju in smrti. Ta sv. namen je dal vsemu njegovemu delovanju in trpljenju neizrekljivo vrednost. Zares v Jezusovem Srcu se je dovršilo naše odrešenje. Iz tega je pač razvidno, kako upravičeno je, da častimo božje Srce Jezusovo. Častiti moramo to Srce, ker je sedež

neizrekljive svetosti, ker je vir neizmernih zaslug in ker je z nami v prav tesni zvezi.

Po besedah sv. Pavla smo udje telesa Kristusovega. Če smo pa udje njegovega telesa, smo gotovo tesno z njim združeni; njegovo Srce je torej nekako naše srce. Temu presv. Srcu dolgujemo vse. Torej je naša dolžnost, da ga častimo. Čudne besede je govoril nekoč Bog svojemu izvoljenemu ljudstvu po preroku Ezekijelu: »In dal vam bom novo srce, in novega duha bom položil v vas, in odstranil bom kameneno srce iz vašega mesa, in dal vam bom meseno srce.« (Ez. 36, 26.) Srca Judov so takorekoč okamenela, bila so za vsa božja opominjevanja, žuganja, kaznovanja neobčutna, nehvaležna za prejete milosti. Zato je napovedal Bog svojemu ljudstvu po preroku Ezekijelu: »Novo srce vam bom dal.« (Ez. 36 26.) Ta napoved prerokova se je izpolnila, ko se je večna Beseda včlovečila, ko je edinorojeni Sin božji vzel iz brezmadežne Device naše človeško telo in si upodobil meseno srce. Zares troedini Bog nam je dal novo srce, srce, pravim, ki do takrat ni bilo na svetu. V Odrešenikovih prsih je začelo biti to novo srce v blagor ne le Judom, ampak tudi ljudstvu vseh krajev in časov. To Zveličarjevo Srce naj bi po namenu troedinega Boga pridobilo nebesom vse ljudi in jih združilo v eno duhovno telo v Kristu. Iz božjega Srca Jezusovega se izteka v vse ude tega duhovnega telesa duhovno življenje. Srce Jezusovo vzbuja v nas to duhovno življenje, ga ohranjuje, spopolnjuje in dovršuje, tako da nismo neobčutljivi in nehvaležni za dobrote božje, ampak dovezetni za vse dobro, hvaležni za milosti božje in pokorni zapovedim božjim. Tako torej je izpolnil nebeški Oče svojo obljubo. Dal je v božjem Srcu svojega edinorojenega Sina človeškemu rodu novo srce, srce, ki more mrtva srca oživiti, kamena srca omečiti, mrzla srca ogreti in uboga srca obogatiti. Oh, kako velikega pomena je torej Jezusovo Srce za ves človeški rod, kakor tudi za posamezne ljudi. Z božjim Srcem Odrešenikovim se je pričelo novo življenje na zemlji, se je ustvarilo občestvo svetnikov.

Koliko razlogov imamo torej, da goreče častimo božje Srce Jezusovo, da se k njemu zatekamo, da v najtesnejši zvezi z njim živimo, Srce Jezusovo je najčistejše, zato ga pobožno častimo! Srce Jezusovo je vir vseh milosti in sedež božjega usmiljenja, zato iščimo pri njem zavetja! Mi smo udje duhovnega telesa, katerega duhovno srce je Srce Jezusovo, zato bodimo združeni s tem srcem, da ne zamrje v nas duhovno življenje.

II. Kako nam pa je, dragi v Gospodu, častiti presveto Srce Jezusovo? Vsak dober kristjan, ki v Jezusa veruje, ga v presv. Rešnjem Telesu časti ter svoje življenje vrav-

nava po zapovedih božjih, časti presv. Srce Jezusovo, četudi o drugih pobožnostih k Zveličarjevemu Srcu ničesar ne ve. Jezus pa želi, da naj posebno častimo njegovo presveto Srce in je temu češčenju obljubil posebne milosti. Mi moramo torej opravljati v čast presv. Srcu Jezusovemu posebne molitve, s katerimi gā slavimo in poveljučujemo. Mi moramo premišljevat in posnemati njegove čednosti. Jezus sam pravi: »Učite se od mene, ker sem krotak in ponižnega srca!« (Mat. 11, 29.) Mi moramo zadoščevati za nečast in oskrunjevanja, katera mu prizadevajo neverniki, grešniki ter mlačni in lahkomišelni kristjani. Zlasti pa nas mora prešinjati oni sv. namen, ki je prešinjal Srce Jezusovo. Ta način češčenja bo najbolje ugajal Odrešenikovemu Srcu, in bo najlepši dokaz, da smo živi udje njegovega duhovnega telesa. Pokazal bo, da na oltarju našega srca plamti živi ogenj ljubezni do Zveličarjevega Srca. Ako nas bo pri našem mišljenju, hotenju in dejanju prešinjal oni sv. namen, ki je prešinjal Odrešenikovo Srce, tedaj si bomo v svojem življenju nabrali neizmerno mnogo dobrih del za večnost.

Presv. Srce Jezusovo je bilo v življenju na zemlji polno blagih, sv. namenov. A ti sv. nameni prešinjajo Srce Jezusovo tudi sedaj v zakramentu ljubezni. Prosto vsakega samoljubja in sebičnosti ne išče Zveličarjevo Srce drugega nego časti Očetove in zveličanja ljudi. Temu blagemu namenu je živel Odrešenik na zemlji, temu namenu je posvečeval svoje misli, besede, molitve. Iz tega namena je delal čudeže, iz tega namena je šel v trpljenje. Temu vzvišenemu namenu je posvečeno tudi njegovo bivanje v zakramentu ljubezni, in v dosego tega namena se daruje on vsak dan pri sv. maši nebeškemu Očetu. Dragi moji! Ta vzvišeni namen naj prešinja tudi vas, kakor je Kristus svoje življenje na zemlji posvetil časti nebeškega Očeta in zveličanju človeškega rodu in kakor tudi v zakramentu ljubezni vsled tega namena voljno prenaša žaljenja in oskrunjevanja, tako tudi vi voljno prenašajte težo svojega življenja v čast troedinega Boga in zveličanje človeškega rodu. Delo in trpljenje sedanjega življenja je kazen za greh. Kdor pa dela zavoljo Boga, ta izpreminja to kazen v plačilo, katero v večnosti gotovo prejme. Tako češčenje Jezusovega Srca je Zveličarju drago, nam pa koristno.

III. Naj vam danes tudi še nekoliko izpregovorim o dobrotah in milostih, katere nam donša pobožnost do presv. Srca Jezusovega. Pobožen častilec Jezusovega Srca potaja vedno bolj podoben temu božjemu Srcu, kakor presv. Srce Jezusovo, tako bode tudi njegov častilec vedno bolje ljubil čednost in studil greh. Ako je v grehah, bode

dosegel milost spreobrnjenja in milost vztrajnosti v dobrem. To milost je Zveličar izrecno obljubil svojim častilcem po blaženi Marjeti Alacoque, rekoč: »Razodel sem to pobožnost, da bi mnogi prejeli duhovno življenje, bili rešeni večnega pogubljenja, oproščeni satanovega suženjstva, da bi ljudje spoznali zaklade moje ljubezni, usmiljenja in mojih milosti in da bi tako revna, nehvaležna, neverna srca bila deležna mojega usmiljenja.«

Pa Jezus ne deli samo duhovnih dobrot svojim častilcem, ampak jim pomaga tudi v časnih potrebah. Vedno se je izpolnjevala do današnjega dneva Jezusova obljuba: »Iz te pobožnosti do mojega srca bodo zajemali ljudje vse svojemu stanu potrebne milosti, pogum pri svojih opravkih, blagoslov pri svojih podjetjih ter tolažbo v vseh bridkostih.« Kakor donaša češčenje presv. Srca Jezusovega človeku v življenju obilnih milosti, tako mu je koristno in hasnovito ob smrtni uri. »Kdor se posveti presv. Srcu Jezusovemu,« pravi blažena Marjeta Alacoque, »se mu pač ni bati, da bi se pogubil, ako se le popolnoma izroči temu božjemu Srcu. To srce je močna trdnjava vsem grešnikom, ki iščejo pri njem zavetja pred božjo pravičnostjo. Zlasti v smrtnem boju jim je pomoč gotova. Oh, kako prijetno, sladko je umreti njemu, ki je častil njega, ki ga bo po smrti sodil.«

Slednjič razliva božje Srce Jezusovo prebogati blagoslov tudi na družine, ki to Srce pobožno častijo. »Moje božje Srce,« je rekel nekoč Zveličar svoji zvesti služabnici blaženi Marjeti Alacoque, »uvaja mir v krščanske družine ter jih zedinja, ako so razprte. To srce čuje nad ubogimi ter blagoslavlja hiše, kjer visi in se časti njegova podoba.« Kakor vam je znano, je družinsko življenje velikega pomena za človeški rod. Zato je nad vse potrebno, da vodi in prešinja družine vera, pobožnost, strah božji, npravstvenost in mir. Iz tega vzroka posvečuje Srce Jezusovo družinam posebno skrb, pažnjo, ljubezen.

Dragi v Kristu! Ko bi nam bilo znano, koliko grešnikov, popolnoma obupanih je našlo pri Srcu Jezusovem odpuščenje in mir, koliko žalostnih in potrlih tolažbo in pogum, koliko zapuščenih, stiskanih potrebno pomoč, potem bi šele uvideli nepopisno korist češčenja Srca Jezusovega in kar tekmovali bi, kdo bo to Srce pobožnejše častil. Zares neštevilni so zgledi, ki jih nahajamo v glasilih, posvečenih Srcu Jezusovemu, in ki nam spričujejo, da je to Srce človeštvu res neusahljiv vir raznovrstnih milosti.

Ni li torej češčenje presv. Srca Jezusovega povsem opravičeno, nad vse blagonosno? Ali ni mogoče vsakemu kristjanu, goreče častiti Jezusovo Srce? Ali kdo bolj za-

služi naše češčenje, našo ljubezen nego Srce Jezusovo? Ali je kaj še potrebnejše ko pospeševati čast božjo in zveličanje človeško? A kdor časti Zveličarjevo Srce, pospešuje izdatno čast božjo in zveličanje bližnjega. Pobožnost do Jezusovega Srca je tudi našim časom najprimernejša pobožnost. Vsa zla, zmote naših časov prihajajo iz srca, sedanji človeški rod boleha za srčno, duhovno boleznijo. Zato je najprimernejše zdravilo za človeška srca, da ozdravijo od svoje ljubezni, ako goreče častijo božje Srce Jezusovo, ki je vzor vseh čednosti in ki more vsa grešna človeška srca upodobiti svojemu božjemu Srcu. Častimo torej, ljubljeni v Gospodu, dobrotno in ljubeče Srce Jezusovo! Premišljujmo in posnemajmo njegove čednosti, zlasti njegovo čistost, ponižnost, zadovoljnost in udanost! Prosimo ga neprenehoma milosti, da bodemo svoje stanovske dolžnosti opravljali v čast božjo in lastno zveličanje! Vsako jutro se pa združimo z njegovim namenom in se izročimo njegovemu milostnemu vodstvu! Amen.

P. Dionizij Dušej.

Praznik sv. Petra in Pavla.

Trajnost in vpliv svete stolice.

Ko je bil Jezus s svojimi učenci v kraju Cezareje Filipove, jih je vprašal: »Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov?« — Oni pa so rekli: »Nekateri pravijo, da je Janez Krstnik, nekateri pa, da je Elija, nekateri pa, da je Jeremija ali eden izmed prerokov.« — Jezus jih pa vpraša: »Kaj pa vi pravite, kdo sem jaz?« — Simon Peter odgovori: »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« In Jezus mu reče: »Blagor tebi Simon, Jonov sin, ker meso in kri ti nista tega razodela, marveč moj Oče, ki je v nebesih. Jaz pa ti povem: Ti si Peter, in na to skalo bom jaz zidal svojo Cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala.« (Mat. 16, 13.) Peter je umrl, toda na njegovo mesto je stopil drugi, za tem tretji. Skala, ki jo je postavil Jezus za podlago svojemu kraljestvu na zemlji, je papeštvo, ki nikdar ne zamrje. Kjer je Peter, tam je Cerkev; iščeš Petra, najdeš ga v rimskem papežu. Z veliko spoštljivostjo, pa tudi z velikim zaupanjem se dandanes obrača vesoljni krščanski svet v Rim, kjer sta prvaka apostolov za Jezusa prelila svojo kri, kjer biva naslednik Petrov, namestnik Kristusov, papež Benedikt XV.

Sv. oče je zaukazal, da mora danes,¹ na praznik apostolov, vsak duhovnik, sveten in redoven, sveto mašo darovati za ljudstvo, in sicer iz tega namena, da bi se Bog usmilil in človeštvu podelil blaženi mir. Kar svet stoji, ne pomni takega ukaza; in gotovo je, da bodo vsi duhovniki svetá slušali glas svetega očeta in danes maševali na njegov plemenit namen. Velikansk prizor: Vesoljno svečeništvo, združeno s svetim očetom, prinaša na vseh oltarjih svetá daritev sprave, daritev ljubezni in dela silo presvetemu božjemu Srcu. (Motu proprio 9/5, 1918.) — Bog daj, da te mirovne svete maše dosežejo svoj namen in nam donesejo tako silno zaželjeni mir. — Mi pa pre-mišljajmo danes

1. trajnost in
2. vpliv svete stolice.

I. Peter je postavil svojo apostolsko stolico najprej v Antiohiji, leta 42. pa jo je prenesel v Rim. Odtod je oznanjeval sveto vero po raznih krajih, leta 67. pa umrl mučeniške smrti. Njegovo mesto je zavzel Lin, potem Klet in Klemen. 30 papežev je umrlo mučeniške smrti, drugi so bili preganjani, zaprti, ali papeštvo se ni dalo zatreti, staro deblo je pogvalo v enomer nove veje.

Nič manj kot 70 revolucij se je vprlo zoper papeštvo, ali iz vseh je prihajala sveta stolica pomlajena in krepkeja. Narodi so zginili s pozorišča sveta, cesarske in kraljeve rodovine so izumrle, nasledniki Petrovi so ostali. — Zoper Petrovo skalo so se vprle tudi krive vere in jo skušale zdrobiti; toda zastonj: vsak, ki je s svojo glavo butal ob to skalo, razdrobil si jo je.

To so zgodovinska dejstva; kaj sklepamo iz njih?

Ako imaš ti plašč, ki je kljub starosti še cel in te lepo greje, sklepam, da je bilo blago gotovo trdno in trajno. — Ogleduješ hišo, ki je kljub starosti in mnogih potresov še trdna in nepoškodovana, rekel boš: to hišo je zidal pravi mojster in apno in opeka sta morala biti prve vrste. Kar ljudje sezidajo, ljudje zopet poderejo. Kar Bog ustvari, je trajno. Ako tedaj papeštvo kljub vsem sovražnim nakanam ni propadlo, je gotovo znamenje, da ono ni človeško, marveč božje delo. Resnične so tedaj besede božjega Sinu: »peklenška vrata je ne bodo premagale.«

¹ Pridiga je bila sestavljena za leto 1918., pa je mutatis mutandis tudi primerna za letos. Prim. tudi »Delovanje Benedikta XV. v svetovni vojni.« (Duhovni Pastir, l. 1919., str. 165—174.)

Kako tolažilna je ta resnica zlasti dandanes, ko vidimo, kako preže sovražniki sv. očeta na vsako njegovo besedo, kako mu skušajo izpodbijati njegovo veljavo in se upirajo, da ne bi imel na mirovnem shodu besede tudi on. Kljub temu se pa vesoljni svet zaupljivo ozira v Rim in celo nekatoliški vladarji slušajo papeževe besede, cenijo njegove nasvete, odgovarjajo na njegova pisma z velikim spoštovanjem. Zakaj? Papež je po besedah svetega Ambroža »namestnik Križanega, on je pastir Gospodovega ovčjega hleva, on je vladar kraljestva božjega na zemlji.«

II. Mogočen je vpliv papežev, kljub temu, da nimajo na razpolago svetnih sredstev. Zamislimo se v ono dobo, ko je Peter prišel v Rim. To se je zgodilo pod rimskim cesarjem Klavdijem. Rimsko mesto je bilo glavno mesto sveta, središče mogočne in bogate države, a tudi središče poganstva in razuzdanosti. Semkaj prihaja Peter, siromašen ribič, da ustanovi novo kraljestvo, večje in obširnejše kakor je bilo rimsko; in trajnejše kakor to. Peš prihaja, v siromašni obleki, telo že sklonjeno od skrbi in truda, obraz zagorel od solnca, lica razorana od solz, ki jih je pretakal dan na dan radi tega, ker je bil zatajil svojega Učenika. — Mislite si, da ga sreča ugleden Rimljan in ga vpraša: Kam pa kam? — V Rim. — Kaj misliš tam početi? — Zatrei hočem malikovalstvo in tukaj postaviti sedež novi religiji, ki časti enega samega Boga, čigar nevreden namestnik sem jaz. — Imaš li kaj denarja? — Ne, kakor vidiš. — Morda si plemenite rodovine? — Galilejec. — Imaš potrebno učenost? — Siromašen ribič sem celo svoje življenje. — Misliš li, da ti bodo verjeli? — V imenu božjem bom oznanjeval Kristusov nauk. — Ali se nič ne bojiš? — Ne. Četudi umrjem, nastopil bo drugi za menoj in opravljal mojo službo, in ta bo trajala do konca sveta in milijoni bodo slušali nauk, ki ga bomo mi oznanjevali. —

Kaj menite, kaj bi si mislil Rimljan po tem dvogovoru? Najbrže bi rekel sam pri sebi: Temu možu se je pa zmešalo v glavi; siromak ima načrte, ki se nikdar ne bodo dali izpeljati. In vendar, kar se je ljudem zdela nespametnost, to se je zgodilo: Maliki so se strli v prah, nad paganskimi templji pa se je dvignil križ. Na razvalinah paganskega, rimskega cesarstva je nastalo novo kraljestvo in kralji in cesarji so se klanjali Petrovim naslednikom in si od njih izprosili krone. Tisti pa, ki so se prevzetno dvignili zoper nje, so zginili s pozorišča sveta in zgodovina nam hrani v svojih listih svarilne zglede. Med te prevzetneže štejemo Henrika IV., Friderika Barbaroso, Napoleona in druge. Papeštvo je ustanova božja, in dasi je papež brez svetne moči, obkoljen od

sovražnih sil, vendar se vse ozira v Rim in posluša glas svetega očeta. Zakaj? Zato, ker se papež ne opira na svetno oblast, marveč njegova oblast je od Boga. »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!« (Jan. 21, 15.)

Tudi v svetovni vojski papež Benedikt krepko zastopa sveto stvar. Takoj ob pričetku vojske je razkril vzroke vojske; ti so: Pomanjkanje ljubezni med ljudmi in narodi, zaničevanje postavne oblasti, boj stanu zoper stan, neredno hrepenenje po časnih blaginjah. Ker so vsi ti vzroki pregrešni, se sv. oče seveda upira zoper vojsko; in da to lažje stori, je on popolnoma nevtralen, t. j. ni zvezan z nobeno državo, z nobenim narodom, niti s svojim, kateremu pripada po rojstvu; on pozna samo en poklic, samo eno politiko: namreč čolnič sv. Cerkve tako voditi skozi viharje svetovne vojske, da bi vsi ljudje po sveti Cerkvi dosegli zveličanje svojih duš. Tudi mi bomo dosegli zveličanje v smislu svetega očeta, ako se junaško bojujemo zoper svoje strasti, zoper greh in skušamo čimpreje skleniti mir z Bogom; vsak dan postati svetejši, nesebičnejši, nedolžnejši in požrtvovalni. Zaslužili smo šibo, ki nas tepe; toda sveti oče, uči nas, vodi nas, moli z nami, zlasti danes, reši naše duše! Kam hočemo iti, če ne k tebi? Ti, kot naslednik Petrov, imaš besede večnega življenja.

III. Sveta stolica pa skrbi tudi za časni blagor narodov. Seveda je pravzaprav država poklicana, da skrbi za gospodarske, kulturne, narodne in politične zadeve državljanov; vendar bo država dosegla ta namen najbolje, če se ne bo nikdar pregrešila zoper božje postave, marveč se pri vsem postavodajalstvu ozirala na božje in cerkvene zapovedi, in šla s cerkvijo nekako roko v roke in se prepričala, da je »pobožnost za vse koristna in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja.« (I. Tim. 4, 8.) Nič ne pretiravam, ako rečem, da vsak, kdor dela za svoje dušno zveličanje, dela obenem tudi za blagor vesoljnega človeštva. In vsi vladarji, ki se ozirajo na postavo Kristusovo, na sveti evangelij, imajo gotovo papeža na svoji strani. Papež ne pozna nobene stranke, njegova stranka je Kristus. Zategadelj mu brez skrbi zaupamo, ker zaupamo Kristusu, velikemu duhovnu nove zaveze, ki pozna naše slabosti in potrebe. (Hebr. 4, 15.) Sv. oče tedaj opominja, naj se odpovemo sebičnim namenom, blagor človeštva nam bodi pri srcu. Dvanajstkrat že je povzdignil svoj glas in prošil vladarje in oblastnike, naj sprejmejo iz njegovih rok vejico miru. Sedaj se obrača trinajstič do nas, da se z molitvijo in svetimi mašami obrnemo do Boga, »naše zadnje zavetje.« Papež hoče, da mir

in bratovska ljubezen zopet zavlada med nami, in nihče še ni toliko storil za pospeševanje miru med narodi, kakor on. Po vojski bo svet moral pripoznati zasluge sv. očeta za mir. O, da bi pač vsi poslušali glas skupnega očeta, potem bi se kmalu povrnil na svet oni mir, ki ga svet ne more dati, marveč ki prihaja od Gospoda Jezusa Kristusa.

Sklenimo se tedaj danes vsi v molitveno armado, darujmo današnje svete maše na papežev namen. Trdno zaupajmo, da nas bo Bog uslišal na priprošnje prvakov apostolov; saj je tudi uslišal molitve vernikov, ki so molili za Petra, zaprtega v ječi; uslišal bo tudi nas, ki danes iz ponižnega in zaupljivega srca kličemo: *Dona nobis pacem*, daj nam ljubi mir! Amen.

P. Hugolin Sattner.

Četrta nedelja po binkoštih.

1. O duhovni miloščini v korist misijonom.¹

(Za nedeljo molitve po namenu apostolstva sv. Cirila in Metoda.)

Praznik sv. Cirila in Metoda je ta teden. Znano vam je iz njunega življenja, da sta bila moža polna apostolske gorečnosti, misijonarja v pravem pomenu besede. V sijaju in slavi sta zagledala luč sveta, premoženje in odlične službe so jima bile namenjene v življenju, prijetno in lagodno življenje se jima je smehljalo nasproti, pa odpovedala sta se svetu in njegovemu veselju, v samostanski samoti sta se pripravila na apostolsko pot, vzela sta križ v roko in z naukom Kristusovim na ustnicah sta odšla med divje narode ob Črnem morju, pa tudi med naše pogsanske prednike, da prižgeta med njimi luč svete vere. O, koliko zatajevanja in trpljenja, koliko prevar in bridkosti, koliko sovraštva in preganjanja sta morala prestati, preden sta dosegla svoj veliki nameñ. — Da, polna sta bi'la apostolskega duha in gorečnosti. Njuna ljubezen do Kristusa pa nagiblja tudi nas, da naj kaj storimo za razširjenje svete vere. Saj pravi škof Slomšek: za nezasluženo srečo prave vere se Bogu najlepše zahvalimo, ako pomagamo tistim, ki še niso v sv. Cerkvi, da pridejo v njeno naročje, da bo en hlev in en pastir. Pa kaj naj storimo za razširjenje svete vere? Ali naj gremo po zgledu svetega Cirila in Metoda tudi mi sami v daljne tuje kraje in

¹ Primeri: Arton Huonder S. J. die Mis-ion auf der Kanzel und im Verein, 1914. str. 62.

naj začnemo oznanjati resnice Gospodove? Ali naj darujemo in zbiramo denarne prispevke in naj podpisamo z njimi goreče misijonarje? Ali naj postajamo člani raznih misijonskih društev in pridobivamo zanje tudi druge in širimo njihove knjige in spise? Vse to je prav dobro; toda žal, da tega vsakdo ne zmore. Ena stvar pa je, s katero more slednji izmed nas koristiti misijonom in to je duhovna miloščina, to je molitev za razširjanje svete vere. In o tej molitvi vam hočem v naslednjem nekaj povedati. Podati vam namreč hočem par nagibov, zakaj pogosto in veliko molimo za razširjanje svete vere.

Pred vsem, predragi v Gospodu, pomislimo, kaj sodijo o molitvi za razširjanje svete vere tisti, ki so razširjanju svete vere najbližji, namreč misijonarji sami.

In med misijonarji je gotovo največji naš Gospod Jezus Kristus sam. V svoji božji vsevednosti je pač najbolje vedel, s čim se more božje kraljestvo najuspešneje razširiti. In katero je tisto sredstvo po zgledu in izjavi Gospodovi? Nobeno drugo kot molitev za razširjanje svete vere. Sam je namreč tisto noč, preden je izbral apostole, ki naj bodo prvi misijonarji, prebdel celo noč v molitvi. In ko se je poslavljaj od sveta, je zopet molil zanje, »pa ne le zanje, ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedi vanj verovali, da bodo vsi eno, kakor je On v Očetu eno in Oče o njem eno«. In svojemu zgledu je pristavil ob drugi priliki pomembne besede rekoč: »Prositate Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svoj vinograd; zakaj žetev je velika, delavcev je malo.«

Torej: »Prositate Gospoda,« to je po besedi in zgledu božjega Zveličarja tista čudodelna moč, ki bo obujala nove misijonarje, ki bo storila, da svet sprejme njegove nauke, da bo en hlev in en pastir.

In kar nam je naročil Gospod sam, isto nam priporoča zopet drugi veliki misijonar sv. apostol Pavel. Saj prosi v svojih pismih, ki jih je pisal prvim krščanskim občinam, prav pogosto, naj podpirajo njegovo misijonsko delovanje s prisrčno prošnjo do Boga. »Sicer pa bratje,« piše Tesaloničanom, »molite za nas, da bi se beseda božja razširjala in pove!ičevala, kakor tu pri vas... nimajo namreč vsi vere.« (II. Tes. 3. 1, 2.) Podobno piše Rimljanom, ko pravi: »Vem pa, da pridem, ko dospem k vam, z obilnim blagodarom evangelija. Vendar pa vas prošim bratje! da mi pomagate s svojimi molitvami pri Bogu, da bi bil rešen nevernikov v Judeji in da bo dar moje postrežbe prijeten svetim v Jeruzalemu.« (Rim. 15, 29, 30.) In kar naroča Tesaloničanom in

Rimljanom, isto ponavlja Efežanom, ko jim piše: »In z vsoto molitvijo in prošnjo molite vsak čas in bodite stanoviti v prošnji za vse svete in zame, da bom mogel, ko bo treba, s srčnostjo oznanjevati skrivnost evangelija.« (Efež. 6, 18. 19.) In kar uči z besedo, zahteva tudi s svojim zgledom. Saj piše v pismu do Rimljanov: »Bog, kateremu služim v svojem duhu po evangeliju njegovega Sina, mi je priča, da vas imam neprenehoma v spominu in da vselej v svojih molitvah prosim, da bi vendar enkrat srečno pot imel, po volji božji k vam priti.« (Rim. 1, 9. 10.)

Zopet vidimo, da je bila tudi sv. Pavlu prva opora pri njegovem misijonskem delovanju beseda Gospodova: »Prosite Gospoda . . .« In to besedo so imeli vedno pred očmi tudi nadaljnji bojevniki za kraljestvo Kristusovo, vsi veliki misijonarji. Spomnimo se n. pr. sv. Cirila. Že kot nedolžen deček se z molitvijo popolnoma izroči v varstvo sv. Gregorja Nacianškega. In kot mladenič se pripravlja v molitvi in premišljevanju v tistem samostanskem zavetju, preden vzame v roko misijonsko palico. In kot misijonarja ga srečamo zopet v molitvi. Saj beremo v njegovem življenjepisu, da so pridrveli nad njegovo taborišče divji Kozari; pa glej, našli so ga zatopljenega v molitev, tako da se mu ni nihče upal nič žalega storiti. In, ko umira, pravi življenjepisec, zopet moli za svoje misijonsko delovanje rekoč: »Bog ohrani Slovane zveste krščanski veri; združi vse Slovane v pravi veri in Cerkvi Kristusovi.« Preden začne sestavljati slovensko azbuko, prosi v molitvi božje pomoči, preden prične predstavljati sv. pismo v staroslovenski jezik, prosi v molitvi razsvetljenja.

Tako torej slovanski apostol sv. Ciril. In kar vidimo na njem, opazujemo tudi na sv. Frančišku Ksaveriju, na velikem apostolu Indijancev. »Cel dan je izpreobračal pagane,« pravi njegov življenjepisec, »ponoči je pa šel v samoto, da je v obilni molitvi izprosil blagoslova svojemu delu. Tuintam je vzel zvonček v roko in hodil je po ulicah mesta Goa in spodbujal je celo posvetnjake, naj ga podpirajo z molitvijo pri njegovem delu. Svojemu prijatelju pa piše: »Prosim te, moli zame in priporoči me posebej nedolžnim otrokom, da še me spominjajo v molitvi.« Podobno je delal drugi veliki svetovni misijonar z imenom Lavigerie. Ko je začel misijonariti, je bila prva stvar, da je ustanovil samostan Karmeličank z namenom, da bi ga izvoljene duše z gorečo molitvijo podpirale pri njegovem misijonskem delovanju.

Glejte, predragi v Gospodu! Tako nam misijonarji sami, ki najbolj poznajo težave in potrebe misijonskega delovanja, glasno oznanjajo, da je molitev najizdatnejše sredstvo za izpreobrnjenje poganov, za zedinjenje krivo-

vercev. Pa pogledjmo to potrebnost molitve še z druge strani! Znano vam je morda, da je na svetu še vedno nad 780 milijonov poganov, 260 milijonov mohamedanov, nad 110 milijonov razkolnikov, vrh tega pa cela vrsta milijonov protestantov in drugih krivovercev. Vse te je treba pripeljati v Cerkev Kristusovo. Pa kdo naj jih pripelje? Kaj ne, predvsem možje, ki so pripravljeni iti med nje oznanjevat resnico Kristusovo in ki jih imenujemo misijonarje. Toda pomnimo dobro, da je misijonski poklic izredna milost božja. Kar velja že o navadnih duhovnikih: »Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil in sem vas postavil, da greste in sad obrodite in da vaš sad ostane,« isto velja tudi o misijonskem poklicu, in sicer še v veliko večji meri. Misijonski poklic je torej izredna milost božja. Če pa moramo že vsako milost v ponižni molitvi izprositi od Boga po besedah Gospodovih: Prosite in boste prejeli, koliko bolj še moramo moliti, da bi Bog obudil gorečih misijonarjev, kakršnih manjka zlasti po sedanji vojski, ko jih je bilo toliko odpoklicanih iz svojih misijonskih postaj in jih je veliko padlo v bojih. In če se že kdo odloči za misijonski poklic, o koliko premagovanja mu je treba, preden zapusti domače kraje in ljudi, preden se priuči jezikom in šegam tujih narodov, koliko pomoči mu je treba tudi v tem oziru od zgoraj. In koliko težav šele čaka misijonarja, ko prične svoje misijonsko delovanje. O koliko truda je treba, preden izkorenini krivo vero in razne vraže, preden zatre grde pregrehe in ostudne razvade. Pa naj si bo, da ne gre med pagane, tudi med krivoverci zlasti še razkolniki, mora premagati neštete ovire. Kajti razkolniki pravzaprav niso daleč od resnice. Prav zato pa še težje spoznajo, da so ločeni od prave Cerkve Kristusove; torej jim je treba še obilnejše milosti božje; to pa bomo izprosili z našimi molitvami. Odtod pa zopet naša dolžnost, da veliko in pogosto molimo za razširjanje svete vere. Zato prav nič čudno, da je izjavilo nedavno neko misijonsko društvo žen in deklet, da vidi najuspešnejše sredstvo za razširjanje svete vere v češčenju božjega Srca Jezusovega. Od tod prihajajo obilnejši žarki razsvetljenja kot pa iz ust najgorečnejšega misijonarja in prav ima slovenski pisatelj, ki dobro pozna razkolne kristjane, ko trdi: »Katoliški misijonarji se trudijo, da bi vzhodne kristjane privedli nazaj k skali svetega Petra; toda njih delo bo brezuspešno, če jih ne bodo podpirale naše molitve.« (Dr. Fr. Grivec.) In prav zato je že Leon XIII. v svoji okrožnici Grande munus, ki jo je izdal o češčenju sv. Cirila in Metoda, naročil tudi sledeče: »Hočemo, naj se po vašem svetu (namreč škofov in duhovnikov) in opominjevanju splošno moli in prosi k sv. Cirilu in Metodu, da s svojo mogočno milostjo pri Bogu varujeta

krščanstvo na vzhodu tako, da katoličanom izprosita stanovitnost, nezedinjenim pa voljo k zedinjenju in spravi s sveto Cerkvijo.«

Tretjič pomislimo, predragi v Gospodu, k a k o l a h k o n a m j e n a t a n a č i n š i r i t i s v e t o v e r o. Saj ni treba za to ne znanja in ne denarja, ne premoženja in zdravja, ne ugleda in ne spretnosti, — treba nam je samo nekaj dobre volje, pa bo lahko širil božje kraljestvo vsakdo izmed nas, pa naj živi doma ali na tujem, naj je učen ali preprost, star ali mlad, otrok ali bolnik. Da, ravno otroci in bolniki naj bi opravljali svoje molitve tudi s tem namenom. Saj molitev ponižnih in nedolžnih prodere oblake. Zato naj že mati v mladosti, ko podaje otrokom prve verske nauke, opozarja na nesrečne pagane in krivoverce in naroča otrokom, naj jih nikdar ne pozabijo v svojih molitvah. Pa tudi bolniki naj svoje molitve in trpljenje združujejo s tem namenom. O koliko dobrih del, koliko zasluženja, koliko plačila bodo prejeli iz roke Gospodove za tako apostolsko gorečnost.

Slednjič pa pomislimo kratko, da bo molitev za razširjanje svete vere tudi vam samim v veliko korist. Kako pristrčne in zaupne bodo postale naše molitve same na sebi. Saj nas bo k temu nagibala misel, da molim za druge, da molim za najbolj potrebne. Zato pa bodo imele naše molitve tudi večji uspeh pred Bogom! — Kako dragocen bo postal nam samim po taki molitvi dar svete vere. Saj se bo naše obzorje razširilo in ko bomo gledali revščino in dušno zapuščenost toliko nesrečnih paganov, bomo sami sebe blagorovali, da smo zrastle v katoliški Cerkvi. Pa nele sebi, ampak tudi našim otrokom in otrok otrokom bomo na ta način ohranili največji dar svete vere. Saj nam to priča vsakdanje življenje. Na Nemškem je živela preprosta kmečka družina. Niso imeli veliko drugega kot živo vero in otroško zaupanje v Boga. Prav zato so pa tudi pristavili k vsakokratni večerni molitvi še očenaš v čast sv. Frančišku Ksaveriju za razširjanje svete vere! In glej, kaj se zgodi! Dva sinova duhovnika iz te družine delujeta danes kot misijonarja. Eden je predstojnik misijonskega zavoda v Ameriki in drugi v Evropi; od njunih sorodnikov pa je izšlo šest sinov in hčera, ki so se posvetili misijonskemu in redovniškemu stanu... In slednjič bomo tudi v časnem oziru izprosili po molitvi za katoliške misijone marsikatero dobroto. Saj je že sv. Terezija rekla: »Nikdar nisem izprosila več milosti kot takrat, ko sem za druge molila.«

Tako predragi v Gospodu, smo slišali nekatere nagibe, zakaj radi in pogosto molimo za razširjanje svete vere. Bodimo jim torej tudi poslušni! Opravljajmo jutranje in večerne molitve s tem namenom, začnimo — zlasti tedaj,

ko smo v dušni in telesni stiski — kako devetdnevnicu posebno v čast sv. Frančišku Ksaveriju, prejemo včasih s tem namenom sveto obhajilo, posebno pa pridimo danes popoldne v obilnem številu in opravimo naročeno uro molitve zlasti s tem trojnim namenom:

»1. naj bi se katoliška Cerkev utrdila v edinosti, naj bi se pomnožila njena moč, da bi mogla uspešno vplivati tudi na razkolne kristjane,

2. zadostujmo za vse nečasti in krivice, ki jih mora evharistični Jezus vedno trpeti v razkolni cerkvi,

3. naj bi one izvoljene duše med razkolniki, ki vredno prejemo sv. obhajilo, prišle do spoznanja katoliške resnice in s svojim zgledom še drugim razkolnikom svetile na potu k pravi Cerkvi.

Priporočamo nesrečne razkolne brate ljubezni Srca Jezusovega in ga goreče prosimo, naj jih ogreje s svojo ljubeznijo in jih pripelje nazaj v »zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir.« Amen.

IV. Filiplj.

2. O blagoslovih, ki jih duhovnik podeljuje izven božje službe.

Po sporočilu sv. pisma je v začetku Bog sam blagoslovil svet in vse, kar je na njem. Očaki so blagoslavljali svoje rodbine. Noe je blagoslovil svoja sinova Sema in Jafeta. Izak je blagoslovil svojega sina Jakoba. Jakob je na smrtni postelji blagoslovil vse svoje sinove.

Judovski kralji so delili ob raznih prilikah ljudstvu blagoslov. David je blagoslovil Izraelce, ko so prinesli skrinjo zaveze iz hiše Obededoma v mesto. Salomon je blagoslovil ljudstvo ob posvečevanju jeruzalemskega templja. Blagoslavljati je bilo v stari zavezi zlasti dolžnost judovskih duhovnikov. Navadno so blagoslavljali ljudstvo dvakrat na dan, ob večjih praznikih je je blagoslovil sam veliki duhovnik. Aronu in njegovim sinovom je povedal Bog celo besede, katere naj govore pri blagoslavljanju.

Iz tega razvidimo lahko, da je blagoslavljanje sveta navada, t. j. navada, ki ima svoj začetek, svojo veljavo in moč od Boga. Ta navada je tako stara in častitljiva, kakor svet. — Vendar ne manjka mlačnih in slabovernih katoličanov, ki se za blagoslove nič ne zmenijo in trdijo, da je blagoslavljanje le prazna ceremonija brez moči in pomena. — Katoličan pa, ki ga prešinja živa vera, ve, da pride vsak dober dar od Boga, on razume besede

Zveličarjeve: »Brez mene ne morete nič storiti.« Človek ne more nič sam od sebe, in vse njegovo prizadevanje je — vsaj za večnost — brez sadu in veljave, če ga ne podpira blagoslov od zgoraj. Če že očetov blagoslov otrokom hiše zida, koliko prej jih jim bo šele božji!

Slišali smo že glavne nauke o dveh imenitnih blagoslovih, namreč o blagoslovu koncem svete maše in o blagoslovu z Najsvetejšim.¹ Ostane nam, da izpregovorimo danes še o blagoslovih, ki jih duhovniki lahko podeljujejo izven cerkvenih slovesnosti ob primernih priložnostih.

Če želimo natanko spoznati moč in vrednost raznih blagoslovov, ki jih podeljujejo katoliški duhovniki tudi izven cerkvenih opravil, pojdimo k večnemu duhovniku, Jezusu Kristusu. V sv. evangeliju beremo: Božji Zveličar je nekega dne zopet poučeval množice, jih tolažil, ozdravljaj bolnike in se je pri tem zelo utrudil. Zato se je hotel z apostoli umakniti na miren kraj, da bi se malo odpočil. Kar pride k njemu truma mater s svojimi otročiči. Nekatere so držale matere v naročju, druge so vodile za roko, tretji so se pa sami trdno držali njih krila. Tako so se matere boječe bližale Odrešeniku z namenom, da bi ga prosile, naj bi blagoslovil njih otročiče. Ko so apostoli zagledali dolgo vrsto mater in otrok, so bili nevoljni in so jih odganjali, rekoč, naj pridejo ob drugem času, ker sedaj je Učenik truden. Kaj je storil pa Jezus? — Resno in očitno pred vsemi je posvaril apostole in dejal: »Pustite otročičem k meni priti in nikar jim ne branite; zakaj takih je božje kraljestvo!« Nato je prijazno namignil materam, naj le pridejo z otročiči k njemu. In je jemal otročiče v naročje »in jih je objemal, roke nanje pokladal in jih blagoslavljal.«

O, srečni otročiči, srečne matere! — misli si marsikatera mati, marsikateri otrok, ko to premišlja. Toda zavidati ni vam treba onih mater, onih otročičev! — Ker Gospod Jezus, ki je blagoslovil one matere in otročiče, živi tudi danes še v svojih apostolih: škofih in duhovnikih, katerim je naročil, naj njegovo sveto službo nadaljujejo in delajo v njegovem imenu vse, kar je delal on sam. »Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem,« rekel jim je. S temi besedami je izročil apostolom in njihovim naslednikom, škofom in duhovnikom, vso oblast, katero je imel sam. »Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.«

¹ Gl. pridigi za binkoštni ponedeljek in za praznik sv. Rčšnjega Telesa.

— Škofje in duhovniki so v resnici zato odločeni, da ljubega Jezusa povsod in vselej nadomestujejo, da posredujejo med Bogom in ljudmi, da naše molitve izročajo Bogu in nam od njega blagoslov prinašajo.

Res, da je v Najsvetejšem zakramentu Jezus resnično in osebno pri nas in med nami; toda on hoče biti tukaj skrit v ponižni tihoti, kakor je rekel sam: »Prišel nisem gospodovat, ampak služiti.« — Svojim duhovnikom pa je ukazal, naj ga povsod in vselej na viden način zastopajo. Po mašnikovih ustih hoče učiti, z mašnikovo roko blagoslavljal. Gotovo je on sam tisti, ki uči in blagoslavlja, pa on ostane pri tem neviden, skrit v duhovniku in za duhovnikom.

Slišali ali videli ste pač že, da, ko gre škof mimo, pobožni kristjani takoj pokleknejo: škof jim na levo in desno podeljuje sv. blagoslov. Kar dela škof, dela na enak način tudi mašnik, ker v obeh je Kristus. Škof ne more namreč biti povsod, zato razpošilja duhovnike. Odkod pa izvira škofovska služba? — Vsak katoliški škof je pravi naslednik apostolov, poslanec Kristusov; duhovnik je pa zopet poslanec škofov, torej tudi poslanec Kristusov. Kadar koli nas torej blagoslovi duhovnik, blagoslovi nas Kristus, in sicer tako, da je blagoslov zmeraj veljaven in rodovit, naj bo duhovnik sam dober ali hudoben, svet ali nevreden. On ne blagoslavlja namreč sam iz sebe ali iz svoje oblasti, ampak Kristus, čigar orodje je, blagoslavlja po njem.

Pred leti je šel duhovnik na Tirolskem v hribe h kmetom vprašati, ali bi hotel kateri dati voz zelenih smrekovih vej, da bi olepšali z njimi novo sezidano cerkev Srca Jezusovega, ki je imela biti posvečena na praznik presvetelega Srca Jezusovega. Na svoji poti je prišel duhovnik h kmetu, ki ga je prav prijazno sprejel, in mu obljubil, da mu pripelje zastonj poln voz smrečja. Za plačilo ni hotel kmet nič drugega, kakor samo duhovnikov blagoslov. Sklical je skupaj svojo družino, svojo ženo in dva majhna otročiča od 3—5 let; vsi so pokleknili v hiši na tla in so sprejeli verno in pobožno duhovnikov blagoslov. Gotovo je Jezus to družino, in posebno ona dva nedolžna otročiča, iz nebes doli blagoslovil, gotovo so angeli božji ono hišo in družino posebno varovali.

Nikar ne mislite, preljubi, da je moj namen, ko vam o tem govorim, tudi tukaj vpeljati to navado. — Ne; — ker to se skoraj ne da vpeljati, ampak mora priti le samo iz srca, polnega žive vere. — To pa rečem: če bi ta navada že tukaj bila, pozdravil bi jo z veseljem, in skrbel bi vestno za to, da bi se ohranila.

V treh govorih smo premišljevali o trojnih blagoslovih, ki jih katoliški duhovnik podeljuje vernikom kot služabnik božji. Ali sedaj ob sklepu tega premišljevanja treba, da se vprašamo, kako se naredimo vredne teh blagoslovov, ker to je najpoglavitnejše. — Vredni bomo teh blagoslovov: 1. če vsako delo začnemo v imenu Jezusovem; 2. če bomo Gospode dneve posvečevali; 3. če bomo starše spoštovali; 4. če bomo miloščino delili; 5. če bomo pogostoma hodili k sv. maši; 6. če bomo te blagoslove z živo vero radi sprejemali. — Če hočete sploh, predragi, deležni biti blagoslovov božjih, izpolnjujte tudi vi, kar je naročil Mozes na smrtni postelji Izraelcem: »Ljubite Gospoda iz vsega srca, iz vse duše in iz vseh svojih moči!... Vse njegove besede v srcu hranite, premišlujte jih s svojimi otroci, kadar sedite doma in kadar ste na poti, kadar legate spat in kadar vstajate. Izpolnjujte zapovedi Gospodove, in blagoslovljene bodo vaše hiše in vaša polja; blagoslovljen bo sad vaše dežele in živine; blagoslovljeni boste vi, kadar domov pridedete in kadar pojedete od doma... Nebo in zemljo kličem na pričo, da sem pred vas postavil blagoslov in prekletstvo, življenje in smrt. Izberite si torej življenje zase in za svoj zarod!« Lepe besede, ljubi moji, a — kar velja še več — tudi resnične.

Ne pozabite nikdar verske resnice: Katoliški duhovnik je služabnik božji, in njegov blagoslov je blagoslov božji. — Cenite visoko ta blagoslov, prosite ga z otroškim zaupanjem, sprejemajte ga z živo vero; in Jezus sam vas bo blagoslovil, sad njegovega blagoslova bo pa — vaše zveščanje. Amen.

Ivan Kovačič.

Peta nedelja po binkoštih.

Skrbimo, da ne postanemo podobni pismarjem in farizejem.

Prišel je nekoč prerok Natan h kralju Davidu poročat o neki vnebovpijoči krivici, ki se je v kraljestvu zgodila. Natan je pripovedoval kralju: »Bila sta v nekem mestu dva soseda, eden je bil bogat, drugi pa ubog. Bogatin je imel mnogo ovac in goveje živine. Revez je pa imel le eno ovčico, katero je bil kupil, redil. Ta ovčica je zrastle v njegovi hiši in je jedla pri njegovi mizi. Zgodilo se je pa, da je prišel k bogatinu gost. Treba je bilo pripraviti gostijo, toda bogatinu se je škoda zde'lo zaklati katero izmed svojih ovac, vzel je torej revežu ovčico, jo zaklal in pripravil gostijo.« Ko je kralj David čul to poročilo, je

v sveti jezi vzkipela njegova duša in rekel je Natanu: »Kakor gotovo živi Gospod, otrok smrti je mož, ki je to storil. Četvero mora povrniti ovco, ker ni prizanesel re-vežu.« Nato je pa rekel Natan Davidu: »Ti, o kralj, si oni mož!«

Kako se je moral začuditi in sramovati kralj David, ko je zvedel, da prerok misli nanj, da je on storil tako veliko krivico. — Prav tako pa bi se moral sramovati marsikdo izmed nas, ko bi nekoliko pogledal v svoje lastno srce. Marsikdo izmed nas zaničuje v svojem srcu judovske farizeje in pritrjuje ostrim besedam Gospodovim, s katerimi je on grajal hinavščino farizejev. Marsikdo izmed nas si samoljubno misli, da je on dober kristjan in da pojde gotovo enkrat v nebesa, v resnici pa spada v družbo onih farizejev, katerim je Gospod opetovano napovedal božjo kazen.

Stari farizeji so veljali pri ljudstvu za najvestnejše zastopnike in spolnjevalce Mozesove postave. Nihče ni bil bolj vnet za strogo spolnjevanje božjih zapovedi kakor farizeji; toda prav isti farizeji so s svojo napačno razlago pisanih postav znali opravičevati tudi svoje največje hudobije. Ljubi Zveličar jim je to prav mnogokrat dokazal. Ali ne najdemo tudi dandanes takih kristjanov? Pri vsaki priložnosti govore o cerkvi, veri in molitvi. Ne delajo si pa nobene vesti, ako po krivičnih, napačnih potih pridejo do premoženja, ako oškodujejo svojega bližnjega z golju-fijo in odrtijo.

Farizeji so sloveli kot izvrstni poznavalci sv. pisma in njegove razlage. Mnogo so se učili, veliko so brali. Zato pa so se imeli tudi za učene, olikane in zaničevali so pri-prosto ljudstvo. Niso se pa zmenili zato, da so vsled napačne razlage sv. pisma tudi sami kršili postavo Gospo-dovo. Tudi danes najdemo ljudi, ki si domišljujejo, da o ljubem Bogu več vedo kakor drugi ljudje. Svojo naobrazbo so zajemali morda iz knjig dvoumne vrednosti. Nočejo sicer, da bi jih imeli za nevernike, marveč le za napredne, moderne katoličane, ki zaničljivo gledajo na druge, katere vidijo pobožno, n. pr. moliti sv. rožni venec ali pa darovati v znamenje zaupanja Materi božji kako svečo. Taki raz-svetljeni kristjani menijo, da Boga mnogo bolje lahko molijo v tempeljnu proste božje narave, kakor pa v za-duhli cerkvi. Kakor nekdej farizeji, tako si prikrožijo tudi take vrste ljudje vero po svojem naziranju in dopadaje-nju svoje lastne ošabne glave.

Farizeji so do pičice natančno spolnjevali postavo po črki, niso se pa zmenili za pomen, za duha postave. Farizeji so se ogibali umora ali pa uboja, niso se pa zmenili za sovraštvo. Oni niso hoteli po krivem pričati, niso se pa

zmenili za laž in hinavščino. Ali niso prav taki tudi mnogi kristjani? Za cel svet bi ne marali koga umoriti, mirno pa žive leta in leta v sovraštvu. Nikakor bi ne hoteli po krivem priseči, nič se pa ne zmenijo za laž in za obrekovanje. Boje in ogibljejo se tatvine, ne zmenijo se pa za to, ako morejo svojega bližnjega prevariti in oškodovati.

Farizeji so sila veliko gledali na vnanjost. Za veliko hudobijo so imeli farizeji, n. pr. ako se je kdo vsedel k mizi, ne da bi si bil umil poprej roke. Oni so po besedah Gospodovih komarje precejali, kamele pa požirali. Koliko kristjanov je tankovestnih v malenkostih, nočejo pa krotiti svojih glavnih strasti in nočejo zapustiti grešnih priložnosti!

Ako so farizeji v tempeljnu darovali, je morala to videti cela občina. Ako so molili, so to storili javno na ulici. Ako so dajali vbogajme, so pustili to raztrobentati po celem mestu. Delali so vse to zato, da bi jih ljudje hvalili. Jezus je kaj odločno svaril pred tako pravičnostjo, kajti kdor zato dobro dela, da bi ga drugi hvalili, ta je že prejel svoje plačilo.

Kakor ima telo svoje spanje, tako poznamo tudi nekako dušno spanje, katero pa je duši sila nevarno. Poslušajmo, kaj pravi o takem dušnem spanju od samega razuma razsvetljeni poganski modrijan Seneka, ki ni poznal razsvetljenja po božjem razodetju. Ta modrijan piše: Dušne bolezni so od telesnih bolezni do celega različne. Čim bolj bolna je duša, tem manj ona čuti to bolezen. Zakaj ne spoznamo svojih grehov? Zato, ker še tičimo v njih. Da je spal, to more povedati le oni, ki je zbujen; ako spoznamo svoje grehe, damo s tem prvo znamenje ozdravljenja. Vzdravimo se torej, da se obtožimo svojih grehov!

Da, vzdravimo se in ne pustimo se osramotiti od pogsanskega modrijana. Vzdravimo se in preiščimo tudi mi svojo notranjost in poglejmo, ali ni tudi v našem srcu kaj farizejske sprijenosti in hinavščine? Ako najdemo kaj takega, potem skrbimo za to, da je čim prej odpravimo! Vtisnimo si globoko v srce resne besede Gospodove, ki pravi: »Povem vam, ako ne bo obilnejši vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo!«

Rev. Jos. Pollak.

Šesta nedelja po binkoštih.

Zakaj dandanes čudeži niso tako pogosti.

Čudež, o katerem nam pripoveduje današnji evangelij, je eden izmed največjih, katere je storil Gospod. Priča temu čudežu niso bili le apostoli in mala peščica ljudi, marveč priča je bila na tisoče broječa množica ljudstva, katero je Jezus nasitil z majhnim številom kruhov tako, da tega čudeža ni mogel nihče tajiti. Mnogo pa je dandanes kristjanov in morda ste tudi vi med njimi, ki se večkrat poprašujejo: »Kako je vendar to, da se dandanes ne gode več čudeži?« — Vzrok tega vprašanja je pri nekaterih radovednost, pri drugih pa pomanjkanje vere, kakor bi hoteli reči: Čudežem, o katerih pripoveduje evangelij, ne moremo verovati. Ko bi jih videli z lastnimi očmi in jih mogli otipati z lastnimi rokami, tedaj bi verovali. Odgovoriti hočem danes na vprašanje, **z a k a j d a n d a n a š n j i č u d e ž i n i s o t a k o p o g o s t i.**

Marsikdo stavi to vprašanje, ker je neveden ali pa malo veren. Dobro si moramo namreč zapomniti, da čudeži niso edini nagib k veri. Poleg čudežev je nagib k veri: spolnitev prerokb, razširjenje krščanstva kljub vsem zaprekam, junaštvo mučenikov, nepremagljivost sv. Cerkve kljub vsem preganjanjem skozi dolgih 1900 let. Ker se Cerkev v prvih časih krščanstva ni mogla še sklicevati na nekatere izmed teh nagibov n. pr. na nepremagljivost in razširjenje, zato je bilo treba, da so se godili čudeži bolj pogosto. Nasprotno pa tudi to dejstvo, da čudeži dandanes niso več tako pogosti, prav nič ne govori zoper božanstvo naše svete vere. Kaj pa je sploh čudež? Gotovo veš, da je čudež nenavaden dogodek, katerega ne moremo pripisovati naravnim močem, temveč samemu Bogu. Bog je stvarnik narave in njenih moči, če je pa stvarnik, je on gotovo tudi bolj mogočen, kakor narava; on torej lahko izpremeni naravne zakone. Takih važnih izprememb pa Bog gotovo ne dela tja v en dan, marveč le iz najvažnejših razlogov n. pr. v potrdilo svetih resnic. Ako pa so te resnice že sicer podprte, tedaj čudeži nio več tako potrebni. Kdor bi za vsako malenkost zahteval čudež, bi delal krivico božji modrosti in bi bil podoben hudobnemu Herodu, ki je od Jezusa za kratkočasje zahteval čudež. — Ko bi bil Jezus pred Herodom napravil čudež, bi ga bil ta čudež morda rešil smrti; vendar Jezus tega ni hotel storiti. Vzemimo tudi, da bi se dandanes ne godili več čudeži, so vendar od Jezusa storjeni čudeži popolnoma zgodovinsko dokazani in nam vsled tega pričajo, da je Jezus res Bog, da je njegov nauk res božji nauk.

Do danes nam veda še ne more razložiti, kako je mogoče ozdraviti slepca s tem, da se ga le dotakneš z roko, ali pa kako je mogoče ozdraviti mrtvoudnega s tem, da mu rečeš: »Vstani!« ali pa kako je mogoče k življenju obuditi mrliča. Take in enake čudeže je Jezus delal in vsi ti čudeži so dokaz njegovega božanstva. Gotovo je torej, da so se čudeži res godili in nihče jih ne more tajiti, razun tistega, ki trdi, da so čudeži sploh nemogoči. Pripoznati pa mora tak človek vsled svoje trditve, po besedah sv. Avguština, vsaj en čudež in ta je, da je svet brez čudežev veroval. Svet je bil namreč hudo, hudo spačen in k hudemu nagnjen, dobro je komaj po imenu poznal, vladale so strasti in hrepenenja po uživanju. In glej! prišlo je dvanajst priprostih, neučenih, ubogih mož iz zaničevane Judeje in oznanjevali so doslej nepoznano vero, ki je ukazovala krotiti strasti in lastno ljubezen, zapovedovala pa je ljubiti vse, celo sovražnike. Kaj pa je storil svet? izpreobrnil se je. — Gotovo pa ga ni tolikanj mikal nauk, ki je pretežavne reči zapovedoval, prepričali so ga marveč čudeži. Čudeži so bili torej v prvih časih krščanstva neobhodno potrebni. Kaj pa dandanes?

Res je in verovati moramo, da so čudeži še dandanes mogoči in da se v sv. Cerkvi še vedno gode. To nam pričata zgodovina in življenje svetnikov. Kdor noče verovati v čudeže, naj gre v Lurd na Francosko. Znano pa je tudi, da prišteje sv. Oče skoraj vsako leto katerega med blažene ali pa celo med svetnike. Da se pa to zgodi, se zahtevajo vsaj trije pravi čudeži. In celo drugoverci pripoznajo, da je Cerkev pri preiskavi takih čudežev jako natančna. Gotovo je tedaj, da se čudeži še vedno gode. Zakaj pa bi se tudi ne godili? Saj nas sveta vera uči, da je Bog neizpremenljiv. »Jaz sem Gospod in se ne izpreminjam,« je rekel Bog sam po preroku Malahiju. Bog je torej dandanašnji tak, kakoršen je bil pred tisoč leti, kakoršen je bil od večnosti. Bog je torej tudi zdaj še in bo ostal celo večnost vsemočen in vedno bo mogel čudeže delati. Res pa je, kakor je bilo že rečeno, da se čudeži primeroma ne gode več tako pogosto kakor nekdej.

Sv. Gregor Veliki pravi: Dober vrtnar večkrat zaliva majhno drevesce, ko pa to doraste v mogočno drevo, je zalivanje nepotrebno, ker si drevo samo s svojimi koreninami lahko dobi iz zemlje potrebne vlažnosti. Tako je, pravi sveti učenic, tudi pri sv. Cerkvi. Ko je bila Cerkev še šibka in slabotno drevesce, je je nebeški vrtnar zalival s čudeži, ko je pa dorasla v mogočno, košato drevo, ji ni več tega zalivanja treba, ker ima sama iz sebe dosti dokazov, dosti moči.

Kaj pa bi tudi bilo, ko bi se čudeži vedno godili? Zgubili bi vso veljavo. Vedno se gode čudeži v naravi. Po-

glej slabotno majhno zrnce, položi je pa v zemljo in zrastle bo iz tega zrna košato drevo. Poglej lepo urejene zvezde, vsaka hodi svojo pot; brezštevne so sicer, a vendar so vse v najlepšem redu. Poglej človeka, da, poglej najmanjšo žival in videl boš na njej mnogo čudovitega. Glej, vse to je delo božje vsemogočnosti, vse to je čudež in vendar ljudje zavoljo tega Boga le malo slavijo. Zakaj to? Zato ker je vse to, akoravno velik čudež, vsakdanja stvar in vsled tega se nam vse to kar nič čudno ne zdi. Ko bi se pravi čudeži prepogosto godili, bi ljudje tudi njim le malo verjeli in le prardi bi jih prezirali. Pogosti čudeži bi bili torej hudobnim v še večje pogubljenje, pravični pa bi imeli manj zaslug. Zato blagoslavlja naš Gospod Kristus tiste, ki niso videli čudežev in so vendar verovali, rekoč: »Blagor jim, kateri niso videli in so verovali.«

Rev. Jos. Pollak.

Sedma nedelja po binkoštih.

O dvojni trnjevi poti.

»Se li bere grozdje s trnja?« (Mat. 7, 16.) Tako vpraša božji Učenik v današnjem evangeliju svoje učence, dobro vedoč, da zastonj iščemo na trnju grozdja. Zakaj trnje je rastlina, ki jo teži božje prekletstvo, odkar je bil storjen v raju prvi greh. Zakaj trnje je rastlina, za katere cvetje in sadove ne maramo. Zakaj trnje je rastlina, ki nas rani do krvi, ako se je dotaknemo. Zato nam je trnje sploh podoba bolečin, trpljenja. Kakor zunaj na polju, tako raste tudi po hišah trnje, da, tudi v človeških srcih poganja trnje mogočne korenine. Po modrem Sirahu pravi Sv. Duh tole: »Velike nadloge so prisojene vsem ljudem in težak jarem je nad Adamovimi otroki od dne, ki izidejo iz materinega naročja, do dne, ko se vračajo v mater vseh ljudi. Skrbi in strah imajo v srcu, ko premišljajo prihodnost in smrtni dan od sedečega na častnem prestolu do ponižanega v prahu in pepelu; od človeka, oblečenega v višnjevo svilo s krono na glavi, do njega, ki ga pokriva hodnik.« (Sir. 40, 1—4.) Slehernega človeka stiskajo mnoge nadloge, bridkosti. Vsakdo mora hoditi v svojem zemeljskem življenju po trnjevi poti. To pot bomo danes premišljevali in govoril vam bom o dvojni trnjevi poti:

- I. o poti, ki pelje v nebesa,
- II. o poti, ki pelje v pogubljenje.

1. Bog sam nam je odprl trnjevo pot kot kazen za greh. Ko sta namreč prva dva človeka v raju prelomila božjo za-

poved, je izrekel razžaljeni Bog čez vse človeštvo zasluženno kaznen, rekoč: »Prokleta bodi zemlja v tvojem delu; v trudu se boš od nje živel vse dni svojega življenja. Trnje in osat ti bo rodila in zelišče polja boš jedel. V potu svojega obraza boš užival kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet: zakaj prah si in v prah se povrneš.« (I. Moz. 3, 17—19.) Komaj je izgovoril Bog navedene besede, odprla se je človeštvu res trnjeva pot, pot dela, pot skrbi, bolečin, smrti. Vsak človek mora hoditi, ali hoče, ali noče, po trnjevi poti. Trnje leži po poti, katero nastopaš, katero hodiš, trnje raste okoli hiše, v kateri bivaš, trnje se ovija celo okrog postelje, v kateri počivaš. Mi hodimo v svojem zemeljskem življenju trnjevo pot, a ta pot nas vodi v nebesa. Da je temu tako, nam dovolj jasno spričuje vsakdanje življenje. Katero človeško bitje more biti brezčutno sredi trpljenja, ki ga obdaja? Ali ne teko bridke solze, kadar toča ali druga nesreča uniči bogato žetev, ki je pridnega kmetovalca napolnjevala s sladkim upanjem? Ali ne teko solze, kadar trka lakota na duri? Ali se ne solzi nedolžna duša, katero hudobni jeziki po krivici obrekujejo? Ali ne teko solze, kadar je dobri oče, skrbna mati, edini otrok v zadnjih zdihljajih in se bori s smrtnimi bolečinami? Da, o marsikom, ki ga obdajajo velike nadloge, velja, kar je nekdanj rekel prerok Jeremija o nesrečnem mestu Jeruzalemu: »Joka ponoči in joka, in njegove solze so na njegovih; nikogar ni izmed vseh ljubih, ki bi ga tolažil.« (Prim. Žal. pes. 1, 2.)

Kljub temu pa trnjeva pot ni pretežavna, še prav lahka je. Milost, pomoč, s katero nas podpira usmiljeni Bog, vzame naši zemeljski poti vso grenkost, izpremeni trnje naše zemeljske poti mnogokrat v cvetice. Kakor je Bog Oče svojemu žalostnemu Sinu na Oljiski gori poslal angela, ki ga je potrdil in osrčil, tako pošilja ljubi troedini Bog tudi nam v urah trpljenja iz nebes svojo milost, z milostjo moč in tolažbo, da tudi veselje. »Blizu je Gospod tistim, ki so potrtega srca,« pravi psalmist, »in rešil bo tiste, ki so ponižnega srca.« (Ps. 33, 19.) Pomoč božja je bila ravno vzrok, da so krščanski mučenci šli s tolikim veseljem v ječe in s toliko radostjo na morišča. Gospod jim je s svojo milostjo odurno ječo izpremenil v prijetno bivališče, olajšal jim je muke na morišču. Otdot tudi prihaja, da so svetniki s presrečnim veseljem objemali križ nadlog, katere jim je pošiljal ljubi Bog. Sv. Janez kriški n. pr. je odgovoril Kristusu na vprašanje, kaj zahteva za svoja dela, tole: »Nič drugega, Gospod, ne prosim, kakor še več trpljenja, še več preganjanja.«

Dalje nam je naša trnjeva življenjska pot lahka, ako se pri hoji po tej poti oziramo na Križanega. Kristjani, prešinjani žive vere, se rad ozira v svojem trpljenju na Sinu

božjega, čegar življenje je bilo le trpljenje. Pobožen kristjan se v svojih bridkosti rad ozira na Sina božjega, ki z ranjenim telesom visi na sramotnem križu. Pri pogledu na Križanega zgubi trpljenje svojo grenkost, križ zgubi svojo težo, pritoževanje naše obmolkne, solze naše se posušijo in mi se čutimo srečne, da smemo slediti Križanemu na njegovi križevi poti in piti iz keliha trpljenja, iz katerega je on pil toliko bridkost. Trnjeva pot torej, po kateri nas vodi Bog, je težavna, utrudljiva. A milost božja, kakor tudi pogled na Križanega nam hojo po tej trnjevi poti zelo olajšata in oslajšata. Ta pot, dasi s trnjem posuta in s solzami zalita, nas vodi k večni sreči. Tó nam potrjuje tudi sv. apostol Pavel. On piše: »Sedanja naša kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno večno čast, ki vse preseže.« (II. Kor. 4, 17.) Sv. Pavel govori tukaj o večni blaženosti v nebesih, ki je pripravljena njim, ki živijo tukaj na zemlji v bridkosti. Pot križa, trpljenja je varna in obenem edina pot, ki vodi v nebesa. Resničnost tega mojega izreka nam potrjujejo tudi svetniki. Na kateri način so prišli svetniki v nebesa? V skrivnem razodetju beremo tole: »Ti so oni, ki so prišli iz velike stiske.« (Raz. 7, 14.) Po poti križa, nadloge so torej hodili svetniki. Hodili so od postaje do postaje, dokler niso dospeli do zadnje postaje trpljenja na svoji smrtni postelji. A pri njihovi smrti so jim prišli naproti angeli s palmovimi vejami, znamenji zmage, in so jih odvedli v mesto večnega miru. Da, celo Kristus ni mogel svoje človeške narave drugače poveličati, kakor da je nastopil pot križa ter se pogreznil v neizmerno morje bolečin. V resnici, predragi moji, izmed tisoč in tisoč potov, ki jih morete nastopiti, morete le v potu križa doseči večno zveličanje. Zato piše sv. Bernard: »Dragi bratje! Ne zametujmo nadlog! One so sicer majhno, drobno seme, ki pa obrodi obilno imenitnega sadu. Kakor vsebuje seme sad, tako vsebujejo nadloge zaupanje naše slave, da slavo samo.« O kako tolažilna je ta resnica za nas v sedanjih žalostnih časih, ko zalivajo potoki olz naše oči, ko neprestano strah vznemirja naše srce, ko surova sila meča tepta vsako poštenost, pravico, čednost, ko cele gore nedolžnih žrtev vpijejo v nebo za maščevanje! Da se pa bode izpolnilo, kar je Bog trpečemu kristjanu obljubil, da se bode trnje, ki vas sedaj zbada, izpremenilo v cvetje, morate se pridno vaditi v krščanski potrpežljivosti. Le potrpežljivost in vdanost v voljo božjo daje trpljenju pravo vrednost. Zato piše modri Sirah: »Sprejmi, kar se ti prigodi, in prenašaj bolečine in bodi potrpežljiv v svoji ponižnosti, ker zlato in srebro se skuša v ognju, božji ljubljenci pa v peči ponižanja!« (Sir. 2, 4. 5.) Če boš potrpežljiv v trpljenju, nepopisna bo tvoja radost, ko končaš svojo zemeljsko pot in prideš v oni presrečni kraj, kjer bo Bog

obrisal vse tvoje solze, in kjer ne bo več smrti, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečin.

2. Razun trnjeve poti, katero nam je odprl ljubi Bog in katera vodi v nebesa, je še druga, katero si človek sam odpira s svojimi grehi. Da, zares greh je korenina, iz katere poganja bodeče trnje bridkosti. Greh nam odpira pravo trnjevo pot, a ta pot ne pelje v nebesa, marveč v pogubljenje. Poglejmo si človeka, ki je vdan kakemu grehu, bodisi pijanosti, skoposti, jezi ali kateremu drugemu grehu! Koliko zla mu izvira iz teh strasti! Koliko žalostnih dni, koliko nemirnih noči! Ali poglejmo si zakonskega moža, ki je iz čisto grešnega namena stopil v sveti zakon! Oh, kako se mora mnogokrat tak revež celo svoje življenje pokoriti za grehe svoje preteklosti! Sam si je odprl trnjevo pot in to trnje ga neprestano zbada. Nadloge, katere si je sam nakopal, ga huje tlačijo nego one, katere mu je poslal pravični Bog, ker si je tak človek sam nastljal pot z bodečim trnjem, ker si je sam iztesal križ bridkosti, zato mu Bog ne da milosti, da bi mogel svoj križ voljno prenašati. »Vedi in glej,« kliče Bog po preroku Jeremiju, »kako hudo in grenko je, da si zapustil Gospoda!« (Jer. 2, 19.) Nadalje grize in muči takega človeka bridka zavest: sam sem se spustil v jamo, iz katere ne morem več, po lastni krivdi sem zabredel v trnje, iz katerega se ne morem več rešiti, sam sem si naložil križ, katerega ne morem več odložiti. Velika tolažba v trpljenju nam je misel: Bog me je obiskal, on mi pošilja zopernosti, da me skuša, ali ga ljubim. Nasprotno pa je velika muka, če mora kdo svojo krivdo priznati in si očitati z besedami sv. pisma: »Zakaj sem sovražil kazen in se ni vdało moje srce svarjenju?« Zakaj nisem poslušal glasu svojih podučevalcev?« (Preg. 5, 12, 13.) Misel: sam sem zakrivil nesrečo, v kateri zdaj zdihujem, bolj muči grešnika, ko vsako drugo zlo. Ta misel mu je kakor oster meč, ki mu neprestano prebada srce. Po taki trnjevi poti so hodili Kajn, Savel, Herod, Juda Iškarijot, ki so si sami izkopali brezдно, v katero so se strmoglavili, koliko kristjanov je tudi današnje dni, ki hodijo po taki trnjevi poti!

Toda kaj je največja nesreča za ljudi, ki hodijo po taki trnjevi poti? Največje zlo za ljudi, ki hodijo po taki trnjevi poti je to, da ta pot drži v večno pogubljenje. Vprašal me boš znabiti radoveden dragi v Gospodu, zakaj vodi taka pot v nesrečno večnost. Taka pot pelje v pogubljenje, ker grešnik, ki hodi po taki poti, neprestano množi število svojih grehov. Gotovo je, da s potrpežljivostjo v nadlogah zadostimo razžaljeni pravici božji, da s potrpežljivostjo v nadlogah hitreje izbrisemo svoje grehe, ko s kateremkoli drugim pokorilom. Zakaj sv. Janez Zlatoust piše: »Kar je ogenj zlatu, to so bridkosti naši duši; kakor se zlato v

ognju, tako se naša duša očisti v nadlogah.« Nasproti pa nepotrpežljivost in godrnjanje ne zbriše našega dolga, temveč ga šele zveča. Nepotrpežljivost je namreč greh in če preide naša potrpežljivost v zaničevanje božje, tedaj je celo smrtni greh. Smrtni greh pa je pred Bogom neskončno velik dolg. Oh, koliko velikih grehov napravi oni kristjan, ki si je po lastni krivdi naložil križ in ki z nevoljo nosi breme svojega križa! Zakaj tak kristjan, ki je sam rad zašel v nesrečo, se neprestano žalosti, nato začne zdihovati in nestrpen postajati, začne preklinjati in zaničevati Boga. Vsled tega tak človek neprestano množi število svojih grehov. Taki nesrečneži nakladajo neprestano greh na greh, in niti na misel jim ne pride, da bi delali pokoro. A to pa je tudi drugi vzrok, zakaj taka trnjeva pot pelje v pogubljenje. Taki reveži namreč dobro poznajo in čutijo strašne posledice svojega grešnega življenja, a vendar se nočejo grehu odpovedati, nočejo izruti korenin svoje nesreče. Toda, kaj je posledica njihove nepokornosti? Naš Zveličar nam sam odgovarja na naše vprašanje, rekoč: »Ako se ne spokorite, bodete vsi enako poginili.« (Luk. 13, 3.) Nespokorjenim grešnikom niso pripravljena nebesa, temveč kraj večnega pogubljenja. Ne čaka jih večno veselje, ampak večno trpljenje. Tako se torej grešnik, ki si je sam s svojimi grehi odprl trnjevo pot, vedno bolj bliža svojemu večnemu poginu.

Oh, žalostna usoda! Trpljenje tukaj, trpljenje v večnosti; solze tukaj, solze tam; obupnost tukaj, obupnost tam; pekel tukaj, pekel tam. Tukaj se pričinja trpljenje, v večnosti se nada!juje in bo trajalo vekomaj. Pa ni za takega nesrečneža, ki je sam zakrivil svoje gorje, nobene pomoči, ni zanj nobenega rešenja več? Dà, je še rešenje. Sv. vera mu ponuja svojo milostno roko, rekoča: »Vrni se k Gospodu in odvrni se od svoje krivice, grdobije po silno sovraži; in spoznaj božje pravice in sodbe in bodi stano viten v svojem izvoljenem poklicu in v molitvi pred najvišjim Bogom!« (Sir. 17, 21—24.) Po preroku Baruhu pa mu kliče: »Potrpežljivo prenašajte jezo, ki je prišla nad vas!« (Bar. 4, 25.) Ako se hoče torej tak grešnik rešiti, se mora odpovedati grehu in potrpežljivo prenašati svoje trpljenje. Zato je treba gotovo velikega navora. A ljubi Bog da takemu spokorjenemu grešniku milosti, ki mu olajšajo delo samozataje. Ako torej zdihuješ, dragi kristjan, pod križem, katerega si si sam naložil, odpovej se grehu in začni novo življenje! Stori to, in Bog ti bo olajšal tvojo trnjevo pot in ti izbrisal dolg, ki leži tvojo dušo. Amen.

Kaj moramo storiti zoper alkoholizem.

Gradivo za govor na dan občnega zbora »Svete vojske«.

Če je katera prošnja v litanijah vseh svetnikov uvaževanja vredna, so gotovo one kratke, pa tako v srce segajoče besede: »Kuge, lakote, vojske, ognja, potresa reši nas Gospod.« Saj čutimo silovite učinke teh nesreč dan za dnem. Toda k tem zadevam bi morali pravzaprav pristaviti še eno važno zadevo, namreč: pijanosti, alkoholizma, nezmernega pitja! reši nas Gospod! Saj je rekel nekoč veliki angleški državnik Gladstone v angleški zbornici, da vse vojske, kuge in druge uime prejšnjih časov niso napravile toliko nesreč kakor dandanes nezumno uživanje opojnih pijač. In to po vsej pravici! Saj je šlo samo pri nas v stari Avstriji vsako leto okoli 50.000 ljudi v prerani grob, 180.000 pa v ječo in vsako leto ostane do 15.000 nepreskrbljenih otrok brez očetov — vsled pijančevanja in vsako leto se je zapilo samo v Avstriji do 2¹/₂ milijardi! Kajne kakšne izgube, kakšna bremena, smemo reči, da so hujša kot ona, ki nam jih je napravila svetovna vojna.

Če je pa tako, predraži v Gospodu, potem je naša dolžnost, in sicer neodpustna dolžnost, da se z vso silo vpremo nezmernemu uživanju alkoholnih pijač! In hvala Bogu! Med nami Slovenci se je v zadnjih desetih letih v tem oziru marsikaj storilo, pa nele storilo, ampak tudi doseglo. Saj je lansko leto izpovedal neki nemški vojaški zdravnik, ki je imel pri vojakih opraviti z najrazličnejšimi narodnostmi, slovenskemu vojaškemu kuratu, da ni protialkoholno gibanje pri nobenem narodu tako živo razvito kot ravno med Slovenci. Tudi uspeli »Tabor Svete vojske« meseca januarja t. l. priča, da ne bo zaostalo ne po vojski to prepotrebno gibanje.

Toda pri tej pohvali in shodu samem ne smemo ostati. Še so cele vasi, ki ne vedo o tem gibanju ničesar, še so posamezniki in cele družine, ki nam nasprotujejo, še nam napravlja nezumno uživanje mnogo greha in škode. — Morda še več sedaj po vojski, kot pa pred vojsko.

Prav tem namenom naj služi tudi naslednji pouk. V njem hočemo poklicati v spomin tri važne stvari:

1. gotovo je, da nezumno pitje škoduje časni in večni sreči,

2. gotovo je, da Slovenci v splošnem še vedno preveč pijemo, in

3. gotovo je, da je zoper pijančevanje najboljše sredstvo popolna zdržnost. Odtod pa tudi vabilo, da se je oklenemo.

I. Rekli smo, da je nezmerno uživanje opojnih pijač škodljivo v časnem oziru! Pa naštejmo poglobitno tako škodo!

Pred vsem je očitvidna škoda na premoženju. Gorje hiši, kjer se udomači pijača. Čas se izgublja, delo zaostaja, premoženje zapravlja. Posli in dninarji so brez nadzorstva: delajo kar hočejo in kakor hočejo, zraven še goljufajo. Hiša propada, njive in travniki so zanemarjeni, gozdi izsekani. Dolgove je treba delati, pa še starih ni mogoče poravnati, komaj se zmagujejo obresti. Nazadnje zapoje boben, pijanec pa prime z ženo in otroci za beraško palico. In kar velja o kmečkih pivcih, isto velja o poslih in tovarniških delavcih. Saj je dejal nedavno neki socialni politik v Belgiji: »Ko bi hoteli delavci neštete vsote, ki jih zmečejo za žganje, shranjevati, bi v dvajsetih letih lahko pokupili vse tovarne, v katerih delajo sedaj.« Ako pa posameznik mnogo zapravi, kaj šele občina, okraj, dežela, država. Odkod toliko nesreč na železnicah, v tovarnah, rudokopih in v sedanjih časih v vojskinih spopadih. Ali ne dostikrat odtod, ker pijan človek, ki nosi odgovornost za druge, ne pazi nato, kar bi trezen brez dvoma storil. Kdo napolnjuje ječe, bolnišnice, norišnice, siromašnice? Ali ne poleg drugih nesrečnikov v velikem številu tudi pijanci in njih otroci?

Kakor pa je očitvidna škoda, ki jo povzroča nezmerno uživanje opojnih pijač na premoženju, tako je očitvidna tudi na zdravju. Saj kažejo številke smrtnih slučajev pri vseh narodih, da povprečno včakajo zdržniki od opojnih pijač veliko višjo starost kot pa pivci in pijanci. Na Angleškem so izračunali (v mirnih časih), da vsako leto pomrje več kot 60.000 ljudi zavoljo pijače, torej petkrat več kakor med abstinenti, in zavarovalne družbe za življenje dajejo abstinentom poseben popust, ker je verjetnost smrti pri njih mnogo manjša kakor pri pivcih. Tudi je zdravniško dognano, da je 70% vseh bolezni pripisovati uživanju alkoholnih pijač. Saj pa tudi ni čudno! Kdor namreč nezmerno uživa opojne pijače, vnamejo se mu polagoma jetra in ledice, odpove mu želodec, srce se razširi, žile zvapnijo, živci pešajo, delavna moč bodisi dušna ali telesna izginja. Odtod zlatenica in vodenica, mrtvoud in vrtoglavje in neštete bolezni, tako, da je po skušnji in zdravniški vedi resnično potrjena beseda sv. pisma: »zavoljo nezmernosti jih je veliko pomrlo, kdor pa zmerno živi, si daljša življenje.« Za premoženjem in zdravjem je velika dobrota človekova spoštovanje in dobro ime, ki ga kdo uživa. A glej! pijanec izgubi tudi to. Um ne deluje več, zato ne loči med dobrim in slabim, prosta volja izgubi svojo moč, zato jo obvladajo divje strasti, zlasti jeza

in nečistost, govoriti hoče, pa nima več pravega govora, tudi zunanje obnašanje ni več pametno in primerno; noge odpovedo, oči otekle, lasje razmršeni, božja podoba v človeku se izgubi, zato se ga tudi vsakdo izogiba, pa naj bi bil prej še tako prevdaren, spreten in podjeten. Pošteni ljudje ga zaničujejo, prijatelji obžalujejo, sovražniki zasmehujejo, otroci se mu rogajo. Ni torej čuda, če pijanec že pri poganskih Rimljanih ni mogel dobiti državne službe, stari Špartanci so pa enkrat na leto upijanili svoje sužnje, da so na njih kazali otrokom nizkost pijančevanja.

Poleg dobrega imena je vsakega človeka velika dobrota srečno družinsko življenje. Toda kakšno nesrečo zanese pijančevanje ravno v družine. Mesto ljubezni vlada prepir, mesto molitve se naseli kletev, mesto veselja zavlada žalost, mesto blagostanja se naseli siromaštvo, potrpežljivost spodrine zadirčnost. Žena izgubi spoštovanje do moža, otroci ljubezen do očeta. Pouk, svarilo in kazen ne zaleže, ker slab zgled podere vse. Kar pa je najhujše, nasledki pijančevanja v družini se poznajo tudi v potomcih. Saj je zopet zdravniško dokazano, da so otroci staršev-pijancev dušno in telesno slabotnejši. Sploh zavzema pijanstvo samo, ko se zaje v družino, vedno večje kroge, prehaja na otrok otroke in z vsakim rodom raste neodoljivo poželjenje po alkoholu, dokler dotična družina popolnoma ne izmrje ali pa se postavi jez s popolno abstinenco.

Pa bodi dovolj o časni škodi, ki jo povzroča nezmerno pitje opojnih pijač! Poglejmo še nekoliko škodo za dušo! Predvsem je gotovo, da je pijanost že sama na sebi greh, in sicer, če je popolna, je smrten, če pa je nepopolna, pa vsaj mali greh. Vendar pa more postati tudi nepopolna pijanost velik greh vsled posebnih okoliščin, pa naj bo taka okoliščina pohujšanje, preklinjevanje, nečistovanje ali dolgovi, ki jih pijanec ne plača, pa bi jih mogel plačati, če se pijači odpove.

Vsled tega pa pijanec greši takorekoč zoper vse božje zapovedi.

Greši zoper I. in III. božjo zapoved. Saj je pijanec najslabši kristjan: mrzi molitev, odteguje se pridigi, zanemarja prejem sv. zakramentov, onečaščuje Gospodove dni. Če najdemo v vsaki fari nekaj ljudi, ki se dolgočasijo v cerkvi, ki ostajajo zunaj cerkve, so vmes prav gotovo pijanci. Če dobimo na kmetih tudi ljudi, ki zanemarjajo velikonočno dolžnosti, ki se odtegujejo misijonom, so zopet pijanci. In kakšne so spovedi takih ljudi: če je že kesanje, pa ni trdnega sklepa in če se že v življenju takoj po spovedi vrne v stare grehe, kako pa naj ob zadnji uri vse popravi. — In koliko nečistosti, rotenja in

preklinjevanja, preteпов in pobojev se zgodi vsled pija-nosti ravno ob Bogu posvečenih dneh. Saj kažejo številke, da čim dalj od nedelje, tem manj zločinov in čim večji cerkveni praznik, tem rajša kaka nerodnost zaradi pija-nosti. In koliko žalostnih ur je po družinah ravno ob sobotah, nedeljah in praznikih zvečer, ko pijanec - gospodar poseda po gostilnah ali pozno v noč prikolne domov.

In grehi zoper II. božjo zapoved. Kdo pa več kolne, se roti, priduša, preklinja svete reči in nesramno govori kot pijanec. Prej vam bo obleka v ognju ostala cela, kot pa duša neomadeževana ob izbruhih popolne pija-nosti.

In grehi zoper IV. božjo zapoved. Župnik Kapitza pri-poveduje sledeče: V neki družini sem vprašal malo de-klico: »Dete, ali kaj moliš?« »Seveda, gospod župnik.« »Za koga pa moliš?« »Za brate, mater, sestre.« — »Za očeta ne?« »Ne, za njega ne molim.« Nisem vprašal zakaj, vedel sem, da je oče pijanec. Glej, ta zgled nam živo kaže, da otrok do očeta, ki je vdan pijači, izgubi vse spo-štovanje in ljubézen. Še hujše je seveda, če otroci sami začno pija-nčevati. Tak otrok žali, jezi, celo roki vzdigne in umori svoje starše. Zgledov ne manjka. In oče in mati — ki sta vdana pijači — sta z eno besedo, kot smo že omenili, dušna in telesna morilca otrok.

In grehi zoper V. božjo zapoved! V pija-nosti je človek razdražljiv in jezljiv, dela zdražbe in sovraštva in skoraj ga ni poboja in pretepa brez pijače. Beremo: Ta je utonil, oni padel v brezdno, tretjega je povozil vlak in vzrok? Prav pogostokrat vinjenost ali celo popolna pija-nost.

In grehi zoper VI. božjo zapoved. Saj imajo ti grehi takorekoč svoje korenine najbolj v nezmerni pijači, po besedah sv. pisma, ki pravi: »Vino dela nečistost in pija-nost hrup, kdorkoli ima veselje nad tem, ne bo nikdar moder.« Kje se raje razvijejo nesramni pogovori, pesmi, šale, zapeljevanje kot ravno med pijanimi ljudmi. Celó zakonski možje in žene so v nevarnosti, da v pijači po-gazijo zakonsko zvestobo. Pa saj ni čudno: Ko se mesenim nagonom komaj ustavljaš, ko si trezen, kako se boš branil, ko si pijan? In grehi zoper VII. in VIII. zapoved. Koliko-krat se zlorablja pijača v goljufne in poneverilne namene, koliko govorjenja in zabavljanja — zlasti še zoper Cerkev in duhovne — se sliši ravno med pijanimi ljudmi.

II. Neizmerna je torej škoda, ki jo povzroča nezmerno pitje na časni in večni sreči, pri posameznikih in celih rodovih. Važno vprašanje pa je, ali je kaj te škode tudi med nami Slovenci, ali tudi mi preveč pijemo?

Predvsem moramo reči, da je v številkah gotovo, da smo pred vojsko preveč pili. Priča zato nam je davek, ki

smo ga n. pr. plačevali samo za žganje na Kranjskem. Kajti znano je, da je samo Kranjska dežela, dokler je sama pobirala naklado, dobila samo od žganja nič manj kot 1 milijon daca. Na vsakega človeka na Kranjskem pa je prišlo nič manj kot 11 litrov žganja, in sicer samo zadacanega, koliko pa še nezadacanega, piva 26 litrov, vina izpitega samo po gostilnah 30 litrov, tako da smo svoj čas izdali za zadacano pijačo nič manj kot 33 milijonov kron. Tudi je znano, da se je eno samo nedeljo v goriški okolici zapilo in zaplesalo 300.000 K. Da se je preveč pilo v mirnih časih, nam je porok veliko število gostiln in žganjarn. Saj so bili kraji, kjer je bila vsaka šesta hiša gostilna in po hribih so še sedaj vasi, ki nosijo napise: žganjarna. Da se je preveč pilo, zato nam je porok zdravniška izjava iz poslednjih časov. Pred kratkim je namreč ljubljanski zdravnik dr. Zalokar izdal knjigo, v kateri trdi, da so Slovenci tako močno podvrženi jetiki in takorekoč nezdravljivi kot narod ravno vsled nezmerne pitja. Da se je preveč pilo, zato so nam porok tudi izjave tujcev. Že leta 1907. je v državnem zboru zaklical vsenemški poslanec Stein našemu Korošču: »Glejte vaše kmete, kako se radi more.« In dr. Korošec mu ni mogel drugega odgovoriti kakor: »Tega so krive neštete šnopsarije, katerih pa nismo napravili mi sami.« Enako je pred leti dobil nekdo za odgovor, ko je vprašal, kako se obnašajo slovenski delavci v Galiciji v Tatrah za odgovor: »Pijejo in bijejo se.« In ravno te dni sem bral knjigo učenega nemškega profesorja, v kateri dokazuje, da so nemški katoličani povsod pred protestanti, izvzemši poboje. Toda pobojev, pravi, so krivi predvsem tuji priseljenci — delavci — in med tem so naštetih tudi Slovenci, ker so na tujem versko zanemarjeni in silno vdani opojnim pijačam. Znana je tudi težka obdolžitev Roberta Müllerja iz leta 1915. . . . Enako so izjavili svoj čas najvišji častniki našemu knezoškofu, da imajo slovenske mladeniče nekako najbolj radi, ker so pridni, pokorni, vztrajni in verni; le eno jih boli, to, da preveč pijejo, pa se večkrat upijajo in jih morajo kaznovati.

Da, gotovo je, da smo Slovenci preveč pilij v mirnih časih. Saj je bilo prokletstvo alkohola prišlo tako daleč, da so nespametni očetje naravnost branili svojim sinovom in hčeram vpisati se v družbo treznosti. Zato ni čuda, da je pred leti pisal nek slovenski list, da je nezumno pitje takorekoč narodna poteza Slovencev, ko je dejal: »Nemec je bolan, če nima dela, Čeh je obupan, če ni za služka, Italijan je kakor mravlja pri svoji polenti, Slovenec pa je najsrečnejši, če sedi pri bokalu vina in lahko zapoje.«

Pa čemu obujati pretekle čase? Kar je bilo, je šlo mimo. Važnejše vprašanje je, kako je s pijančevanjem med nami po vojski?

Čisto gotovo je, da je bilo nezmerno uživanje opojnih pijač — kot že rečeno prvo, drugo in tretje leto nekoliko ponehalo. Vzrok je bilo pomanjkanje vina in piva in zlasti še žganja, silna draginja in nekoliko tudi poostrene postavbe svetne gosposke. Toda žal, zadnje leto vojske in posebno še po vojski, se je zopet obrnilo na slabše. Pijejo po mestih kljub nezaslišani draginji, pijejo po deželi, po gostilnah, po zidanicah in zasebnih hišah. Pijejo moški, uradniki, obrtniki in kmetje, in kar je še več, pijejo ženske, pijejo mladeniči. Dvakrat je moral naš nadpastir v posebnem pastirskem listu povzdigniti svoj glas. In uspeh? In s pijačo se obnavljajo stare pregrehe: ples in nečistovanje, zapeljevanje in prešestvo. Surovost, poboji, število zločincev in umobolnih se množi in nevarnost je, da pride čas, ko se bo s strahom reklo: »slovensko ljudstvo je zastrupljeno po alkoholu, je telesno in dušno uničeno.«

III. Toda ta čas ne sme priti. Dolžnost naša je, da se znova upremo z vso silo preteči nevarnosti. Za odvrnjenje te nevarnosti pa nam je treba sredstva in po mnogih preizkušnjah je najizdatnejše tako sredstvo popolna zdržnost vsaj nekaterih.

Da vsakdanja skušnja posameznikov in celih držav in narodov nam je jasno priča, da je v boju zoper nezmerno uživanje opojnih pijač najboljšo sredstvo popolna zdržnost. Poglejmo v ta namen nekaj zgledov!

Prelep zgled v tem oziru nam je švedska dežela, ki spada dandanes med najbolj trezne dežele, začetkom 19. stoletja pa je bila naravnost zapita, žganje je veljalo za pravcato narodno pijačo. Zato so nekateri možje pričeli boj seveda predvsem proti žganju. In res se je pokazalo že v nekaterih desetletjih, da ljudje pijejo manj žganja. Toda kmalu se je pa tudi pokazalo, da pijejo temveč piva. Tudi so nekoliko jeli popuščati, ko so ugnali žganje. Pa glej! Zopet je nastala nevarnost, da vse dosedanje delo propade in se Švedska pogrezne nazaj v pijančevanje. Okrog l. 1870. pa so se postavili na novo stališče. Pričeli so boj ne le proti žganjepitju, ampak proti alkoholu sploh. In pokazalo se je, da so uspehi mnogo boljši. Dežela je postala, kot že rečeno, ena najbolj treznih tako, da je že l. 1907. bilo samo vpisanih v abstinenčna društva nič manj kot 320.000 abstinentov in samo mladinska abstinenčna društva so štela tega leta nad 100.000 udov. — Slično pot je hodilo treznostno gibanje na Norveškem. Tudi tam se je prvotno vihtelo orožje le zoper žganje, podcenjevalo pa pivo in vino in tako je demon alkohol izgnan na ena vrata, prišel na druga zopet notri. Od

l. 1859. se boj obrača sploh proti alkoholu. Tega leta je devet navdušenih abstinentov ustanovilo protialkoholno društvo na podlagi popolne abstinence in leto za letom je to število rastle tako, da je že l. 1907. doseglo 200.000 organiziranih abstinentov. Podobno je bilo v Švici. Slavni škof Egger se je 20 let bojeval za zmernost proti pijančevanju, pa je le malo dosegel. Postavil se je pa na stališče stroge abstinence in šlo je, dasi je tuintam zadel na odpor, kjer bi ga bil najmanj pričakoval.

Te velike uspehe popolne zdržnosti moremo razlagati edino s tem, da zgled enega potegne s seboj tudi drugega. Da je temu resnica, nam priča zgled velikih bojovníkov za streznenje narodov. Tako beremo v življenju velikega bojovníka irskega kapucina Teobalda Mateva, da je končal nekoč svoj ognjeviti govor z besedami: »Sedaj se jaz prvi zapišem v knjigo zdržnikov in upam, da bo kmalu polna.« In res! Do svoje smrti je pridobil na Irskem 200.000 abstinentov, v Ameriki pa 600.000.

In kar velja zgled zdržnikov v splošnem za streznenje ljudstva, isto velja še prav posebno v popolni zdržnosti za pijanca samega. Vsakdanja izkušnja kaže, da kdor je vdan pijači, tega reši edino to, da se popolnoma odpove vsaki pijači. Lep zgled za to nam je švedski kralj Karol XII. V svojih mladih letih je bil velik pijanec. Zgodi pa se mu, da enkrat svojo mater v pijanosti grdo ozmerja. Drugi dan mu prijatelji povedo, kako napačno je ravnal. Tedaj pa zapove kralj: »Prinesite mi steklenico najboljšega vina pa kozarec.« Nato vzame steklenico in kozarec, pa gre k materi in pravi: »Včeraj sem vas razžalil«; natoči kozarec do vrha, izpije ga v pričo strmeče matere in nato slovesno izjavi: »Gospa mati, to je bil zadnji kozarec, ki sem ga izpil.« In res! Ta sklep ga je ozdravil, ostal je popoln zdržnik vse življenje.

Končam naj! Videli smo neizmerno škodo, ki jo povzroča nezumno pitje na časni in večni sreči, videli tudi, da se je med nami Slovenci preveč pilo in se še vedno preveč pije, spoznali tudi na zadnjih zgledih, da je popolna zdržnost v splošnem in za posameznika najboljše sredstvo za pravo treznenje. In kaj sledi za nas iz tega nauka!

Prvič sledi za vsakega izmed nas, da trezno živi. Naj bi ne bilo niti enega in niti enkrat, ki bi se vpijanil in če to velja za vsakega, velja še dvakrat bolj o ženski. »Kakor podnevi pošteno hodimo ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temveč oblecimo Gospoda Jezusa Kristusa in ne strezimo mesu v poželjenju.«

Ker pa upam, da med vami ni takih ali vsaj veliko ne, stopam pred vas z drugo prošnjo. Ravno zaradi tega, ker je zgled popolne zdržnosti najboljše sredstvo v boju zoper nezumno pitje, bi bilo umestno, da bi se vsaj nekateri, ki imajo več odločne volje, pa bolje umevajo potrebe sedanjega časa obnovili, drugi pa znova pristopili zlasti med fanti in dekleti v Sveto vojsko. Vpisali naj bi se, če že ne v prvo stopnjo, ko se odpovedo vsaki pijači, pa vsaj v drugo, ko se odpovedo žganju. Pridite v dvorano ali sicer o priliki v župnišče zlasti vi fantje in dekleta. Na vas je bodočnost, na vas sloni časna in večna sreča tudi te fare. Saj če to storite iz ljubezni do Boga, tudi pri Bogu vam ne bo izostalo plačilo. Kristus namreč sam pravi: »Kdor bo zapustil očeta ali mater ali otroke ali polje ali dom ali karkoli ... zaradi mene, bo dobil stoterno poravnano in bo kupil zato večno življenje.«

Ivan Filipič.

Katehetični govori

o veri in apostolski veroizpovedi.

Spisal dekan Anton Skubic.

IV.

O angelih.

»V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo« (I. Moz. 1, 1), tako začenja sv. pismo zgodbo božjega stvarstva. Mi občudujemo zemljo v njeni divni lepoti in kar ostrmimo pri pogledu na njeno pestro pomladno obleko. Kako pa šele ostrmimo, ako pogledamo veliko čudo lepote, ki jo zemlja često skriva v svoji notranjosti, v svojem osrčju! Nedoumen se nam skoro zdi čudoviti sestav, ako pogledamo z drobnogledom ustrojstvo drobne rastline. Vse to oznanja neskončno božjo mogočnost in slavo. V mnogo višji meri pa odseva božja lepota in slava na nebu in v nebesih, saj to izrečno poudarja psalmist, pojoč: »Coeli enarrant gloriam Dei et opera manuum eius annuntiat firmamentum! Nebesa pripovedujejo božjo slavo in nebes oznanja dela njegovih rok!« (Ps. 18. 2.) Da, nebesa predvsem pripovedujejo božjo slavo, zakaj, Gospod jih je napolnil z najodličnejšimi svojimi stvarmi, ki so angeli, zgolj duhovi, ki imajo um in svobodno voljo, telesa pa ne.

Prerok Daniel je v prikazni videl š t e v i l o teh božjih duhov in je zapisal: »Tisočkrat tisoč mu jih je streglo in desetisočkrat stotisoč jih je stalo okoli njega!« (Dan. 7.

10.) Po naše bi se reklo, da mu jih je streglo en milijon, ena milijarda pa jih je stalo okoli njega! In kaj delajo pri Bogu ti visoki duhovi? Prerok Izaija jih je videl, pa je dejal: »V letu, ko je bil kralj Ozija umrl, sem videl Gospoda sedeti na visokem in vzvišenem sedežu . . . Serafini so stali ob njem . . . In drug drugemu so vpili: Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum, vsa zemlja je polna njegovega veličastva.« (Iz. 6. 1. sl.) Enako prikazen je videl sv. Janez v skrivnostnem razodetju, kakor sam pravi: »In sem videl in slišal glas veliko angelov okrog sedeža, in njih število je bilo tisočkrat tisoč, in so rekli z velikim glasom: Vredno je jagnje, ki je bilo umorjeno, prejeti oblast in božanstvo in modrost in moč in čast in slavo in hvalo!« (Razod. 5. 11. sl.)

Iz teh popisov spoznamo, čemu je Bog angele ustvaril. Kakor vse stvarstvo, tako je ustvaril tudi angele v prvi vrsti v svojo čast, ki mu jo ti duhovi tudi dajejo s tem, da ga neprestano molijo in ljubijo ter mu služijo; v drugi vrsti pa jih je ustvaril, kakor vse stvari, v blagor stvarem, v blagor ljudem, ki jih angeli varujejo. Ves vesel jih psalmist pozivlja, naj le natanko izpolnjujejo to svoje zvanje, rekoč: »Hvalite Gospoda vsi njegovi angeli, ki, mogočni v moči, izpolnjujete njegovo voljo, ki poslušate glas njegovega govorjenja! Hvalite Gospoda vse njegove moči, njegovi služabniki, ki izpolnjujete njegovo voljo!« (Ps. 102. 20. sl.)

Ko sv. pismo pripoveduje, kako je Bog ustvaril stvari in jih je pogledal, pravi, da so bile vse dobre. Kako dobri so morali biti šele angeli, ki jih je Stvarnik postavil prav ob svojem prestolu, da mu pojejo slavo! Iz gledanja neskončno svetega Boga so pili vso svojo srečo in blaženstvo, ki jim je bilo odločeno za večno, kakor Kristus sam pravi: »Angeli božji v nebesih vedno gledajo obličje mojega očeta!« (Mat. 22. 30.) Bili so otroci božji, prijatelji božji, odičeni s posvečujočo milostjo božjo in z mnogimi popolnostmi, ki jih človek ni imel in jih nima. Moč angela presega moč vseh ljudi, kakor sv. pismo na mnogih mestih dokazuje. Sv. pismo visoko slavi njihovo vrednost, ko pravi: »Ti, Gospod, moj Kralj, si moder, kakor ima modrost angel božji!« (II. Kralj. 14. 20.) Ker pa so ustvarjena bitja, je tudi njihov um omejen, tako da ne morejo poznati tajnosti naših src in naše svobodne volje, ki je znana samo naši duši in Bogu. »Vseh srce je nezisledno, kdo ga bo spoznal? Jaz, Gospod, pregledujem srca!« beremo pri Jeremiju (17. 9). Pa tudi nekaterih prihodnjih stvari angeli ne morejo vedeti, saj na primer o sodnjem dnevu sam Jezus Kristus pravi, da ga »nihče ne ve, tudi ne angeli nebeški, ampak sam Oče«. (Mat. 24. 36.)

Vse te popolnosti pa so angeli prejeli od svojega Stvarnika kot milost, kot dar. Ker jih je Gospod obdaril s prosto voljo, naj bi si bili to srečo vsaj ponekoliko tudi sami zaslužili. Na poizkušnjo jih je Bog postavil, pa nekateri je niso prestali. Videč svojo lepoto in moč in popolnost, so se prevzeli ter dejali: »Non serviam! Ne bom služil!« Postali so nezvesti in so se zoper Boga odločili z grehom napuha. Tako so zavrgli pravo srečo, ki je le v Bogu in nikjer drugje. Gospod pa jih je zavrgel in jih za vekomaj pahnil v pekel. In cerkveni očetje obračajo na prvaka hudobnih duhov, kar piše Izaija: »Kako si z neba padel, Lucifer, ki si zjutraj vzhajal! Zgrudil si se na zemljo, ti, ki si ranil narode; ki si rekel v svojem srcu: V nebo pojdem, nad božje zvezde bom povišal svoj prestol. Vzdignil se bom nad višave oblakov, enak bom Najvišjemu! Pa boš pahnjen v pekel, v globoko brezdno!« (14. 12.) Sv. Peter pa s poudarkom pravi: »Bog tudi angelom, ki so grešili, ni prizanesel, temveč jih je s peklenškimi vrvmi v brezdno potegnil in jih izročil v trpljenje!« (II. Petr. 2. 4.) Dovolj dobro so spoznavali Boga, lahko bi mu bili ostali na veke zvesti, zato jim Bog tudi enega samega greha ni prizanesel. Naravne zmožnosti so ohranili; Boga še poznajo, pa se pred njim tresejo. Sv. Jakob piše: »Tudi hudiči verujejo in se tresejo!« (2. 19.) Svoje hudobno dejanje, ki so z njim ogrdili sami sebe, vedno odobravajo, ker Boga sovražijo; ksanja so nezmožni, zato pa tudi njih kazen ne bo nikdar minila. Zanje ni rešitve!

Od dneva satanovega padca pa divja vedni boj med kraljestvom teme in med božjim kraljestvom, med satanom in Bogom! Spravil se je hudobni duh na prvega človeka in ga je pripravil do odpada od Boga. Zaslepil je človeštvo, da je satana samega molilo v malikovalstvu, kar izrečno trdi sv. Pavel: »Kar darujejo neverniki, hudičem darujejo in ne Bogu!« (I. Kor. 10. 20.) Obiskal je Joba in ga udaril z vsemi bridkostmi, a ta je ostal zvest svojemu Bogu tudi v trpljenju. Približal se je trikrat celo samemu Sinu božjemu s svojimi izkušnjavami, češ: »Vse to ti dam, ako predme padeš in me moliš!« A Gospod ga je zavrnil: »Poberi se izpred mene, satan!« (Mat. 4, 10.) Ali je potem čudno, da je hudobni duh mnogokdaj obsedel tudi ljudi in jih mučil? Ali je čudno, da v tem boju proti božjemu kraljestvu skuša človeštvo in človeka odvrniti od Boga in ga pogubiti? Ker so hudobni duhovi sami nevredni vsake ljubezni, iz vse moči mrzijo Boga in zato črtijo tudi nas, ki smo božji otroci. Zavidajo nam vsako božjo dobroto, najbolj pa nadnaravno zveličanje. Zato nas svari pred njimi sv. apostol Peter, rekoč: »Bodite trezni in čujte, ker hudič, vaš zoper-

nik, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Temu se ustavljajte trdni v veri!« (I. Pet. 5. 8. sl.)

Da, celo pred sodnjim dnevom bi še rad pomagal svojemu kraljestvu teme do zmage in bo delal s tako silo, da naš Zveličar pravi: »In ko bi ne bili prikrajšani tisti dnevi, ne bi bil otet noben človek; toda zavoljo izvoljenih bodo tisti dnevi prikrajšani!« (Mat. 24, 22.) Zmagati bo hotel, a zmagal bo samo tistega, ki se mu bo hotel sam podati! Končno pa bo sodnji dan zmagal nad njim Kristus, saj »jih je Bog s peklenskimi vrvmi v brezdno potegnjal in jih izročil trpljenju, da se sodbi prihranijo!« (II. Petr. 2. 4.)

Mnogi angeli, po sklepanju svetih očetov večina, pa so preizkušnjo dobro prestali, s pokorščino so se odločili za Boga in so mu ostali zvesti. Tem je Bog dal zaslužen plačilo, večno zveličanje v nebesih, ki ga na veke ne morejo izgubiti. Oni opravljajo v nebesih svojo prvotno službo, ki so bili zanjo ustvarjeni, tako da naš Zveličar izrečno pravi: »Angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.« (Mat. 18, 10.) Dobri angeli so torej prejeli neminljivi venec zmage in dosegli svoj najvišji namen; utrjeni v svetosti zdaj Boga gledajo, nadvse ljubijo, molijo in poveljujejo, neskončno srečni na veke!

Kakor pa hudobni duhovi človeka zalezujejo in mu hočejo škodovati na duši in na telesu, tako so nam dobri angeli dobrohotni in nāklonjeni. Oni nam pomagajo zlasti v skrbi za zveličanje naše duše. Ker so deležni božje ljubezni, nadvse ljubijo Boga, zavoljo Boga pa tudi nas ljudi. Zato piše sv. apostol Pavel: »Ali niso vsi služabni duhovi v strežbo poslani zavoljo tistih, ki bodo prejeli delež zveličanja?« (Hebr. 1, 14.)

Iz božjega razodetja pa vemo, da ima dobrega angela za varuha vsak vernik. Ti angeli se imenujejo angeli varuhi. Ti angeli odvratajo od nas dušne in telesne nevarnosti, nas z dobrimi mislimi izpodbujajo k dobremu ter nas prosijo. David to jasno spričuje: »Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe, da naj te varujejo na vseh tvojih potih. Na rokah te bodo nosili, da kje s svojo nogo ne zadeneš ob kamen.« (Ps. 90, 11. sl.) In Judita odločno trdi, da jo je njen angel varih čuval na poti v Holofernov šotor, rekoč: »Kakor resnično Bog živi, me je njegov angel varoval, ko sem odtod šla in tam bila in se odondot sem vračala, in Gospod ni pripustil svoje dekle oskruniti, temveč me je brez grešnega omadeževanja k vam nazaj poklical, da se veselim njegove zmage, svojega ohranjenja in vašega rešenja. Hvalite ga vsi, ker je dober, in ker je večno njegovo usmiljenje!« (Jud. 13. 20.) In komu je neznana zgodba

mladega Tobija, ki ga je angel tako očetovsko skrbno vodil v daljno tujo deželo in ga skozi vse nevarnosti brez nezgode pripeljal v naročje skrbnih staršev? Prepričanje, da angel spremlja njegovega sina, je staremu Tobiju tako sladilo grenke ure, da poln zaupanja govori: »Jaz verujem, da ga dober angel božji spremlja in vse dobro obrača, kar se z njim godi, tako da se bo z veseljem k nam vrnil!« (Tob. 5. 27.)

Angel varih nosi naše molitve k Bogu in tam prosi za nas, kakor je sam zatrdil Tobiju: »Kadar si s solzami molil in si mrtve pokopaval in si svoje kosilo pušča! in si mrtve podnevi v svoji hiši skrival, ponoči pa pokopaval, sem jaz tvojo molitev pred Gospoda nosil.« (Tob. 12. 12.) Zato pa Gospod zahteva, da anjele častimo in na pomoč kličemo, da poslušamo njihove opomine in smo jim hvaležni. Tako govori Gospod pri Mozesu: »Glej, jaz pošljem svojega angela, da hodi pred teboj in te varuje na potu in te pripelje v kraj, ki sem ti ga pripravil. Glej nanj in poslušaj njegov glas in nikar ga ne zaničuj, ker ne bo zanesel, kadar grešiš, in moje ime je v njem. Ako poslušaš njegov glas in storiš vse, kar rečem, bom sovražnik tvojim sovražnikom in bom tepel, ki tebe tepejo.« (II. Moz. 23. 20.) Zato pa je Gospod zaklical strašno gorje tistim, ki pohujšajo kakega nedolžnega, da ne čuje več angelovega glasu, rekoč: »Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih! Ker povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih!« (Mat. 18. 10.) »Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo boljše, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat, in bi se potopil v globino morja!« (Mat. -8. 6.) Čujte torej glas angela variha in priporočajte mu vsak dan sebe, svoje otroke, svojo družino, svoje življenje in svojo smrt!

Verniki moji! Tem angelom vas bo duhovnik priporočal, ko se bo vaša duša odpravljala s tega nevarnega sveta, moleč: »Odpotuj, duša krščanska, s tega sveta v imenu Boga Očeta vseмогоčnega, ki te je ustvaril; v imenu Jezusa Kristusa, Sina Boga živega, ki je zate trpel; v imenu Duha Svetega, ki je vate razlil; v imenu angelov in nadangelov; v imenu vseh svetnikov in svetnic božjih! Danes naj bo v miru tvoje mesto in tvoje bivališče na svetem Sionu!« (Ritual.) In ko se bo duša že ločila od tvojega telesa, bo duhovnik vzdihnil zanjo: »Pritecite na pomoč, svetniki božji, hitite naproti, angeli Gospodovi, in sprejmite njegovo dušo in pokažite jo pred obličjem Najvišjega! Sprejmi te Kristus, ki te je poklical, in v Abrahamovo naročje naj te povedejo angeli!« (Ritual.) In ko bo duhovnik iz cerkve spremljal tvoje truplo na božjo njivo, bo istotako

klical božje angele, naj te spremljajo in pokažejo pred obličjem Najvišjega! Vernik moj, poslušaj glas svojega angela, da bo duhovnik še po tvoji smrti pri črni maši, ki jo bo daroval za tvoj blagor, lahko molil: »Reši jih iz žrela levovega, da jih ne požre pekел, da ne padejo v temo, ampak zastavonoša sveti Mihael naj jih postavi v sveto luč, ki si jo nekda j obljubil Abrahamu in njegovemu zrodu!« Amen.

Nagovor za prvo sv. obhajilo.

Živel je zelo priden deček. Jezusa je imel rad nad vse, kakor ga imate tudi vi, kajneda, ljubi otroci! In dasi je bil ta deček majhen, je vedel, da biva Jezus v cerkvi. Mati so mu to povedali. Zato je rad in pogosto hodil v cerkev in pobožno molil pred oltarjem. Nekega dne je bil čisto sam v cerkvi. Kaj stori? Še enkrat pogleda naokrog, nobenega ni. Hitro stopi naprej, spleza na oltar ter nalahko potrka na zlata vratca in reče prav lepo: »Ljubi Jezusček, ali si doma?« »Tukaj sem« — se zasliši glas. Jezus je bil v cerkvi — sam je to povedal. Pa ne samo v oni cerkvi je bil Jezus, ampak je tudi v naši cerkvi. Glejte, tu notri je, za temi vratci biva v majhni hišici — tabernakelj se ji pravi. Noč in dan stanuje tu in vas pričakuje. Vselej je vesel, kadar k njemu pridete, vesel je zlasti danes. Dosedaj ste namreč vi k njemu hodili, danes bo pa sam stopil v vaša srca, stopil prvikrat v življenju. O kako vesel dan ste doživeli, najlepši dan v življenju, dan prvega svetega obhajila! O le naj priteče solzica veselja po obrazu vaših dobrih mamic, le naj zažari obličje vaših skrbnih očetov, le naj zatrepeče duša nas vseh nad veseljem, ki ga vživata danes! »Oznanim vam veliko veselje« (Luk. 2, 10.) je rekel angel pastirjem — še večje veselje oznamim vam, ljubi otročiči: Jezus bo k vam prišel, prišel prav kmalu, prišel zato, ker vas ljubi, ah, ljubite ga tudi vi!

»Tukaj sem« — je rekel dečku, ki je potrkal na tabernakelj. Vi še nikoli niste slišali njegovega glasu. Nikdar še niste videli milega Jezusa, tudi danes ga ne boste. Le belo hostijo, kruh tedaj bodo gledale vaše oči. A pod to belo hostijo je pričujoč Jezus, pravi Bog. Tisti Jezus je skrit v sveti hostiji, ki je kot malo dete ležal v jaslicah, pred katerim so klečali pastirčki, ga molili trije kralji, katerega je krstil Janez Krstnik. Oni Jezus je v hostiji, ki je učil ljudi, delal čudeže in otroke posebno ljubil. Oh, tisti Jezus biva v hostiji, ki je radi vas toliko trpel in umrl na sv. križu. Sedaj sicer biva v nebesih pri

svojem Očetu. Odtam je prišel na oltar, z oltarja pa bo zavil v podobo kruha stopil v vaša mlada srca. Kako vam vendar ljubi! Ni mu bilo dovolj, da je vas ustvaril, da vam je dal dobre starše, da vas živi, da je za vas pripravil nebesa — ne, on hoče tudi stanovati v vaši duši. In današnji dan je določil, da se prvič z vami združi v svetem obhajilu. O kako zelo, zelo vas rad ima, rajši kot one otročiče, katere je nekđaj jemal na svoje naročje, objemal in poljuboval. — Jezus vas ljubi. Ali ga imate tudi vi kaj radi? »Imamo ga, imamo ga prav močno.« »Ali res?« »Prav gotovo« — mi pravite. Vem, da danes ljubite Jezusa. Ali ste ga pa tudi vedno ljubili? Poslušajte, kaj sam pravi: »Kdor ima moje zapovedi in jih izpolnjuje, tisti je, ki me ljubi.« (I. Jan. 3, 14.) To je, kdor je priden, ubogljiv, ne dela greha, ta me v resnici ljubi. Sedaj pa pomislite, ste li bili zmeraj dobri dečki, pridne deklice? Marsikdo je grešil; takrat ni ljubil Boga. Včeraj so vam bili grehi odpušteni. Danes je srce čisto, polno božje ljubezni. Kako pa zanaprej? »Daj mi svoje srce« (Preg. 23, 26.) — »ljubi me«, tako ti govori Jezus danes, ko boš prvič pristopil k sv. obhajilu. Boš li preslišal te besede? Oh, ne — Jezusa hočem ljubiti, njemu dati svoje srce. Prav je. Jezus je tvoj Bog, tvoj gospod, tvoj prijatelj, le ljubi ga. Zato pa bodi vedno priden, rad ubogaj, lepo se obnašaj, pobožno moli, govori resnico — varuj se greha, in ljubil boš Jezusa. To mu danes obljubi pri prvem svetem obhajilu in tudi spolnuj celo življenje. O mili Jezus, ohrani današnje prvoobhajance v svoji ljubezni!

Dragi starši! Pred oltarjem stoji vaš otrok. Angelsko nedolžen je. Njegovo obličje se smehlja svetega veselja, ker je doživel najsrečnejši dan. Svojega Boga bo sprejel v čisto dušo. Zato je danes tako vesel, srečen, kot še nikoli. Češče je vam govoril o prvem svetem obhajilu, težko je pričakoval današnjega dne, doživel to srečno uro. Gotovo se ž njim radujete tudi vi, saj njegova sreča je tudi vaša sreča. Ne samo tem malim je Bog pripravil veselje, pripravil ga je tudi vam, dragi starši! Bog sam, Kralj nebes in zemlje, se bo danes združil z otročičem, ki ste ga vi izredili, z otročičem, ki ga ljubite, do tega vašega ljubljence se bo ponižal vse-mogočni Stvarnik. O kolika sreča za vas! Zato vam v tej srečni uri govori Bog: »Vzemi to dete in izredi mi ga.« (II. Moz. 2, 9.) Tu stoječi otroci so vaši, s o p a t u d i b o ž j i. Čujte tedaj nad njimi kot božji namestniki, učite in svarite jih, dajte jim lepe zglede, posebno pa glejte, v kako hišo, v kako družbo bodo zahajali, pazite, kakemu gospodarju, oziroma mojstru jih boste izročili. V današnjih časih je treba velike previdnosti, da mlado srce ne zgreši prave poti in ne izgubi največjega zaklada — svete vere. »Vzemi

to dete in izredi mi ga« — izredite svoje otroke le za Boga, kajti le v Bogu — v njegovih naukih bodo našli časno pa tudi večno srečo. Nedolžne otročiče boste danes sprejeli, vaša skrb pa bodi, da čiste nekoč izročite v roke svojega Stvarnika. Potem ne bo izostalo tudi vaše plačilo. O Jezusu, blagoslovi starše današnjih prvoobhajancev!

Otročiči moji! Mati in oče vas gledajo. Veseli so. Jezusu so obljubili, da hočejo prav posebno za vas skrbeti. Vi pa jih ubogajte in molite zanje. Tako je delal Jezusček v Nazaretu. Jezusček, pravim, ki bo zdajle prišel v vaše srce. Vem, da ga že komaj čakate. Preden ga vam položim na jezik, ponovite ono, kar ste mu že enkrat po botrih obljubili pri sv. krstu. (Krstna obljuba se ponovi — nato:)

Otroci, Trenutek je tu — najveselejši. Zdaj-zdaj bo prišel Jezus. Silno se veseli. Tudi angeli in svetniki, zlasti Marija se veseli danes, veseli smo vsi. Bodite tudi vi prav veseli, Jezus prihaja. Pokleknite in prav lepo molite kesanje.

P. Arangelj Appej, katehet.

Pogled na slovstvo.

Zmisel smrti. Spisal Pavel Bourget. Iz francoščine prevedel Andrej Kopitar. Izdala in založila Leonova družba, Ljubljana 1918.

Olle-Laprune pravi v delu »De la certitude morale« na strani 110: »Vem, da je Bog: toda to je mrzlo... Vem, da je Bog, kakor vem, da je dve in tri pet; suha luč, brez sijaja, brez gorkote objame mojega duha in vdam se evidenciji. Je li to dosti? Ne. Ta resnica je naslovljena na vso dušo. Torej jo moram sprejeti in hraniti z vso dušo. Nekaj podobnega velja o dokazu za neumrljivost naše duše. S samim abstraktnim dokazovanjem boš malokaterega dvomljivca popolnoma umiril. Zakaj, tako pravi Bourget, »čisto abstraktne ideje ne morejo ustaviti duš, katere so popolnoma napete« (62). »Na dejstva se vpliva le z dejstvi« (67). Zato je Bourget dokaz za osebno posmrtnost oblekel v roman; mrtve premise je učlovečil in oživil v tezi in antitezi; konkluzije pa v osebah ni do skrajnosti izvedel, ker bi to menda ne bilo umetniško, če bi se tako končalo, kakor je to zahteval dijak, ki sem mu knjigo posodil. Dejal sem: Tako se je včasih končalo »Zalost in veselje«. Ko sem imel Bourgetovo delo v rokah, sem se moral spomniti na istovrstno rdečo Maeterlinckovo knjigo »La Mort«, ki je bila prav pred vojsko napisana v tolažbo modernemu neverniku. Maeterlinck pravi v tej knjigi o posmrtnosti, da krščanstvo o tej reči ne more nič zanesljivega povedati. Najbistroumnejša krščanska apologetika, da še ni prišla čez Pascalovo znano »monstruozno stavo« (La Mort, str. 29). Če bi tudi te besede resnične bile, je Bourgetovo dokazovanje več kakor Pascalova stava, saj je izvedena s prav Pascalovo intuicijo. Vendar pa moram priznati — čeprav dokazovanje zgrabi elementarno silo, da si z »neomajno izvestnostjo intuitivno prepričan, da se meridijani stekajo v tečajih, dasi tečajev ne vidiš« (Pascal

— da me je za hip obšla bojazen, da bi utegnil kdo misliti, da je to tudi nekakšna »Irrisio gentilium« in njih »scientiae«, češ, tako ste ponosni nanjo, pa nam je malenkost, da se vam prilagodimo in vas udarimo z vašim orožjem. Če se mora novemu izkustvu umekniti še tako trdno izkustvo, se bo skeptičen človek tresel tudi za izkustvo o nujnosti posmrtnega življenja. Vsekako pa se bo duhovni pastir iz te knjige naučil 1. veliko psihologije, skoro toliko, kolikor iz Dostojevskega »Zapiskov iz mrtvega doma«, ki so za spovednike velike vrednosti; 2. kako onemogla je stoična in agnostična morala; 3. kako malo se je treba krščanskemu apologetu ustrašiti znanosti in katerekoli znanstvene metode; 4. marsikaj lepih misli bo našel o aktualnem problemu zlu. Prevod se lepo bere, v koliko se naslanja na original, ne vem, ker nimam francoskega izvoda. Včasih, n. pr. takoj na prvi strani, sem se spomnil na francoski besedni red. **Jos. Šimenc.**

Bog med nami. Premišljevanja in obiskovanja v presvetem zakramentu pričujočega Boga. V Ljubljani, 1918. Izdalo uredništvo »Bogoljuba«. Tiskala Katoliška tiskarna. Cena K 6'—.

Središče, okoli katerega se suče vse duhovno življenje, je zakrament presv. Rešnjega Telesa, najbolj globoka, pa tudi najbolj tolažilna stran naše svete vere. Verni Slovenci vneto in goreče poveljujejo Gospoda Zveličarja, pričujočega v sv. zakramentu — zasebno in skupno. O tem priča dejstvo, da je knjiga »Večna molitev« razširjena v več kot stotisoč izvodih med našim ljudstvom. Poleg glasne skupne molitve pa se vednobolj goji tudi zasebna, premišljevalna molitev. In prav taki molitvi je namenjena že po vnanji obliki prav prikupna knjižica »Bog med nami«, ki želi vpeljati vernike, kolikor je človeškemu razumu mogoče, v skrivnost sv. Rešnjega Telesa. Prirejena je po več virih: po italijanskem spisu P. Giordano (I. del slovenske knjižice), po francoski knjižici P. Modeste S. J. (III. del naše knjižice) itd.

V prvem delu nam pisatelj odkrije skrivnostno življenje Jezusovo v tabernaklju: življenje ljubezni, ponižnosti in požrtvovalnosti. Koliko luči, razsvetljenja in izpodbude vlivajo ta premišljevanja v našo dušo! Kaka sladkost za verno dušo, sprehajati se po tem skritem rajnu na zemlji! ... Ta premišljevanja so pa obenem tako praktična, da nam ne vzbujajo samo pobožnih misli in občutkov do najsvetejšega zakramenta, ampak nas tudi boljšajo. Zato je dobro, da jih prebiramo večkrat. Nauki, v njih obseženi, so naši slabi naravi popolnoma nasprotni; zato je mogoče le, da z večkratnim premišljevanjem postanejo naša duševna last in nam vsaj nekoliko preidejo v naše meso. Razsvetljenje v teh premišljevanjih je v resnici neizčrpljivo.

V drugem delu imamo 30 krasnih premišljevanj, ki nam kot solnčni žarki posvetijo v tabernakelj in v sv. hostijo ter nam to brezdanjo božjo skrivnost pokažejo od raznih strani v novi luči in čudovito lepih barvah. 1. del teh solnčnih žarkov ali utrinkov služi za prijavo na sv. obhajilo; 2. za zahvalo; 3. za obiske Najsvetejšega. Poleg lepote teh premišljevanj je ravno njih raznovrstnost, kar nas posebno razveseljuje in dela molitev mikavnejšo, tako da se ne naveličamo jih zopet in zopet prebirati in premišljati.

V tretjem delu — v enointridesetih obiskanjih in premišljevanjih — primerja pisatelj življenje Jezusovo na zemlji z življenjem njegovim v tabernaklju. Pokaže nam, da se vse velike skrivnosti Jezusovega življenja ponavljajo v presv. Rešnjem Telesu, in sicer le še na lepši in ganljivejši način kakor tam. — Če to premišljujemo, vidimo in čutimo šele prav dobro, kak zaklad imamo v svoji sredi. Kaka tolažba za nas pregnance na zemlji, da imamo svojega Boga tako blizu sebe!

Knjigo »Bog med nami«, ki bode gotovo pripomogla še k boljšemu poznanju in večjemu češčenju najsvetejše skrivnosti, toplo priporočamo.

Dr. Jakob Schäfer, *Die Wunder Jesu in Homilien* erklärt Freiburg im Breisgau, 1918, Herdersche Verlagshandlung.

Poleg našega Slomška so med nami najbolj znani nemški sodobni homileti Keppler, Rieder in Rieß. V prihodnje homo pa med homiletična dela teh mož radi uvrstili tudi Schäferjeve »Die Parabeln des Herrn in Homilien erklärt« (izdal l. 1905.) in pričujočo zbirko, v kateri obravnava v štirih oddelkih na 302 straneh Gospodove čudeže. Sicer velja kot o vsaki homiliji tudi o njegovih: niso govori, ki bi jih kar v roko vzel in se naučil, pač pa izvrsten pripomoček, da napraviš samostojno homilijo. Ob njih spoznaš resničnost avtorjeve trditve (str. 248), da se v sv. pismu dostikrat za eno samo besedo, za enim samim kratkim stavkom skriva velikanski pomen, cela kopa misli in resnic. Tudi uvidiš, kako je treba aplicirati sv. pismo uprav sedanjim časovnim potrebam poslušalcev. Dalje spoznaš, kako je treba izrabití liturgično besedilo cerkvenih obredov in sv. maše ter sv. pismo samo, da govoriš po načinu priznanih cerkvenih homiletov nazorno, zanimivo, lepo. Prepričaš pa se tudi, da se sv. pismo dá homiletično porabiti ne le nasproti preprostim vernikom, ampak tudi nasproti akademično izobraženim poslušalcem. Saj so vmes homilije predvsem apologetičnega značaja, seveda pozitivne, sestavljene strogo na podlagi evangeljske perikope. Kar se tiče metode, se ne drži nobene šablone. Večinoma so vmes homilije, — bodisi tematične ali eksegetične —, v katerih je jasno napovedana in jih tudi preveva glavna enotna misel (prim. str. 34, 54, 61, 68, 110, 122, 140, 155, 168, 182, 189), so pa tudi take, v katerih se obenem dotakne več verskih resnic. Da! Skoraj bi dejal, da tu in tam praktičen moment celo preveč pride na dan, — pride pa zato, ker avtorja okupirajo časovne potrebe poslušalcev, — in tako so nekatere homilije bolj podobne paraneziško tematičnim pridigam kot pa pravim homilijam (prim. str. 46, 115, 232, 255). Prav zato, ker se ne drži rigoroznega načela, da imej vsaka homilija eno samo glavno misel, prevrne večkrat pri razlagi tudi red svetopisemskega pripovedovanja, zlasti tam, kjer zbere skupine oseb, da osvetli njih dušno razpoloženje. In v tem-le se kaže zopet nova prednost njegovih homilij. Dočim drugi rajši razlagajo kraj, čas, šege in druge razmere dogodkov, se on vglubi psihološko v mišljenje in čustvovanje oseb, ki nam jih predstavljajo čudeži Gospodovi, kar daje homilijam neko posebno živahnost in privlačnost. Če še omenimo, da je knjigi pridejano stvarno kazalo, ki ne bo prišlo prav samo prijatelju homilij, ampak sploh vsakemu cerkvenemu govorniku, in da ne obravnava samo nedeljskih perikop, ampak vse perikope o čudežih Gospodovih, je dosti rečeno, da ne bo nikomur žal, ki si jih omisli.

IV. Filipljč.

Die Mischehe, eine ernste Pastorationssorge von dr. Joseph Ries. (Hirt und Herde, 3. Heft.) Freiburg im Breisgau.

Število mešanih zakonov raste, zlasti v vojnem času. Njih torišča so predvsem velika mesta, posebno velika industrijska mesta in diaspora. Mešani zakoni so najbolj nesrečni, kar priča izredno število ločitev in samomorov takih poročencev, izkazujejo najmanj rojstev. — Mešani zakoni zavajajo vernike v verski indiferentizem, apostazijo in popolno svobodomiselnost. Saj so take poroke večinoma povsem civilne in Cerkvi odtujujejo tudi otroke, katere dajo taki starši, — če jih sploh dajo, — krstiti večinoma na vero, ki prevladuje v dotičnem kraju. Dolžni so torej ne le Cerkev, ampak tudi država, ne le katoličani, ampak tudi drugoverci kar največ mogoče omejevati mešane zakone. To so poglobitve teze, ki jih pisatelj v prvem delu svoje knjižice (*Die Mischehenstatistik* do str. 48) ugotovi, in sicer takorekoč matematično ugotovi z bogato

¹ Prim. oceno prvih dveh: »Duh, Pastir« l. 1918., str. 336 in 400.

izbrano statistiko. — V drugem delu (Seelsorgliche Mischehenpraxis do st. 75) pa podá vzroke mešanih zakonov (socialne razmere sedanjih dni, verski vpliv na javno življenje se izgublja, krščanske tradicije v družini izginjajo), kakor tudi direktna (omejujmo beg v mesta, intenzivnejše pastirovanje po mestih tudi s pomočjo laikov, vzbujajmo versko zavest) in indirektna (pouk ob vsaki priliki, društva, listi, ravnanje pravilno s takimi izgubljenici v spovednici itd.) sredstva v odpravo istih. V prvi vrsti bo zanimala knjižica dušne pastirje po mestih in industrijskih krajih, pa tudi na deželi jo bo duhovnik s pridom porabil, če že ne kot pripomoček pri krščanskem nauku, pa morda kot snov za predavanja v društvih (dežela in mesta si podajata roke), tem bolj, ker vsebuje mnogo lepih mest v obrambo zakramentalnosti zakona sploh.

Iv. Filipič.

Slovenski Korotan. Sestavil dr. Moravski. Vel. 8°. Str. 84. Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

»Slovenski Korotan« se imenuje knjiga, ki jo je izdalo Slovensko zgodovinsko društvo za Koroško v Celovcu. Knjiga je posvečena vsem »trpečim, preganjanim, zatiranim, nesrečnim slovenskim koroškim beguncem«. Vsebinata je zanimiva, znanstveno zgodovinska in statistična. Govori o naselitvi Slovencev po stari Karantaniji, Samovi državi, ter nam podaja ves razvoj zgodovine preko pokristjanjenja Slovencev, srednjeveške kolonizacije do današnjih dni. Zanimive so nekatere notice, ki kažejo v jasni luči ves koroški sistem pomembovanja. Zelo branja vreden je tudi kratek historično-kulturen osnutek »Slovenski Korotan nekdanj in sedaj«. Dalje »Slovenski živelj v Celovcu« s statistiko. Jako važne so tudi vse ostale statistike o Koroški, ki jasno govorijo za nas. Knjiga je informativna in jo priporočamo vsakomur. Naroča se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani in stane 5 K 50 vin.

»Jugoslovanski obrtnik«. Nov list »Jugoslovanski obrtnik« je izšel. List je glasilo »Jugoslovanske obrtne zveze«, ki se snuje v Ljubljani kot osrednja organizacija okrajnih obrtnih zvez. Izhajal bo 10. vsakega meseca in stane do konca leta 8 K. Kar je »Naša Moč« krščansko-socialnemu delavcu, kar je »Domoljub« našemu kmetovalcu, to obeta postati »Obrtnik« našemu obrtniku. V uvodu pravi urednik: »Jugoslovanski Obrtnik« stopa prvič pred naše obrtnike krščanskega svetovnega naziranja. Brez hinavstva javno prizna, da bo zastopal težnje in zahteve naših obrtnikov in da bo pod okriljem obstoječe V. L. S. skušal želje in potrebe obrtništva uveljaviti. Ne maramo več trpeti, da bi nam nasprotna stranke pod pretevo nepolitičnih društev, zadrug in korporacij odtujevali naše obrtnike in jih s to vabo pridobivali za svoje strankarske namene.

Vsebinata 1. številke je: Vabilo na naročbo. Dr. A. Gosar: Nova doba, Za obrtni naraščaj, Obrtno strokovna in stanovska organizacija, Valutno vprašanje, Prošnje za demobilizacijski material, Naše obrtno šolstvo, Obrtno vojna kreditna pomoč, Strokovna izobrazba, Razno.

V naši prerojeni in pomlajeni V. L. S., ki organizira kmete v Kmetijskih zvezah, delavce v Jugoslovanski strokovni zvezi in obrtnike v Obrtni zvezi, smo nujno potrebovali glasila za obrtnike. Sedaj smo dobili list, ki se že v 1. številki odlikuje po dolgi vrsti temeljitih, informativnih člankov. Škrbimo, da pride v roko vsem našim obrtnikom, pa tudi nobeno izobraževalno društvo, čitalnica ali knjižnica naj ne bode brez »Jugoslovanskega obrtnika.« Naroča se pri Obrtnem tajništvu v Ljubljani, Sodna ulica, 11.

**Jugoslovanska knjigarna
v Ljubljani**

priporoča:

Psalmi et Cantica

secundum

ordinem in Psalterio Romano.

Razložil

Anton Bonaventura

škof ljubljanski.

I. Dominica.	Str. 108.
II. Feria secunda.	» 102.
III. Feria tertia.	» 96.
IV. Feria quarta.	» 108.
V. Feria quinta.	» 111.
VI. Feria sexta.	» 115.
VII. Sabbatum.	» 106.

Kazalo po številkah in po alfabetu za vse psalme in speve, razlagane v sedmih snopičih. Str. XV.

Razlaga vsakega psalma in speva ima tri dele: 1. uvod s pojasnjevanjem zgodovinskega dogodka, ki je dal povod psalmu, 2. podrobno razlago, pri kateri sta vzporedno postavljena latinski tekst in slovenski prevod, oba z vsemi potrebnimi pojasnili, in 3. misli, ki dajo duhovniku tvarino za premišljevanje.

Vsak snopič stane 1 K 30 vin., celotno delo s kazalom vred 9 K 20 vin.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LAJPCU

Izmed prejšnjih letnikov „Duhovnega Pastirja“ priporočamo letnike 1916., 1917. in 1918., v katerih so objavljene

Misijonske pridige

ki jih je spisal in govoril

P. Hugolin Sattner

1. Človekov namen.
2. Smrtni greh.
3. Odpustljivi greh.
4. Poslednje reči človekove.
5. Pridiga o poslednji sodbi.
6. Usmiljenje božje.
7. Kako najdemo usmiljenje božje.
8. Spoved.
9. Daruj se grešne priložnosti.
- 10.—12. Misijonski pouk za mladenice (I.—III.).
13. Poklic krščanskega moža.
14. Nauk za dekleta.
15. Pouk za žene.
16. Pijančevanje.
17. Kako nastane nevera.
18. Pričujočnost božja.
19. Jezus Kristus.
20. Kristus na križu.
21. Marijino češčenje.
22. Nebesa.
23. Sklepni govor.

